

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΛΕ'

Δευτέρα 2 Δεκεμβρίου 2024

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ Θ. Ρουσόπουλου και Ι. Οικονόμου, σελ. 3405
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές και μαθήτριες και εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 10ο Δημοτικό Σχολείο Βέροιας και το 3ο Δημοτικό Σχολείο Αργοστολίου του Νομού Κεφαλληνίας, σελ. 3395, 3399
3. Ανακοινώνεται η επιστολή του Βουλευτή κ. Ευάγγελου Αποστολάκη , προς τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Κωνσταντίνο Τασούλα, με την οποία μας γνωστοποιεί την ανεξαρτοποίησή του από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία, σελ. 3387 - 3388
4. Ανακοινώνεται η επιστολή του Βουλευτή κ. Γεώργιου Αποστολάκη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΝΙΚΗ , προς τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Κωνσταντίνο Τασούλα, με την οποία μας γνωστοποιεί την παραίτησή του από το βουλευτικό αξίωμα, σελ. 3389 - 3390
5. Κατάθεση Εκθέσεως Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής: Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας καταθέτει την έκθεσή της στην αίτηση της Εισαγγελικής Αρχής για τη χορήγηση άδειας άσκησης ποινικής δίωξης κατά Βουλευτή, σελ. 3404
6. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης διαβίβασε στη Βουλή, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος και το ν. 3126/2003 «Ποινική Ευθύνη Υπουργών», όπως ισχύουν, την 28.11.2024 ποινική δικογραφία που αφορά στον πρώην Υπουργό Προστασίας του Πολίτη Παναγιώτη Θεοδωρικάκο και τη 2.12.2024 ποινική δικογραφία που αφορά στον πρώην Υφυπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού Ελευθέριο Αυγενάκη και ποινική δικογραφία που αφορά τους πρώην Υπουργούς Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών, σελ. 3411
7. Αναφορά στην Επέτειο της Εθνικής Αντίστασης, σελ. 3391 - 3399
8. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 3387, 3389, 3391, 3395, 3397, 3398, 3399, 3400, 3401, 3402, 3404, 3405, 3406, 3408, 3409, 3411, 3413, 3416, 3417, 3419

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
 - α) Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Να διαγραφεί ο απαράδεκτος φόρος που επιβλήθηκε στην πρωταθλήτρια ΑμεΑ από την Ελευσίνα για χρηματοδότηση, που εξασφάλισε μετά από μεσολάβηση της Κυβέρνησης για την ανάκτηση του σπιτιού της», σελ. 3400
 - β) Προς τον Υπουργό Εξωτερικών:
 - i. με θέμα: «Αποτροπή παράνομης αλιείας στα ελληνικά χωρικά ύδατα», σελ. 3402
 - ii. με θέμα: «Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός της Ευρωπαϊκής Ενώσεως», σελ. 3404
 - γ) Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας:
 - i. με θέμα: «Ανάγκη εξαίρεσης από το ποσοστό κάλυψης σε γη υψηλής παραγωγικότητας των δικαιούχων του προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι»», σελ. 3405
 - ii. με θέμα: «Πολλαπλά επιζήμια η απόσυρση του ΑΗΣ Μελίτης», σελ. 3406
 - δ) Προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης με θέμα: «Αδυναμία εγγραφής δικαιωμάτων στην κτηματογράφηση των Τοπικών Κοινοτήτων Αφάλωνα και Σκοπέλου με αποκλει-

στική ευθύνη του Ελληνικού Κτηματολογίου - Αναγκαία η χορήγηση παράτασης και ρύθμισης», σελ. 3408

ε) Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

i. με θέμα: «Ιδιαίτερα ανησυχητικό το έλλειμμα στο ισοζύγιο των αγροτικών προϊόντων», σελ. 3409

ii. με θέμα: «Αδιαφορία της κυβέρνησης για τις ζημιές στην ελαιοκαλλιέργεια λόγω της ανομβρίας», σελ. 3411

στ) Προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού:, σελ.

i., με θέμα: «Για το σοβαρό στεγαστικό πρόβλημα των φοιτητών στα πανεπιστήμια της Κρήτης», σελ. 3414

ii. με θέμα: «Απαράδεκτη έως επικίνδυνη η κατάσταση για μαθητές, εκπαιδευτικούς και εργαζόμενους στο Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΕΕΚ) Πολλαπλά Αναπήρων στο Αιγάλεω», σελ. 3417

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση πρότασης νόμου: Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος και οι Βουλευτές του κόμματός του κατέθεσαν πρόταση νόμου με θέμα: «Συλλογικές συμβάσεις εργασίας», σελ. 3404

2. Κατάθεση πρότασης νόμου: Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Δημοκρατικό Πατριωτικό Κίνημα-ΝΙΚΗ κ. Δημήτριος Νατσιός και οι Βουλευτές του κόμματός του κατέθεσαν πρόταση νόμου με τίτλο: «Ρυθμίσεις για την προστασία των δύο φύλων και της ανηλικότητας», σελ. 3405

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 3412 - 3419
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ο. ,	σελ. 3400 - 3412
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 3387 - 3399

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί της Επετείου της Εθνικής Αντίστασης:

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Σ. ,	σελ. 3394
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 3391
ΔΕΛΗΣ Ι. ,	σελ. 3393
ΖΕΡΒΕΑΣ Α. ,	σελ. 3395
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 3396, 3398
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Ι. ,	σελ. 3391
ΜΑΚΡΗ Ζ. ,	σελ. 3391
ΠΑΠΑΝΗΛΙΟΥ Γ. ,	σελ. 3393
ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΗΣ Σ. ,	σελ. 3392
ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ,	σελ. 3395

Β. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 3413,3416, 3417, 3419
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ο. ,	σελ. 3400, 3401, 3402, 3404, 3405, 3406, 3408, 3409, 3411
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 3387, 3389, 3391, 3395, 3397, 3398, 3399
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 3397, 3398
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. ,	σελ. 3417

Γ. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΔΑΓΚΑ Π. ,	σελ. 3417, 3418
ΔΗΜΑΣ Χ. ,	σελ. 3400, 3401
ΖΕΡΒΕΑΣ Α. ,	σελ. 3404
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. ,	σελ. 3409, 3410
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,	σελ. 3406, 3407, 3408
ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ Κ. ,	σελ. 3408, 3409
ΜΑΚΡΗ Ζ. ,	σελ. 3414, 3415, 3416, 3417, 3418, 3419
ΝΑΤΣΙΟΣ Δ. ,	σελ. 3402
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Ι. ,	σελ. 3405, 3406
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Α.,	σελ. 3402, 3403, 3404
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ Π. ,	σελ. 3408, 3409
ΣΔΟΥΚΟΥ Α. ,	σελ. 3405, 3406, 3407, 3408
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ Δ. ,	σελ. 3409, 3410, 3411, 3413
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. ,	σελ. 3414, 3415, 3416, 3417
ΤΣΟΚΑΝΗΣ Χ. ,	σελ. 3400, 3401
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α. ,	σελ. 3411, 3412

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΛΕ'

Δευτέρα 2 Δεκεμβρίου 2024

Αθήνα, σήμερα στις 2 Δεκεμβρίου 2024, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14.10' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Δύο ανακοινώσεις πρώτα προς το Σώμα:

Θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Αποστολάκης με την από 29 Νοεμβρίου 2024 επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής μας γνωστοποιεί την ανεξαρτητοποίη-

σή του από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία. Η προαναφερθείσα επιστολή θα κατατεθεί στα Πρακτικά της συνεδρίασης αφού αναγνωστεί.

«Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Ελλήνων, με την παρούσα επιστολή μου σας γνωστοποιώ την αποχώρησή μου από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία. Εφεξής θα είμαι ανεξάρτητος Βουλευτής Επικρατείας του ελληνικού Κοινοβουλίου. Με τιμή, Ευάγγελος Αποστολάκης».

(Η προαναφερθείσα επιστολή καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ευάγγελος Αποστολάκης
Βουλευτής Επικρατείας
Τηλ. 6983490102
syriza.apostolakis@gmail.com

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ. 6391
Ημερομ. 29/11/2024

Αθήνα, 29/11/2024

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Ελλήνων

Με την παρούσα επιστολή μου σας γνωστοποιώ την αποχώρησή μου από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. – Προοδευτική Συμμαχία.

Εφεξής θα είμαι ανεξάρτητος βουλευτής Επικρατείας στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Με τιμή,

Ευάγγελος Αποστολάκης

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς: Μία ακόμη ανακοίνωση η οποία αφορά τον έτερο Βουλευτή, της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Νίκη, με το επίθετο Αποστολάκης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Αποστολάκης με την από 2 Δεκεμβρίου 2024 επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής μας γνωστοποιεί την παραίτησή του από το Βουλευτικό αξίωμα.

Η προαναφερθείσα επιστολή θα κατατεθεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης αφού αναγνωστεί:

«Προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων. Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε, με την παρούσα επιστολή σας δηλώνω, σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 2 του Συντάγματος και 5 παράγραφος 1 του Κανονισμού της Βουλής ότι παραιτούμαι από το Βουλευτικό αξίωμα. Παρακαλώ για τα καθ' υμάς. Ο δηλών, Γεώργιος Αποστολάκης Βουλευτής Επικρατείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Νίκη».

(Η προαναφερθείσα επιστολή καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Δ.Π.Κ. «ΝΙΚΗ»

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 6432

Ημερομ. 02/12/2024

Προς τον κ. Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε

Με την παρούσα επιστολή σας **δηλώνω**, σύμφωνα με τα άρθρα 60 παρ. 2 του Συντάγματος και 5 παρ. 1 του Κανονισμού της Βουλής, **ότι παραιτούμαι από το βουλευτικό αξίωμα**. Παρακαλώ για τα καθ' υμάς.-

Αθήνα 2 Δεκεμβρίου 2024

Ο δηλών

GEORGIOS APOSTOLAKIS
02/12/2024 09:32

Γεώργιος Στ. Αποστολάκης

Βουλευτής Επικρατείας

Τηλ. 6972509684

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τώρα θα γίνει αναφορά στην Επέτειο της Εθνικής Αντίστασης. Η συνεδρίαση ξεκινάει με ομιλία του Προεδρεύοντα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή τιμά σήμερα την Επέτειο της Εθνικής Αντίστασης. Τιμά τις Ελληνίδες και τους Έλληνες οι οποίοι μέσα σε ένα περιβάλλον γενικευμένης δυστυχίας, πείνας και οικονομικής εξαθλίωσης, με έντονη την οσμή του θανάτου από τις μαζικές εκτελέσεις αθώων από τις κατοχικές δυνάμεις, δεν λύγισαν στιγμή. Όρθωσαν το ανάστημά τους και με απaráμιλλο ηρωισμό αντιστάθηκαν και πάλεψαν για την ελευθερία τους.

Ο φόρος αίματος που πλήρωσε η χώρα για τον αντικατοχικό αγώνα υπήρξε μεγάλος. Ποσοστιαία η Ελλάδα είναι η χώρα με τις μεγαλύτερες απώλειες σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η αντίσταση των Ελλήνων υπήρξε σθεναρή, δυναμική και γενναία. Όλοι μας μνημονεύουμε τον Μανώλη Γλέζο και τον Απόστολο Σάντα, οι οποίοι σκαρφάζοντας στον ιερό βράχο της Ακρόπολης, χωρίς να γίνουν αντιληπτοί από τη γερμανική φρουρά, κατόρθωσαν να κατεβάσουν τη γερμανική σβάστικα. Δεν ήταν απλώς η πρώτη πράξη αντίστασης. Ήταν το μήνυμα ενός ολόκληρου έθνους πως δεν θα υπέκυψε ποτέ. Ήταν ένα μήνυμα ελευθερίας προς όλον τον κόσμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου, όμως, να παραμείνω σε έναν ακόμα ουσιώδη συμβολισμό που αναδεικνύεται κατά τη σημερινή επέτειο. Η καθιέρωση Ημέρας Μνήμης της Εθνικής Αντίστασης την ημέρα της Επετείου της Μάχης του Γοργοποτάμου κομίζει ένα μήνυμα με βαρύνουσα σημασία το οποίο οφείλουμε να αφουγκραστούμε όλοι μας. Το ιστορικό γεγονός της ανατίναξης της γέφυρας του Γοργοποτάμου συνέβη χάριν της συνεργασίας και της ενωμένης ισχύος των ελληνικών αντιστασιακών δυνάμεων, ανεξαρτήτως ιδεολογικοπολιτικών διαφορών τους. Γι' αυτό, κατά την άποψή μου, η σημερινή Ημέρα Μνήμης μάς θυμίζει ότι η έννοια της Εθνικής Αντίστασης είναι συνώνυμη με την έννοια της εθνικής ομοψυχίας.

Υπό αυτό το πρίσμα, ο σημερινός εορτασμός αποτελεί πυξίδα για την πορεία μας στο αύριο. Μόνο ενωμένοι μπορούμε να πετύχουμε τον εθνικό μας στόχο. Αυτό είναι το κάλεσμα της Ιστορίας στο οποίο οφείλουμε να ανταποκριθούμε. Εκ μέρους λοιπόν όλου του Σώματος, αποτίουμε τιμή στους αγωνιστές προγόνους μας που αφιέρωσαν κάθε προσωπικό κόστος και ρίχτηκαν ορμητικά στη μάχη την ελευθερία. Συνεχίζουμε να κρατούμε τη μνήμη τους ζωντανή ώστε να προχωρήσουμε δυναμικά στο αύριο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω κλείνοντας να πω ότι δεν νοείται αναφορά στην Εθνική Αντίσταση χωρίς παράλληλη έγερση του ζητήματος των γερμανικών πολεμικών αποζημιώσεων και του κατοχικού δανείου το οποίο παραμένει εκκρεμές, ως ελάχιστη μορφή αναγνώρισης των θυσιών του ελληνικού λαού. Εκ μέρους του Προεδρείου και της Ολομέλειας, θέλω κι εμείς από εδώ να στείλουμε ένα σαφές μήνυμα ότι οι απαιτήσεις μας παραμένουν ζωντανές και απαράγραπτες.

Ευχαριστώ.

Τον λόγο τώρα θα λάβουν οι Βουλευτές που έχουν οριστεί από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες.

Ειδικότερα, εκ μέρους της Κυβέρνησης, πρώτη τον λόγο έχει η Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων η κ. Ζέττα Μακρή. Γνωρίζετε ότι ο χρόνος ομιλίας είναι πέντε λεπτά. Θα υπάρχει σχετική ανοχή, αλλά είμαι σίγουρος ότι δεν θα γίνει κάποια κατάχρηση αυτής της δυνατότητας.

Η κυρία Υφυπουργός έχει τον λόγο. Παρακαλώ, κυρία Μακρή.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συνεχίζω στο πνεύμα σας. Η ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου αποτελεί μία από τις σημαντικότερες πράξεις αντίστασης στην κατεχόμενη Ευρώπη την περίοδο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και από το 1982 και μετά η επέτειος αυτή -και ορθά- γιορτάζεται πανελλαδικά.

Αποτελεί ένα πραγματικό ορόσημο για την πατρίδα μας αφού η ανατίναξη της ήταν λόγος και η αιτία ώστε οι Έλληνες της αντίστασης να ενωθούν. Παραμέρισαν τις όποιες διαφορές τους και προσέφεραν ένα τεράστιο τόσο στρατηγικό όσο και ηθικό πλήγμα στις δυνάμεις του άξονα. Στρατηγικό, γιατί ήταν ένα από τα

πρώτα χτυπήματα στην καρδιά του ναζιστικού καθεστώτος που επιχειρούσε να απλώσει το μαύρο πέπλο του φασισμού αρχικά σε ολόκληρη την Ευρώπη και στη συνέχεια σε όλο τον κόσμο. Ηθικό, γιατί αυτό το τέρας που προσπαθούσε να σαρώσει με την άκρατη βία κάθε έννοια ανθρωπισμού, διαπίστωνε ότι δεν ήταν άτρωτο.

Το αληθινά σημαντικό, όμως, για εμάς εδώ στην Ελλάδα είναι ότι πάνω στα συντρίμια της γέφυρας του Γοργοποτάμου έμελλε να αποδειχθεί για μια ακόμη φορά ιστορικά ότι όταν ο λαός μας δεν είναι διχασμένος, είναι ικανός να πετυχαίνει πάντα κάτι σπουδαίο.

Αυτό που έγινε στις 25 Νοεμβρίου του 1942 στο Γοργοπόταμο θα μπορούσε να αποτελεί τον εθνικό μας φάρο στην πορεία του χρόνου, ώστε η χώρα μας να βγαίνει ισχυροποιημένη στη διεθνή σκακιέρα, υπερασπιζόμενη τα εθνικά της δίκαια με μια φωνή. Ο Ναπολέων Ζέρβας αρχηγός του ΕΔΕΣ, ο Άρης Βελουχιώτης του ΕΛΑΣ ένωσαν τις αντιστασιακές δυνάμεις τους για να πετύχουν κάτι που έμοιαζε ακατόρθωτο τότε απέναντι σε μια πανίσχυρη πολεμική μηχανή. Αυτό ήταν και είναι το πιο δυνατό μήνυμα τόσο εντός όσο και εκτός συνόρων, αν είμαστε όλοι μαζί το φως θα νικήσει και πάντοτε το σκοτάδι. Είναι ένα μήνυμα που οφείλουμε να κρατάμε πάντα ζωντανό στις μνήμες μας οι Έλληνες και να το διδάσκουμε στα παιδιά μας.

Ένα πρόσφατο παράδειγμα αποτέλεσε και ο Κωνσταντίνος Καραμανλής με την κυβέρνηση εθνικής ενότητας το '74. Αποφάσισε να προχωρήσει στην ψήφιση του νομοθετικού διατάγματος 59 του 1974 το οποίο συγκαταλέγεται ανάμεσα στις πιο σημαντικές στιγμές της Μεταπολίτευσης. Με δύο από τα άρθρα του νομοποίησης το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας και το ΚΚΕ Εσωτερικού και τα τής συστάσεως και επαναλειτουργίας των πολιτικών κομμάτων. Έτσι αποκαταστάθηκε μια από τις θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη λειτουργία της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας και αυτό ήταν και το οριστικό τέλος του δεύτερου εθνικού διχασμού.

Η αρχή έγινε στο Γοργοπόταμο και μακάρι στο μέλλον να συνεχίσει να είναι οδηγός μας για να έχουμε πάντα μια Ελλάδα ισχυρή απέναντι στις διεθνείς προκλήσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε κυρία Υπουργέ.

Θα λάβουν τον λόγο τώρα οι συνάδελφοι Βουλευτές που έχουν οριστεί από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες τους και ειδικότερα από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Ιωάννης Λοβέρδος, Βουλευτής Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα η Βουλή των Ελλήνων τιμά μια από τις πιο ηρωικές, τις πιο συγκλονιστικές, αλλά ταυτόχρονα και μια από τις πιο τρομακτικές περιόδους της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, το έπος της εθνικής αντίστασης.

Η εθνική αντίσταση ήρθε σαν συνέχεια του έπους της Αλβανίας για να μας θυμίσει ότι ο ελληνικός λαός απέναντι στις πολύ μεγάλες δοκιμασίες και δυσκολίες της κατοχικής Ελλάδας κατόρθωσε να σταθεί περισσότερο από πολλούς άλλους λαούς της Ευρώπης στο ύψος εκείνων των συγκλονιστικών περιστάσεων. Αναφέρθηκε προηγουμένως τόσο από τον Προεδρεύοντα, τον κ. Γεωργαντά, όσο και από τον Υφυπουργό, την κ. Μακρή, ότι η Ελλάδα εκείνη την εποχή με δύο συμβολισμούς, η μια είναι η ναζιστική σημαία που κατέβηκε από δύο ήρωες της αντίστασης από τον ιερό Βράχο της Ακροπόλεως και με τη μεγάλη επιχείρησή του Γοργοποτάμου, έδειξε την αποφασιστικότητά της να μην υποκύψει στις κατοχικές δυνάμεις του άξονα και τα κατέφερε σε μεγάλο βαθμό. Ξέρετε ότι χάρη σε εκείνα τα επιτεύγματα, χάρη σε εκείνη τη συστράτευση όλων των Ελλήνων με ελάχιστες μόνον εξαιρέσεις, η Ελλάδα κατόρθωσε να απασχολεί στη χώρα μας τρεις μεραρχίες του ναζιστικού στρατού, κάτι που δεν συνέβαινε σε καμμία άλλη υπό κατοχή χώρα της Ευρώπης και αυτό από μόνο του δηλώνει πάρα πολλά και σημαντικά.

Είναι μια μεγάλη Επέτειος που όλοι πρέπει να τιμούμε και όλοι πρέπει να θυμόμαστε και να μαθαίνουμε από την Ιστορία γι' αυτό το πρωτοφανές έπος της περιόδου εκείνης, της σκοτεινής, βίαιης, σκληρής, αλλά ταυτόχρονα ηρωικής περιόδου του '41-'44

που η Ελλάδα βρισκόταν υπό ναζιστική κατοχή.

Ταυτόχρονα, η επέτειος της επιχείρησης του Γοργοποτάμου συμπίπτει αύριο 3 Δεκεμβρίου με την έναρξη μιας από τις σφοδρότερες μάχες που έχουν γίνει στην Ιστορία της χώρας μας, αλλά και πανευρωπαϊκά, με τη μάχη των Αθηνών, γνωστότερη ως «Δεκεμβριανά», όπου Έλληνες δυστυχώς πολέμησαν εναντίον Ελλήνων. Αυτό είναι κάτι που μας πονά όλους και δεν πρέπει ποτέ να επαναληφθεί.

Εμείς οι Έλληνες που είμαστε ικανοί για τα μεγαλύτερα ανδραγαθήματα, είμαστε ταυτόχρονα ικανοί και για τους μεγαλύτερους διχασμούς από αρχαιολόγων δυστυχώς χρόνων. Στη σύγχρονη Ιστορία η Ελλάδα μας βίωσε δύο μεγάλους εθνικούς διχασμούς, τον διχασμό του 1915 - 1916 και τον διχασμό της περιόδου της Κατοχής και αμέσως μετά με τον εμφύλιο πόλεμο. Αυτά μας συγκλονίζουν και πρέπει να διδασκόμαστε από την Ιστορία μας και πρέπει να πηγαίνουμε παρακάτω.

Εμένα προσωπικά με εμπνέουν δύο προσωπικές ιστορίες. Η πρώτη αφορά τον πατέρα μου, που όταν έγινε η κατοχή ήταν μόλις δεκατεσσάρων ετών. Τότε ένα παιδί δεκατεσσάρων ετών από το Παγκράτι συστρατεύτηκε στον αγώνα της απελευθέρωσης της πατρίδας στους κόλπους του ΕΑΜ. Εξαιτίας αυτής της συστράτευσης ο πατέρας μου υπέστη, μετά το τέλος της μάχης των Αθηνών και του εμφυλίου πολέμου, πολλές πολιτικές διώξεις. Βρέθηκε στη Μακρόνησο εξορία, βρέθηκε στο Άη Στράτη εξορία, αλλά πάντα μου έλεγε ότι εμείς οι Έλληνες πρέπει να αφήσουμε τα κακά πίσω μας και να προχωρήσουμε μπροστά ενωμένοι.

Η δεύτερη προσωπική ιστορία που έχω είναι του παππού μου από την πλευρά της μητέρας μου, ο οποίος ήταν στρατευμένος στον ΕΔΕΣ. Όταν έγιναν τα Δεκεμβριανά και μένανε στον Βύρωνα τότε μαζί με τη μητέρα μου μόλις δεκαπέντε ετών, αναγκάστηκαν να έρθουν στο κέντρο της Αθήνας, επειδή ήταν έκρυθμη η κατάσταση στον Βύρωνα όπου κυριαρχούσε -όπως ξέρετε- το ΕΑΜ. Όταν μετά το τέλος της μάχης των Αθηνών ο παππούς μου μαζί με την ανήλικη μητέρα μου γύρισαν στον Βύρωνα της είπε: «Εμείς γυρίζουμε στον Βύρωνα όχι για να εκδικηθούμε, όχι να διχάσουμε, αλλά για να ενώσουμε τους Έλληνες». Με συγκινεί για τη συγκίνησή μου, αυτή η φράση πάντα με συγκινεί.

Αυτό πρέπει να είναι το μήνυμά όλων μας εδώ μέσα, σ' αυτή εδώ την Αίθουσα. Όλοι μας μπορεί να έχουμε πολιτικές διαφορές και έχουμε και είναι θεμιτό να έχουμε πολιτικές διαφορές, ιδεολογικές διαφορές, αλλά όλοι εδώ μέσα, από όποιο κόμμα και αν προερχόμαστε, εκπροσωπούμε και υπηρετούμε το εθνικό συμφέρον, την πατρίδα και την κοινωνία. Γι' αυτό υπάρχουμε. Αυτό πρέπει να είναι το μήνυμά που δίνουμε προς τον ελληνικό λαό διαρκώς. Αυτή είναι η επιδίωξή μας και γι' αυτόν τον λόγο αγωνιζόμαστε.

Εγώ τουλάχιστον θα συνεχίσω να αγωνίζομαι για την εθνική ομοψυχία, με όποιες διαφορές και αν έχω με τους υπόλοιπους. Είμαι περήφανος που είμαι δεξιός φιλελεύθερος. Να είστε περήφανοι που αριστεροί, δεξιοί, ό,τι θέλετε να είστε, κεντρώοι, αλλά όλοι είμαστε υπηρέτες της πατρίδας και του κοινωνικού συνόλου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Παραστατίδης από το ΠΑΣΟΚ - Κίνηση Αλλαγής.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά τον ν.1285/1982 για την αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης του ελληνικού λαού έναντι των στρατευμάτων κατοχής 1941-1944, μια πολιτικά φορτισμένη ιστορική εκκρεμότητα στη χώρα μας λύθηκε οριστικά από την πρώτη κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ, με Πρωθυπουργό τον Ανδρέα Παπανδρέου. Αποτέλεσε άλλως πρωταρχική ιστορική δέσμευση για τη δημοκρατική παράταξη το χρέος απέναντι στους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης να εκπληρωθεί. Σε αυτούς τους εκατοντάδες χιλιάδες Ελληνίδες και Έλληνες αγωνιστές που παρέμειναν επί δεκαετίες στη σκιά αποδιωγμένοι και στιγματισμένοι, απόβλητοι της ιστορίας αναγνωρίστηκαν οι αγώνες, η αυτοθυσία, οι μάχες που έδωσαν κατά του κατακτητή. Τα ονόματά τους γράφτηκαν στις

λαμπρές σελίδες της εθνικής μας ιστοριογραφίας, πλάι στους Έλληνες αγωνιστές της Ελληνικής Επανάστασης που οδήγησε στη δημιουργία του σύγχρονου ελληνικού κράτους, πλάι στους εθνικούς μας ήρωες.

Ημέρα Μνήμης γι' αυτή την ιστορική στιγμή ορίστηκε η Επέτειος της ανατίναξης της γέφυρας του Γοργοποτάμου. Ένας στρατιωτικός θρίαμβος, μία συναστρία τακτικής ευφυΐας, εθνικής ομοψυχίας, θάρρους και αυτοθυσίας που χαρακτηρίστηκε ως η σημαντικότερη πράξη αντίστασης κατά του άξονα σε ολόκληρη την Ευρώπη. Υπάρχουν στιγμές στις ιστορίες των λαών που λειτουργούν σαν φάροι στο σκοτάδι του εμφυλίου και του αλληλοσπαραγμού. Οι στιγμές αυτές γίνονται ορόσημα για τα έθνη. Μεταμορφώνονται από απλά ιστορικά γεγονότα σε σύμβολα και ενσωματώνονται στη συλλογική μνήμη των λαών.

Μια τέτοια στιγμή είναι και αυτή που τιμούμε σήμερα στην Αίθουσα της Ολομέλειας της Βουλής και η επιλογή της δεν ήταν καθόλου τυχαία. Σε μια πολωμένη πολιτική συγκυρία το ΠΑΣΟΚ επέλεξε να αναγνωρίσει τη συμβολή εκατοντάδων χιλιάδων ανταρτών στον αντιστασιακό αγώνα, όχι μόνο για να αποκαταστήσει την ιστορική αδικία, αλλά για να σηματοδοτήσει ότι η εποχή του διχασμού, του φόβου, του αποκλεισμού ανήκει οριστικά στο παρελθόν. Η επιλογή του Γοργοποτάμου ως Ημέρα Μνήμης για την Εθνική Αντίσταση αυτό έρχεται να δηλώσει, ότι η αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης δεν έγινε για να παίξει τον ρόλο ενός είδους ιστορικής ρεβάνς, μιας ακόμα πράξης ενός μεταμοντέρνου εμφυλίου. Αντίθετα ο Γοργοποτάμος είναι μια διαρκής υπόμνηση ότι η εθνική ενότητα δεν μπορεί να θεμελιωθεί στη λήθη, ότι απαιτεί γενναιότητα, αμοιβαίες υποχωρήσεις, συμβιβασμούς και συνεδηγοποίηση ότι η ειρηνική συνύπαρξη σε μία ζωντανή δημοκρατία προϋποθέτει σεβασμό στη διαφορετική άποψη ότι ακόμη και η σύγκρουση απαιτεί κανόνες.

Έχουν περάσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ογδόντα δύο χρόνια από την ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου, έχουν περάσει σαράντα δύο χρόνια από την αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης. Τα γεγονότα αυτά, όπως και οι σκοτεινές ημέρες του Εμφυλίου που ακολούθησαν μετά την αποχώρηση του κατακτητή, εξακολουθούν να προκαλούν το ζωηρό ενδιαφέρον της επιστήμης και της ιστοριογραφίας. Διαφορετικές οπτικές, άλλες πολιτικά φορτισμένες, άλλες με την απαιτούμενη ψυχραιμία και αυτοσυγκράτηση επιχειρούν να φωτίσουν ακόμη περισσότερο τα γεγονότα της εποχής εκείνης, να εξηγήσουν τον ρόλο των πρωταγωνιστών και τις βαθύτερες αιτίες των επιλογών τους, να αποκαλύψουν στην κοινωνία του σήμερα τη μεγάλη εικόνα. Για τις νεότερες γενιές, άλλωστε για τις οποίες ο πόλεμος, η κατοχή, η καταπίεση, ο λιμός, ο θάνατος, οι κακουχίες και ο εμφύλιος αλληλοσπαραγμός αποτελούν κεφάλαια σε ιστορικά εγχειρίδια ή προφορικές ιστορίες από αυτούς που τα έζησαν, ο κίνδυνος της λήθης παραμένει υπαρκτός. Γιατί η δημοκρατία μας μπορεί να έχει επιδείξει παρά τις αντιξοότητες, παρά τις οικονομικές, πολιτικές και διεθνείς κρίσεις αξιοθαύμαστη σταθερότητα, αλλά οι ριζές του κακού εξακολουθούν να καλλιεργούνται εκεί όπου οι ανισότητες, ο κοινωνικός αποκλεισμός, η μισαλλοδοξία, η παραπληροφόρηση ασκούν ολοένα και μεγαλύτερη επιρροή. Και εδώ βρίσκεται το χρέος για τις πολιτικές δυνάμεις αυτού του τόπου, αλλά και για τον καθένα από εμάς ατομικά, να δείξουμε στην πράξη ότι για να προκόψει, για να ευημερήσει, για να αποτελέσει η χώρα μας μια κοινωνία ισότητας και δικαιοσύνης χρειάζεται περισσότερα παραδείγματα, όπως αυτό του Γοργοποτάμου. Χρειάζεται μία συνεννόηση για την πατρίδα.

Σε αυτό το πνεύμα -και κλείνω- ως μία στιγμή συνεννόησης, υπήρξε η στάση ενός γενναίου πολιτικού, που πήγε κόντρα στη στάση του κόμματός του κατά τη συζήτηση του ν.1285 στη Βουλή το 1982. Παρέμεινε στην Αίθουσα της Ολομέλειας και ανερχόταν το νομοσχέδιο παρ' ό,τι παράταξη στην οποία υπήρχε αποχώρησε. Με ένα μικρό μέρος της ομιλίας του θα κλείσω την εισήγησή μου. Πρόκειται για ένα συγκλονιστικό συμπύκνωμα του πραγματικού νοήματος της επετείου που τιμούμε σήμερα: «Υπάρχουν οι πονεμένοι, υπάρχουν οι πενθούντες και δεν μπορούμε να τους πούμε να ξεχάσουν είτε ανήκουν στη μία παράταξη είτε στην άλλη. Αλλά μπορούμε όλοι εμείς να θέσουμε σε δεύτερη μοίρα αυτή την κακή πλευρά της ιστορίας, αυτές τις

ηθικές τραγωδίες και να τοποθετήσουμε πάνω από όλα την αναγνώριση των ηρωισμών και των αυτοθυσιών εκείνων που σε οποιαδήποτε οργάνωση και αν ανήκαν ή και ως άτομα εάν πολέμησαν χαρακτηρίσαν με τις θυσίες και τους ηρωισμούς τους τη μεγάλη εκείνη περίοδο των ετών 1941 - 1944». Παναγιώτης Κανελλόπουλος, 1982.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ ο κ. Παπαηλιού.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ιστορία του ελληνικού λαού, η ιστορία του Ελληνισμού έχει αναδείξει ως διαχρονική στάση ζωής του την αντίσταση και το εξεγερσιακό πνεύμα εναντίον όσων και προς όσους επιβουλεύονται την ανεξαρτησία της πατρίδας, την ελευθερία των πολιτών, τη δημοκρατία. Πρόκειται για χαρακτηριστικό που έχει ενσωματωθεί στο «κύτταρό» του, στην «κοσμοθεωρία» του, αποτελώντας αναπόσπαστο στοιχείο της ιστορικής παρουσίας και πορείας του, της παράδοσής του, της ίδιας της υπόστασής του.

Σε αυτό το πλαίσιο το έπος του '40 και αυτό της Εθνικής Αντίστασης '41-'44 κατά της τριπλής κατοχής, κατά του φασισμού, του ναζισμού, το δίπολο του αγώνα της εποποιίας του ελληνικού λαού κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου άφησαν ανεξίτηλο το αποτύπωμά τους.

Η Εθνική Αντίσταση είχε δύο διαστάσεις: τη στρατιωτική, τον ένοπλο αγώνα- τον αντάρτικο με σαμποτάζ, αλλά και με μάχες κατά του κατακτητή στα βουνά και στις πόλεις και την πολιτική κοινωνική που περιελάμβανε την αρωγή προς τον πληθυσμό για να μπορέσει να επιβιώσει, αλλά και τη δημιουργία ενός πλαισίου δομών στις ελεύθερες περιοχές της ελληνικής επικράτειας για τη συνέχιση και την εμπέδωση μιας ελεύθερης και συμμετοχικής ζωής σε αυτές: τοπική αυτοδιοίκηση, υγεία, εκπαίδευση κ.λπ.. Η Εθνική Αντίσταση εκτός της συλλογικής μεγαλοσύνης από την οποία χαρακτηρίστηκε, υπήρξε και σύνθεση ηρωικών πράξεων, συγκεκριμένων προσώπων, ομάδων και κυρίως αντιστασιακών οργανώσεων, οι οποίες συσπειρώσαν ευρύτατα τμήματα του πληθυσμού. Αυτές ήταν και οι πραγματικοί πρωταγωνιστές της.

Έτσι η Εθνική Αντίσταση βρέθηκε στο στόχαστρο του κατακτητή και των συνεργατών του των κατοχικών κυβερνήσεων, των ταγμάτων ασφαλείας και των άλλων δοσιλογικών οργανώσεων. Την αντιμετώπισαν με τη βία, με βιαιότητες και θηριωδίες, χωρίς προηγούμενο. Η πατρίδα μας είναι διάστικτη από περιοχές και χώρους στους οποίους ο κατακτητής άφησε το αιματηρό, το καταστροφικό στίγμα του. Ολοκαυτώματα, πυρπολήσεις χωριών, εκτελέσεις, δολοφονίες, φυλακίσεις, βασανιστήρια, πείνα και πράξεις αντεκδίκησης όλων των ειδών προκάλεσε η καθολική αντίσταση του ελληνικού λαού.

Βέβαια, οι διαφορετικές ιδεολογικοπολιτικές προσεγγίσεις των αντιστασιακών οργανώσεων οδήγησαν και σε συγκρούσεις μεταξύ τους, η διχόνοια δολερή, οι οποίες ιδίως περί τα τέλη της Κατοχής ενθαρρύνονταν και από ξένες δυνάμεις. Έτσι, μετά την απελευθέρωση, η Εθνική Αντίσταση όχι μόνο δεν δικαιώθηκε, αλλά διώχθηκε. Και αυτό λόγω του αριστερού προσανατολισμού της κορυφαίας και πρωτοπόρας αντιστασιακής οργάνωσης, του ΕΑΜ – ΕΛΑΣ, του Εμφυλίου Πολέμου και του Ψυχρού Πολέμου. Έκτοτε «κύλησε πολύ νερό στο αλάκι». Το συλλογικό αντιφασιστικό πνεύμα και φρόνημα εκδηλώθηκε εκ νέου με την αντιδικτατορική πάλη, μέσω της οποίας ξεπεράστηκαν οι αποκλεισμοί και ο διχασμός πολλών χρόνων του παρελθόντος.

Εν τέλει, το 1982 επί πρωθυπουργίας Ανδρέα Παπανδρέου με τον ν.1285 αναγνωρίστηκε η καθολική αντίσταση του ελληνικού λαού, ανάλογη και ανάξια των αγώνων και των θυσιών του ως σύμβολο του τέλους του διχασμού, της ομοψυχίας του έθνους στον αγώνα κατά του φασισμού, του πνεύματος της ελευθερίας και ανεξαρτησίας. Η Εθνική Αντίσταση πρέπει να παραμείνει αναλλοίωτο στοιχείο της ιστορικής μνήμης, προκειμένου να αποτραπεί και τώρα και στο μέλλον η επανάκαμψη της φασιστικής βαρβαρότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο φασισμός συνιστά διαχρονική απειλή, με τη βία να αποτελεί εγγενές στοιχείο του. Σήμερα που «σηκώνει και πάλι κεφάλι» υπό διάφορες και διαφορετικές μορφές, μπορεί και πρέπει να αντιμετωπιστεί με θεσμικά και οικονομικά μέτρα, κυρίως, όμως, με τη διαμόρφωση αντιφασιστικής συνείδησης στην κοινωνία, την επαγρύπνηση των πολιτών και την ενεργοποίησή τους εναντίον του.

Σε αυτό το πλαίσιο, η διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων και του κατοχικού δανείου δεν αποτελεί ιδεοληψία ή παρωχημένη εμμονή στο παρελθόν. Συνιστά κίνηση αποκατάστασης στοιχειώδους δικαιοσύνης και εκπλήρωσης ηθικού χρέους, ώστε εκείνα τα αποτρόπαια γεγονότα να μην τα καλύψει η παρέλευση του χρόνου και συνακόλουθα η λήθη που κάποιοι επιδιώκουν να επιβληθεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το Ψήφισμα της Βουλής των Ελλήνων του 2019, βάσει της έκθεσης της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη Διεκδίκηση των Γερμανικών Οφειλών, πρέπει να αποτελέσει την πυξίδα προς αυτή την κατεύθυνση και βέβαια, να συνοδευτεί από κατάλληλες διπλωματικές και νομικές κινήσεις, ώστε η διεκδίκηση να λάβει σάρκα και οστά. Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι απλές αναφορές και της Προέδρου της Δημοκρατίας και του Πρωθυπουργού για τις γερμανικές πολεμικές αποζημιώσεις και το αναγκαστικό κατοχικό δάνειο, κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Προέδρου της Γερμανικής Δημοκρατίας, δεν συνιστούν διεκδίκηση μιας χώρας που υπέστη τα πάνδεινα από τον ναζισμό και τον φασισμό.

Η διεκδίκηση προϋποθέτει, όπως είπα, στρατηγική και κινήσεις που να αποσκοπούν πράγματι στην ευόδωσή της και να αποτελούν απάντηση στην προκλητική και σκαιά άρνηση του γερμανικού κράτους, ότι το ζήτημα θεωρείται λήξαν, διότι έχει διευθετηθεί.

Το θέμα παραμένει εκκρεμές και ενεργό. Όχι μόνο δεν έχει ληξει, αλλά σήμερα αποκτά και μία έντονη επικαιρότητα, όταν επαναλαμβάνω, ο φασισμός υπό διάφορες και διαφορετικές μορφές σηκώνει κεφάλι και πάλι και όταν συμβαίνουν και άλλες γενοκτονικές πολιτικές, όπως κατά των Παλαιστινίων από το κράτος του Ισραήλ υπό τα αδιάφορα ή μάλλον συνένοχα βλέμματα της λεγόμενης διεθνούς κοινότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν η ιστορία γίνει σιωπή, δεν θα είναι βιώσιμο ούτε το παρόν και το μέλλον, αλλά ούτε και το παρελθόν. Οι ερινύες για τις σχετικές πράξεις και παραλείψεις θα ακολουθούν στο διηνεκές. Η άσκηση της ιστορικής μνήμης αποτελεί ευκαιρία επανασύνδεσης με το νήμα της ιστορίας, διότι οι λαοί που ξεχνούν την ιστορία τους είναι καταδικασμένοι να την ξαναζήσουν, με την επανάληψή της να μην είναι ιστορικό λάθος, αλλά έγκλημα.

Σε αυτό το πλαίσιο είναι απόλυτη ανάγκη το πνεύμα της Αντίστασης και το εξεγερσιακό πνεύμα του Ελληνισμού να μεταλλαμπασθούν στις επόμενες, στις νεότερες γενιές. Και αυτό σε ένα περιβάλλον διατηρήσιμης εθνικής ενότητας και ομοψυχίας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Δελής από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

Παρακαλώ, κύριε Δελή, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Η Κατοχή του '41 - '44, κυρίες και κύριοι, δεν σημαδεύτηκε μόνο από πρωτόγνωρα δεινά και θυσίες για τις εργατικές λαϊκές δυνάμεις, αλλά και από τη δική τους μαχητική εισβολή στο προσκήνιο της ιστορίας.

Όπως είναι γνωστό, η ελληνική αστική τάξη με μόνη της έγνοια τη δική της σωτηρία και τη μεταπολεμική αποκατάσταση της εξουσίας της στη χώρα, άφησε τον λαό έρμαιο στις επιλογές των κατοχικών στρατευμάτων μέσα σε συνθήκες μαζικού λιμού και εκτεταμένων διώξεων και εκτελέσεων. Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, τον Ιούλη του 1941 το ΚΚΕ θέτει τότε έναν στόχο που φαινόταν, έμοιαζε ανέφικτος για όποιον έβλεπε βέβαια τον συσχετισμό δυνάμεων ως στάσιμο. Ποιος ήταν αυτός; Η συγκρότηση ενός εθνικοαπελευθερωτικού μετώπου που θα πάλευε για την

απελευθέρωση της χώρας από τα κατοχικά στρατεύματα και θα χάριζε στον λαό την καινούργια Ελλάδα της δουλειάς και της λευτεριάς.

Έχει προηγηθεί η συγκρότηση της Εθνικής Αλληλεγγύης, ακολουθεί η ίδρυση του Εργατικού ΕΑΜ τον Ιούλη του '41 και του ΕΑΜ τον Σεπτέμβριο του '41 και στη συνέχεια του ΕΛΑΣ, του ΕΛΑΝ, της ΕΠΟΝ, της ΟΠΛΑ, αλλά και της Αντιφασιστικής Στρατιωτικής Οργάνωσης στη Μέση Ανατολή.

Στις αρχές του 1942 οι πρώτοι αντάρτες του ΕΛΑΣ εμφανίζονται στον κύριο ορεινό όγκο της χώρας, ενώ οι δυνάμεις του ΚΚΕ και του ΕΑΜ στα αστικά κέντρα δίνουν τη μάχη ενάντια στην πείνα. Σιγά σιγά οι εστίες της λαϊκής αντίστασης αρχίζουν να πολλαπλασιάζονται και δημιουργούν ένα δίκτυο πανελλαδικό. Μέσα,, δε στο 1943 οι αντάρτες του ΕΛΑΣ έχουν, ήδη, απελευθερώσει εκτεταμένα εδάφη, όπου υπό την προστασία τους αρχίζουν να λειτουργούν λαογέννητοι θεσμοί τοπικής διοίκησης, εκπαίδευσης, δικαιοσύνης.

Την ίδια ακριβώς περίοδο, οι καθοριστικές νίκες του Κόκκινου Στρατού στις μάχες του Στάλινγκραντ τον Φλεβάρη του '43 και του Κουρσκ τον Αύγουστο του '43 αλλάζουν οριστικά τον στρατιωτικό συσχετισμό δυνάμεων του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Στο μεταξύ, οι προσπάθειες των αρχών κατοχής να εξοικονομήσουν στρατιωτικές γερμανικές δυνάμεις που θα μεταφέρονταν στο ανατολικό μέτωπο, όπου προελαύνει ο Κόκκινος Στρατός, προσκρούουν στις αντιδράσεις του μαζικά οργανωμένου στο ΕΑΜ Εργατικού Λαϊκού Κινήματος. Η επιστράτευση Ελλήνων εργατών που θα μεταφέρονταν στα γερμανικά εργοστάσια ακυρώνεται στην πράξη από τις μεγαλειώδεις, πολύμορφες και αιματηρές κινητοποιήσεις, διαδηλώσεις, απεργίες τον Μάρτη του 1943. Το ίδιο συμβαίνει και τον Ιούλη του 1943 με την προσπάθεια επέκτασης της βουλγαρικής ζώνης κατοχής στη Μακεδονία.

Η πάλη της ΕΑΜικής αντίστασης, κυρίες και κύριοι, διδάσκει ότι κανένας, μα κανένας συσχετισμός δυνάμεων όσο αρνητικός κι αν εμφανίζεται, όπως ακριβώς μοιάζει και είναι και σήμερα, για την εργατική τάξη και τους συμμάχους της δεν πρέπει να θεωρείται στάσιμος και αμετάβλητος, απρόσβλητος από τη μαζική οργανωμένη δράση του εργατικού λαϊκού παράγοντα.

Με τη σχεδιασμένη δράση του ΚΚΕ ένας λαός αποφασισμένος να αγωνιστεί για την επιβίωση του ίδιου και των παιδιών του συγγενήσας τις δυνάμεις του και μπόρεσε να γίνει φόβος και τρόμος για τα κατοχικά στρατεύματα και τους ντόπιους συνεργάτες τους, τελικά για την εγχώρια και ξένη καπιταλιστική εξουσία, γιατί και τότε η ηρωική πάλη των εργατικών λαϊκών δυνάμεων αποδεικνύει ότι υπό κανένα πρίσμα ή σύνθημα δεν υπάρχει δυνατότητα αμοιβαίας εκπλήρωσης και των εργατικών λαϊκών και των καπιταλιστικών συμφερόντων. Τότε, όπως και σήμερα, η νίκη του ενός σημαίνει την ήττα του άλλου.

Τότε, η καπιταλιστική εξουσία μακέλεψε -δεν δίστασε να το κάνει- ένα από τα μεγαλύτερα αντιστασιακά κινήματα της Ευρώπης, προκειμένου να επιβιώσει. Και σήμερα καταστρέφει τις παραγωγικές δυνάμεις, πρώτα απ' όλα τον άνθρωπο, τόσο σε συνθήκες ιμπεριαλιστικής ειρήνης, με τις καπιταλιστικές οικονομικές κρίσεις, την ανεργία και τη φτώχεια, όσο και σε καιρό ιμπεριαλιστικού πολέμου, με βομβαρδισμούς, αποκλεισμούς, πείνα, προσφυγιά.

Πώς μπορεί, λοιπόν, να έχει το ίδιο περιεχόμενο ο πατριωτισμός των εργατών και των άλλων λαϊκών στρωμάτων με των καπιταλιστών και των κερδοσκόπων; Αυτοί πατρίδα και θεό τους έχουν το κέρδος, την εκμετάλλευση.

Ο λαός μας ξέρει πολύ καλά να κάνει θυσίες, να δίνει τον καλύτερό του εαυτό, όταν η δική του πατρίδα κινδυνεύει. Το αποδεικνύει σε κάθε κρίσιμη καμπή της ιστορίας. Καμμία θυσία, όμως, δεν πρέπει να κάνει για την πλουτοκρατία.

Χρωστάμε, κυρίες και κύριοι, πολλά, πάρα πολλά στην ηρωική γενιά της Εθνικής μας Αντίστασης, του ΕΑΜ - ΕΛΑΣ, της ΕΠΟΝ, τους αγωνιστές και τις αγωνίστριες που δεν λύγισαν στα «πέτρινα» χρόνια του ναζισμού - φασισμού, που έδωσαν τη μάχη στις πόλεις και τα χωριά, στα άπαρτα βουνά με το όπλο στο χέρι, που έπεσαν στα πεδία των μαχών, που εκτελέστηκαν, βασανίστηκαν, έδωσαν τα νιάτα τους και τη ζωή τους για να κρατήσουν άσβεστη τη φλόγα του αγώνα, του παραδείγματος, της ιστορικής

συνέχειας, για να ξημερώσει ένα καλύτερο μέλλον για τις νέες γενιές. Τους πρέπει τιμή και δόξα, μα και μία υπόσχεση στη μνήμη τους: Την ανυποχώρητη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών στη χώρα μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Ελληνικής Λύσης η κ. Ασημακοπούλου.

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε.

ΣΟΦΙΑ - ΧΑΪΔΩ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η Εθνική Αντίσταση εναντίον των δυνάμεων της Κατοχής είναι μία από τις πιο ένδοξες σελίδες της σύγχρονης ιστορίας μας. Αποτελεί ταυτόχρονα ένα από τα πιο λαμπρά παραδείγματα αυθοουσίας, αυταπάρνησης και επιτέλεσης του καθήκοντος προς την πατρίδα.

Η Εθνική Αντίσταση εναντίον των στρατευμάτων κατοχής υπήρξε έργο όλων των Ελλήνων που αντιτάχθηκαν με τις όποιες δυνάμεις τους στους κατακτητές και πολέμησαν για το πανάκριβο αγαθό της ελευθερίας.

Η ημέρα πανελλαδικού εορτασμού της Εθνικής Αντίστασης γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 25 Νοεμβρίου, τη μέρα δηλαδή που ανατινάχτηκε η γέφυρα του Γοργοποτάμου, μία από τις κορυφαίες στιγμές της Εθνικής Αντίστασης, η ανατίναξη της οποίας καθυστέρησε για αρκετές εβδομάδες τον ανεφοδιασμό των Γερμανών που μάχονταν στην Αφρική για περίπου έναν μήνα και ανύψωσε το ηθικό των Ελλήνων, ενώ καταξίωσε τον ένοπλο αγώνα στη συνείδηση των συμμάχων.

Το εντυπωσιακό αποτέλεσμα αυτής της δράσης έδωσε ένα λαμπρό παράδειγμα προς μίμηση τόσο για την τότε συγκυρία όσο και για τα κατοπινά χρόνια. Προκάλεσε τον θαυμασμό όλης της κατεχόμενης Ευρώπης και έδωσε κουράγιο στον δοκιμαζόμενο ελληνικό λαό.

Κάθε Έλληνας πατριώτης, με ή χωρίς όπλο, πήρε μέρος σε αυτήν και έδωσε τη δική του μάχη ενάντια στον κατακτητή, στη γειτονιά, στο χωριό, στο βουνό. Παρέδωσαν μαθήματα ελευθερίας στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο. Όλοι αυτοί ήταν άνθρωποι που αγωνίστηκαν μαζί με αυτούς που επέζησαν και έτσι φτάνουμε στη σημερινή εποχή. Αγωνίστηκαν και αντιστάθηκαν μαζί, με την κοινή πεποίθηση για την ελευθερία και το κοινωνικό σθένος. Αυτό αποδεικνύει ότι ο Έλληνας μπορεί να κάμψει και την τρομερότερη μηχανή με σθένος, όταν έχει πεποίθηση για την ελευθερία.

Η μέρα αυτή πρέπει να μας θυμίζει ότι η ελευθερία δεν χαρίστηκε στον ελληνικό λαό. Την κέρδισε με τεράστιες θυσίες, την κέρδισε με τον ηρωισμό του.

Ανάμεσα σε άλλα, θα πρέπει να θυμόμαστε ότι πληρώθηκε ένας πολύ βαρύς φόρος αίματος. Θυμόμαστε με συγκίνηση και τιμούμε σήμερα όλους εκείνους, οι οποίοι αγωνίστηκαν για την ελευθερία, τα δημοκρατικά ιδεώδη και τον σεβασμό στην ανθρωπινή ζωή και αξιοπρέπεια. Τιμούμε τη μνήμη των ανθρώπων που θυσίαστηκαν για να υπερασπιστούν τα πάτρια εδάφη.

Εμείς στην Ελληνική Λύση αποδίδουμε έναν ελάχιστο φόρο τιμής σε όλους εκείνους, άνδρες, γυναίκες, παιδιά, που βασανίστηκαν ή έπεσαν ηρωικά προσφέροντας τα μέγιστα στον υπέρ πάντων αγώνα του λαού μας στα «μαύρα» χρόνια της Κατοχής. Χρέος μας, να διατηρήσουμε τη μνήμη τους ζωντανή. Το θάρρος και η αυταπάρνησή τους στα πεδία των μαχών θα αποτελούν εσαεί οδηγό των ενεργειών μας για να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τις προκλήσεις της επόμενης περιόδου.

Το μήνυμα αυτής της ηρωικής Εθνικής Αντίστασης πρέπει να είναι πάντα παρόν. Και στο πλαίσιο αυτό, η διεκδίκηση αποζημιώσεων και επανορθώσεων, την οποία ουδέποτε μέχρι σήμερα επί δεκαετίες το πολιτικό σύστημα δεν επιδίωξε, είναι πάντα επίκαιρη και αναγκαία.

Είναι υποχρέωσή μας να διαφυλάττουμε και να αντιστεκόμαστε σε κάθε προσπάθεια της καταπάτησης της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Και βέβαια, μας υποδεικνύει τον τρόπο που πρέπει να παλεύουμε πάντα για τα ιδανικά και τις αξίες μας. Οφείλουμε να πορευόμαστε στο μέλλον, διατηρώντας τα μηνύ-

ματα των αγώνων των προγόνων μας αναλλοίωτα για τις γενιές του αύριο.

Τιμή και δόξα στους Έλληνες που εναντιώθηκαν στους εισβολείς!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδριάσή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι οκτώ μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 10^ο Δημοτικό Σχολείο Βέροιας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο τώρα έχει από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Αριστεράς ο κ. Τζανακόπουλος.

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τιμάμε σήμερα την αντίσταση του ελληνικού λαού -όχι όλου- απέναντι στις δυνάμεις του Άξονα και των συνεργατών του, απέναντι σε αυτή τη φονική εγκληματική μηχανή, που θα αποτελεί πάντοτε το ιστορικό σύμβολο της καταστροφής και θα μας θυμίζει πάντοτε ότι το απόλυτο κακό μπορεί να καταστεί κοινότοπο, όπως επισημάνει η Χάνα Άρεντ, όταν η υπακοή στην εξουσία γίνει «τυφλή», όταν η υπακοή στην εξουσία γίνει ανεπερώτητη, όταν η νομιμοφροσύνη καταστεί αυτοσκοπός. Και κάπως έτσι γεννιούνται τα «τέρατα».

Η Ελληνική Αντίσταση θα μας θυμίζει πάντοτε ότι απέναντι σε αυτά τα «τέρατα», απέναντι στο μίσος, την εκδίκηση, τον φασισμό, που σήμερα ξανασηκώνει το «κεφάλι» του, θα υπάρχει πάντα η άλλη πλευρά, η πλευρά της ελευθερίας, του αγώνα, της αλληλεγγύης, της δημοκρατίας. Και είναι ακριβώς αυτή τη μνήμη που υπηρετεί σήμερα η διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών και όχι ένα είδος ιστορικής ρεβάνς, ιστορικής αντεκδίκησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης τον Αύγουστο του 1982 υπήρξε αναμφίβολα μία ιστορική στιγμή εκπλήρωσης της υποχρέωσης του ελληνικού κράτους απέναντι σε όσους αγωνίστηκαν, βασανίστηκαν, θυσίαστηκαν, πολέμησαν, αντιστάθηκαν στη βαρβαρότητα του φασισμού και του ναζισμού κατά τη διάρκεια της γερμανικής, ιταλικής και βουλγαρικής κατοχής.

Υπήρξε, όμως, -οφείλουμε να είμαστε ειλικρινείς- και μια απόπειρα εξίλεσης για δυνάμεις που είτε πρωταγωνίστησαν είτε συμμετείχαν είτε ανέχθηκαν τη βαρβαρότητα, τους διωγμούς, τις φυλακίσεις, τις εξορίες, τις διώξεις του μετεμφυλιακού κράτους.

Και μιλώ εδώ για τη Δεξιά, της οποίας η στάση εκείνο τον Αύγουστο, με την καταγγελία του νομοσχεδίου και τη συνακόλουθη αποχώρηση, θα τη συνοδεύει ως ιστορικό στίγμα.

Δεν ήταν, όμως, μόνο η Δεξιά που στοχοποίησε το ΕΑΜ και τον ΕΛΑΣ, τις δύο κύριες αντιστασιακές οργανώσεις της περιόδου της Κατοχής. Δεν ήταν μόνο η Δεξιά που έδωσε «συγχωροχάρτι» στους δωσίλογους, τους χύτες, τους ταγματασφαλίτες. Και δεν ξεχνάμε καθόλου πώς οδηγήθηκε και με την ευθύνη ποιων οδηγήθηκε στη σύγκρουση των Δεκεμβριανών, των γεγονότων εκείνων που άφησαν βαθύ το ίχνος τους και οδήγησαν τελικά στον εμφύλιο πόλεμο.

Μιλώ για απόπειρες εξιλέωσης, διότι η αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης ουδέποτε συνοδεύτηκε από μια στοιχειώδη αυτοκριτική και από μια ειλικρινή ανάληψη της ευθύνης για τη βαρβαρότητα του μετεμφυλιακού κράτους, του παρασυντάγματος και της καχεκτικής δημοκρατίας.

Εμείς από την πλευρά μας ως Νέα Αριστερά, σαν ελάχιστη ένδειξη σεβασμού στην αντίσταση του ελληνικού λαού, οφείλουμε να τα θυμίζουμε, να τα επαναλαμβάνουμε και να αντιστεκόμαστε σε κάθε προσπάθεια αναθεώρησης, ωραιοποίησης, στρογγυλέματος και αντιστροφής της ιστορίας, διότι όλα αυτά επιχειρούνται με στόχο τελικά την αναδρομική δικαίωση της κρατικής βίας και της εθνικοφροσύνης, διότι ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι η εξουσία δεν είναι μόνο κατασταλτική και καταπιεστική. Είναι ταυ-

τόχρονα και κυρίως μια δύναμη παραγωγική, μια δύναμη διαπλαστική. Τότε με τη βία επιχειρήσει να αναπλάσει, να αναμορφώσει, να συμμορφώσει, να σωφρονίσει και να πειθαρχήσει τα σώματα εκείνων που δεν αναγνώριζαν τα αυτονόητα της εθνικοφροσύνης και του πατριωτισμού. Επειδή δεν τα κατάφερε να συμμορφώσει και να πειθαρχήσει τα σώματα -και σημείο αυτής της αποτυχίας είναι και η αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης-, σήμερα θέλει να συμμορφώσει και να πειθαρχήσει την ιστορία και τη μνήμη. Αυτό επιχειρεί να κάνει ο ιστορικός αναθεωρητισμός. Αυτό κάνει τούτη τη στιγμή που μιλάμε η ελληνική Κυβέρνηση, η οποία θέλει να μετατρέψει τη Γυάρο, αυτό το ιστορικό σύμβολο των βασανιστηρίων και των διωγμών του μετεμφυλιακού κράτους, σε χώρο αναπτυξιακών επενδύσεων και τουριστικής αξιοποίησης.

Κυρίες και κύριοι, καλό είναι να μιλάμε για την ανάγκη να υπερβούμε τον διχασμό, καλό είναι να θέλουμε να γιατρέψουμε τις πληγές, αλλά αναρωτιέμαι: Γιατρέυονται άραγε οι πληγές, όταν από Υπουργό της σημερινής Κυβέρνησης ακούσαμε πριν από λίγα χρόνια ότι πρέπει να αναληφθούν όλα τα αναγκαία θεσμικά μέτρα για να μην ξανακυβερνήσει η Αριστερά; Δεν είναι ακριβώς αυτή η αντίληψη που κάτω από τα λόγια τα ωραία για την εθνική ενότητα, αναπαράγει τον διχασμό;

Η τιμή, λοιπόν, στους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης κρίνεται στην πράξη, κρίνεται στη στάση απέναντι στους πρόσφυγες, κρίνεται στη στάση απέναντι στη φτώχεια, στους εργαζόμενους και φαίνεται και αποδεικνύεται στους αγώνες για τη δημοκρατία, αλλά και για την ειρήνη. Φαίνεται στη στάση μας απέναντι στη σφαγή που συντελείται αυτές τις μέρες, αυτήν την εποχή δίπλα μας, στην Παλαιστίνη. Φαίνεται στην καθημερινή μας εναντίωση σε όλα αυτά που συγκροτούν τη σημερινή βαρβαρότητα του κόσμου στον οποίο ζούμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο τώρα έχει από την Κοινοβουλευτική Ομάδα των Σπαρτιατών ο κ. Ζερβέας. Η κ. Κωνσταντοπούλου ως Πρόεδρος Κοινοβουλευτικής Ομάδας θα μιλήσει τελευταία.

Ορίστε, κύριε Ζερβέα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΕΡΒΕΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, στις 27 Απριλίου του 1941 τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής καταλαμβάνουν την Αθήνα. Λίγο αργότερα, την 1^η Ιουνίου του 1941, καταλαμβάνεται και το τελευταίο ελεύθερο ελληνικό έδαφος, η Κρήτη. Μια σκοτεινή περίοδος για τις Ελληνίδες και τους Έλληνες έχει αρχίσει, όμως από τις πρώτες ημέρες οι Έλληνες, συνεχόμενοι από την επίπονη συνειδητοποίηση της τριπλής κατοχής, της γερμανικής της ιταλικής της βουλγαρικής, αρχίζουν να οργανώνονται με στόχο την αντίσταση στον φαινομενικά πανίσχυρο κατακτητή, γιατί η οργάνωση και η ανάπτυξη της Εθνικής Αντιστάσεως δεν ήταν υπόθεση κομματική ή ατομική. Ήταν υπόθεση όλων των φορέων και όλων των Ελλήνων.

Θα αναφερθώ στον λόγο μου σε οργανώσεις, συλλογικότητες, αλλά και προσωπικότητες οι οποίες τοποθετήθηκαν στο περιθώριο της ιστορικής μνήμης λόγω κομματικών σκοπιμοτήτων και ιδεολογικών αγκυλώσεων.

Έχουμε την άποψη ότι ως πρώτους αντιστασιακούς πρέπει να θεωρήσουμε τους συμμετέχοντες στη μάχη της Κρήτης, όπου ευέλπιδες, χωροφύλακες, αλλά και σύσσωμος ο λαός της νήσου αρνήθηκαν να αποδεχτούν την υπογραφή του συμφώνου ανακωχής και αντιστάθηκαν ηρωικά μέχρι την 1^η Ιουνίου του 1941.

Ως πρώτο αντιστασιακό στη γερμανική κατοχή, δηλαδή μετά την ολοκληρωτική κατάληψη της Ελλάδας από τα γερμανικά στρατεύματα, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε τον Αρχιεπίσκοπο Χρύσανθο, ο οποίος θέτοντας σε κίνδυνο τη ζωή του, αρνήθηκε να δεχτεί τους Γερμανούς εκπροσώπους, όπως αρνήθηκε να ορκιστεί την κατοχική κυβέρνηση. Μετά την ολοκληρωτική κατοχή από τις δυνάμεις του Άξονα, ως πρώτη μαζική λαϊκή εξέγερση αναγνωρίζεται η εξέγερση της Δράμας, όπου ο λαός της Δράμας εξεγείρεται στις 28 Σεπτεμβρίου του 1941 κατά των Βούλγαρων κατακτητών.

Η αντιστασιακή οργάνωση του ΕΔΕΣ, ήτοι Εθνικός Δημοκρατικός Ελληνικός Σύνδεσμος, ήταν η πρώτη χρονικά δημιουργηθείσα οργάνωση. Πιο συγκεκριμένα, ιδρύθηκε στις 11 Σεπτεμ-

βρίου του 1941. Στρατιωτικός αρχηγός της διετέλεσε ο Στρατηγός Ναπολέων Ζέρβας. Πεδίο δράσεώς του ήταν κυρίως η περιοχή της Ηπείρου που μαστιζόταν από την εγκληματική δράση των συνεργατών των Γερμανών, Αλβανών Τσάμηδων, επιγόνους ή και απογόνους των οποίων δυστυχώς είδαμε να διαδηλώνουν στην Πλατεία Συντάγματος, φωνάζοντας συνθήματα υπέρ του λεγόμενου απελευθερωτικού στρατού της Τσαμουριάς. Συμμετείχε σε δεκάδες μάχες κατά των Γερμανών και των Τσάμηδων. Κορυφαία αντιστασιακή πράξη αποτέλεσε η συμμετοχή του στην ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρουμε την ΠΕΑΝ, την Πανελλήνιο Ένωση Αγωνιζομένων Νέων, με Αρχηγό τον Αξιωματικό της Αεροπορίας Κώστα Πετρίκο. Τον Σεπτέμβριο του 1942 προβαίνει στην ανατίναξη των κεντρικών γραφείων οργανώσεων που είχε συμμαχήσει με τον Γερμανό κατακτητή. Γι' αυτόν τον λόγο ο Αρχηγός και τα μέλη της εν λόγω οργανώσεως συνελήφθησαν από τους κατακτητές και εκτελέστηκαν.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει σε εθνικές οργανώσεις όπως το Εθνικό Κομιτάτο, η Εθνική Δράση, η Ιερή Ταξιαρχία και άλλες οι οποίες βοηθήθηκαν από την Εθνική Επιτροπή υπό τον Αρχιεπίσκοπο Χρύσανθο και τον Στρατηγό Παπάγο για τη συγκρότηση και ανάπτυξη τους, οι οποίες συνέβαλαν τα μέγιστα στη συγκέντρωση και διαβίβαση πολύτιμων πληροφοριών στο συμμαχικό στρατηγείο.

Τέλος, αναφορά πρέπει να γίνει στους περίπου δύο χιλιάδες μόνιμους και έφεδρους αξιωματικούς, αλλά και στους χιλιάδες οπλίτες που συνέχισαν την αντίσταση εκτός Ελλάδος και πιο συγκεκριμένα στην περιοχή της Μέσης Ανατολής κατά των δυνάμεων του Άξονος. Εξ αυτών, διακόσιοι περίπου εκπαιδεύτηκαν για ειδικές αποστολές και επανήλθαν στην κατεχόμενη Ελλάδα για να οργανώσουν την Εθνική Αντίσταση.

Και σήμερα καλούμαστε να αντισταθούμε όχι βεβαίως ενόπλιως, αλλά μέσω των ιδεών της ελευθερίας και της δικαιοσύνης κατά όσων επιβουλεύονται την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας, εναντίον εξωτερικών, αλλά δυστυχώς και εσωτερικών εχθρών που είτε θεωρούν ότι η χώρα μας πρέπει να είναι ένα προτεκτοράτο της δύσεως, είτε να μετατραπεί σε υποτελή δορυφόρο της Τουρκίας.

Το παράδειγμα των αγωνιστών της Εθνικής Αντιστάσεως ας φωτίζει την οδό του καθήκοντος, ώστε να ακυρωθούν εν τη γενέσει τους τα όποια σκοτεινά σχέδια των εχθρών του έθνους μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, η Πλεύση Ελευθερίας έχει ως ένα από τα έξι πανιά της, ένα από τα έξι Δ του карабиού της, την διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών. Έξι πανιά έχει το караби της Πλεύσης Ελευθερίας σε σχήμα Δ και σημαίνουν Δημοκρατία, Δικαιοσύνη, Διαφάνεια, Δικαιώματα, Διαγραφή του παράνομου χρέους, Διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών. Αυτή η διεκδίκηση αποτελεί καθήκον και υποχρέωση. Καθήκον ανθρώπινο, εθνικό, πολιτικό, κοινωνικό. Υποχρέωση ιστορική με πανανθρώπινη αξία.

Η σημερινή συνεδρίαση για την επετειακή αναφορά στην Εθνική Αντίσταση είναι μια συνεδρίαση που γίνεται επειδή η Πλεύση Ελευθερίας επέμεινε να γίνει. Ο Πρόεδρος της Βουλής δεν την είχε προγραμματίσει για τις ημέρες γύρω από την επέτειο που θυμίζω ότι είναι η 25^η Νοεμβρίου. Το βράδυ της 25^{ης} προς 26^η Νοεμβρίου έγινε από ενωμένες τις δυνάμεις της αντίστασης η ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου. Το 1982 επελέγη η μέρα αυτή που συμβόλιζε από τη μία πλευρά την ενωμένη αντίσταση του ελληνικού λαού και από την άλλη πλευρά το καίριο πλήγμα στις δυνάμεις κατοχής στα Ες Ες, στους Ναζί, στον Χίτλερ, τον οποίο αυτή η ανατίναξη της σιδηροδρομικής γέφυρας καθυστέρησε για αρκετές εβδομάδες και συνέβαλε έτσι καθοριστικά σε εκείνο που ο λαός μας, αυτός ο μικρός αλλά μεγάλος και γενναίος λαός κατάφερε στη διάρκεια της Κατοχής αντιστέκόμενος. Κατάφερε να καθυστερήσει τις δυνάμεις της προέλα-

σης του ναζισμού και κατάφερε να ταυτίσει την παρουσία του, τη δράση του, την πράξη του και την αντίστασή του με τον ηρωισμό.

Οι Έλληνες αντιστάθηκαν στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου χωρίς συμβόλαιο επιτυχίας, χωρίς εγγύηση νίκης, σε πείσμα του εντελώς αρνητικού συσχετισμού δυνάμεων, σε πείσμα των προγνώσεων και των προβλέψεων που θα έκαναν οι τότε Κασσάνδρες και οι τότε ανταποκριτές. Η αντίσταση του ελληνικού λαού ήταν η αιτία για τα αδυσώπητα αντίποινα, για τον τρομακτικό φόρο αίματος που πλήρωσε ο λαός μας σε σφαγές, ολοκαυτώματα σε ολόκληρα χωριά, σε εκτελέσεις, βασανισμούς, σε λιμό που επιβλήθηκε και σε πρακτικές εξουθένωσης. Όλα εκείνα που μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ονομάστηκαν γενοκτονία, ονομάστηκαν εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και η ανθρωπότητα δεσμεύθηκε ποτέ ξανά. Ποτέ ξανά πόλεμος, ποτέ ξανά γενοκτονία, ποτέ ξανά εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, εθνοκαθάρσεις, ποτέ ξανά ολοκληρωτισμός.

Είναι δυσάρεστο, λοιπόν, το γεγονός ότι χρειάστηκε να διεκδικήσουμε φέτος από τη Διάσκεψη των Προέδρων και από τον Πρόεδρο της Βουλής να γίνει αυτή η επετειακή αναφορά. Γίνεται με καθυστέρηση μίας εβδομάδας και δεν θεωρούμε τυχαία βέβαια την προσπάθεια που έγινε να περάσει η επέτειος χωρίς μνεία. Δεν είναι τυχαία γιατί και το 1982 όταν αποφασίστηκε ο καθορισμός της Επετείου Εθνικής Αντίστασης, ο τότε αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας Ευάγγελος Αβέρωφ αρνήθηκε να συναινέσει σε αυτή την πράξη και αποχώρησε ο ίδιος και το κόμμα του από την Αίθουσα της Ολομελείας όπου ψηφίστηκε η κήρυξη της 25^{ης} Νοεμβρίου ως Επετείου Εθνικής Αντίστασης. Είναι, λοιπόν, ξεκάθαρο και έγινε ακόμα πιο ξεκάθαρο από τη στάση του Έλληνα Πρωθυπουργού όταν επισκέφθηκε τη χώρα μας ο Γερμανός Πρόεδρος Στρίντμπερ και δήλωσε θρασυτάτα ότι είναι κλειστό δόθεν νομικά το θέμα των γερμανικών οφειλών. Η στάση του Πρωθυπουργού ήταν εθνικά, ιστορικά, πολιτικά και ανθρωπινά αδιανόητη, κυβερνητικά απαράδεκτη και σίγουρα προσβλητική στη μνήμη των θυμάτων της Αντίστασης.

Η Ελλάδα μετράει ενάμισι εκατομμύριο θύματα πολέμου στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ο μεγαλύτερος φόρος αίματος που πλήρωσε χώρα και λαός αντίστοιχος της καθολικής αντίστασης του ελληνικού λαού με τις εξαιρέσεις φυσικά των δωσιλόγων, συνεργατών, χιτών και ταγματσαφαιτών που σε καμμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να τους ξεπλένει ούτε η ιστορία ούτε η Βουλή. Σήμερα σε αυτή τη συνεδρίαση που τα έδρανα της Ολομελείας είναι άδεια, είναι γεμάτα τα θεωρεία της Βουλής από ανθρώπους που θεωρώ ότι η παρουσία τους συμβολίζει πολλά. Είναι στα θεωρεία της Βουλής και πάλι οι δύο κόρες του εθνικού μας ήρωα, του Λάκη Σάντα που κατέβασε τη σβάστικα από την Ακρόπολη μαζί με τον Μανώλη Γλέζο στις πρώτες μέρες της Κατοχής στην Αθήνα και ενέπνευσε φρόνημα αντίστασης σε όλον τον λαό. Είναι εδώ η Αλεξάνδρα Σάντα και η Γεωργία Σάντα. Είναι εδώ ο Χρήστος Οικονόμου, Πρόεδρος της Πανελληνίας Οργάνωσης Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης που στην επέτειο της ανατίναξης της γέφυρας του Γοργοποτάμου βρίσκεται κάθε χρόνο και βρέθηκε και φέτος κρατώντας -με πάρα πολλές γυναίκες της οργάνωσής του, πρέπει να πω- το πανό για τις αποζημιώσεις. Είχα την τιμή να βρίσκομαι μαζί τους και φέτος όπως συχνά βρίσκομαστε σε μαρτυρικές επετείους: στα Καλάβρυτα, στο Δίστομο, σε άλλα μαρτυρικά σημεία της πατρίδας μας.

Είναι εδώ μαζί μας, όμως, και οι εκπρόσωποι ενός μαρτυρικού χωριού, των Λιγκιάδων Ιωαννίνων. Είναι ο Πρόεδρος, ο Κωνσταντίνος Φούκας, είναι ακόμη δέκα μέλη της κοινότητας, μεταξύ των οποίων -και θα μου επιτρέψετε τη συγκίνηση- ο κ. Παναγιώτης Μπάμπουσкас. Είναι εκεί μπροστά. Ο κ. Μπάμπουσкас είναι ο μοναδικός επιζών του χωριού από το ολοκαύτωμα που διαπράχθηκε στις 3 Οκτωβρίου του 1943. Ο Παναγιώτης Μπάμπουσкас είναι γεννημένος τον Ιούλιο του 1941. Ήταν μωρό στην αγκαλιά της μάνας του όταν οι στρατώτες της 1^{ης} Ορεινής Μεραρχίας, της Μεραρχίας Ορεινών Καταδρομών «Εντελβαίς», επέδραμαν στο χωριό, σκότωσαν, βίασαν, ατίμασαν και σκότωσαν τη μητέρα του και τον αδελφό του. Ως βρέφος στην αγκαλιά της μάνας του καρφώθηκε στην πλάτη με σπαθί και φέρει μέχρι σήμερα το τραύμα και επί δύο μέρες βύζαινε τη νεκρή μητέρα του και έτσι έχει επιζήσει.

Κυρίες και κύριοι, είναι ντροπή να περιμένουμε να πεθάνουν οι τελευταίοι επιζώντες της θηριωδίας, είναι ντροπή να περιμένουμε να εξαφανιστούν και οι τελευταίοι και οι απόγονοι των αντιστασιακών και να επαφιέμεθα και να επαφίεται το ελληνικό κράτος σε διακηρύξεις για διεκδικήσεις. Η υποχρέωση της διεκδίκησης είναι τώρα.

Και αντί άλλης αναφοράς, θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να αναγνώσω το υπόμνημα του χωριού για τη διεκδίκηση των οφειλών και να πω ότι η διεκδίκηση των οφειλών είναι προϋπόθεση αποτροπής της γενοκτονίας. Έχουμε γενοκτονίες που διαπράττονται και σήμερα και είναι υποχρέωσή μας να τιμήσουμε την αντίσταση των δικών μας προγόνων και τα θύματά μας. Και πριν διαβάσω το υπόμνημα των κατοίκων των Λιγκιάδων, θα ήθελα να ευχαριστήσω και μια σημαντική Παλαισιτίνια καλλιτέχνηδα που βρίσκεται επίσης κοντά μας, δίνοντας τη δική της παρουσία σε αυτή τη συζήτηση, την κ. Σαμάρ Κουπτι.

Διαβάζω και μιλώ για τους ανθρώπους που δεν έχουν πια φωνή, αυτούς που ξεκληρίστηκαν στις Λιγκιάδες και για τους ανθρώπους που έχουν φωνή και για τον κ. Παναγιώτη που έκανε όλο τον δρόμο σήμερα από τις Λιγκιάδες για να βρίσκεται εδώ.

«Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε της Πλεύσης Ελευθερίας, με αισθήματα σεβασμού απέναντι στην ιστορική και συλλογική μνήμη των ολοκαυτωμένων μαρτυρικών χωριών της Ελλάδας, αλλά και απέναντι στους αδικοχαμένους συγχωριανούς μας, τους συγγενείς μας, τους συνανθρώπους μας που έγιναν τα θύματα της ναζιστικής βαρβαρότητας, σας καταθέτουμε υπόμνημα που αναφέρεται στο χρονικό της καταστροφής του χωριού Λιγκιάδων στις 3 Οκτωβρίου 1943 από την 1^η Μεραρχία Ορεινών Καταδρομών «Εντελβίαις» του γερμανικού στρατού της Βέρμαχτ.

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, η 1^η Μεραρχία Ορεινών Καταδρομών «Εντελβίαις» αποτέλεσε έναν από τους πιο εγκληματικούς στρατιωτικούς σχηματισμούς της γερμανικής Βέρμαχτ κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Απ' όπου κι αν πέρασε, δεν άφησε τίποτε όρθιο που να θυμίζει ανθρώπινη ύπαρξη. Έκαψε τα πάντα στο πέρασμά της από τη Ρωσία και στην κάθοδό της προς τα Βαλκάνια, Σερβία, Αλβανία, στην Ήπειρο και ειδικότερα στον Νομό Ιωαννίνων. Ο κατάλογος των ελληνικών χωριών που κήκον στην Ήπειρο από τους Γερμανούς ορεινούς καταδρομείς της «Εντελβίαις» εκείνο το μαύρο καλοκαίρι του 1943 είναι μακρύς και ατελείωτος και χιλιάδες είναι τα θύματα του άμαχου πληθυσμού που σφαγιάστηκαν στο όνομα του ναζισμού, του φρικιαστικότερου παραλογισμού που γνώρισε ποτέ η ανθρωπότητα.

Από τις μέχρι τώρα έρευνες που έχουν διεξαχθεί από έγκριτους ιστορικούς ερευνητές, αλλά και από τον ιστορικό ερευνητή Αλέκο Ράπτη σε αρχεία σε αρκετά ημερολόγια των μονάδων της «Εντελβίαις», αποδεικνύεται ξεκάθαρα ότι οι δολοφονίες του άμαχου πληθυσμού του χωριού των Λιγκιάδων διεπράχθησαν από το 79^ο Εφεδρικό Τάγμα που υπαγόταν στην 1^η Μεραρχία Ορεινών Καταδρομών «Εντελβίαις» με διοικητή τον λοχαγό Αλφρεντ Σρέπελ που διέτελεσε διοικητής της μονάδας από τον Σεπτέμβριο του 1943 έως και τον Αύγουστο του 1944. Οι Γερμανοί καταδρομείς της 1^{ης} Μεραρχίας Ορεινών Καταδρομών «Εντελβίαις» που συμμετείχαν στις απάνθρωπες μαζικές δολοφονίες των κατοίκων, αλλά και στο κάψιμο του χωριού των Λιγκιάδων υπάγονταν στο παραπάνω εφεδρικό τάγμα της «Εντελβίαις» και ήταν νεοσύλλεκτοι νεαροί οι οποίοι αναλάμβαναν αποστολές φύλαξης και γενικής άμυνας για να αποφευχθεί η εισχώρηση ομάδων ανταρτών στην πόλη των Ιωαννίνων.

Από τα μέχρι τώρα στοιχεία του Αλέκου Ράπτη διαπιστώνεται ότι στον Νομό Ιωαννίνων σε διάστημα πέντε μηνών, από τις 7 Ιουλίου του 1943 έως και τις 7 Νοεμβρίου του 1943 οι καταδρομείς της «Εντελβίαις» εκτέλεσαν, δολοφόνησαν, βασάνισαν και έκαψαν πάνω από δύο χιλιάδες εξακόσιους εξήντα αμάχους πολίτες, ενώ διέπραξαν τουλάχιστον δέκα βιασμούς γυναικών και κοριτσιών. Κατέστρεψαν και έκαψαν τριακόσια σαράντα δύο χωριά καθώς και έξι χιλιάδες οκτακόσιες τέσσερις κατοικίες. Κατέστρεψαν υποδομές, πραγματοποίησαν λεηλασίες σε τρόφιμα, σε είδη ρουχισμού, σε έπιπλα και σκεύη, ενώ διέπραξαν αρπαγές μικρών και μεγάλων ζώων.

Την 1^η Οκτωβρίου του 1943 στις 2.00' τα ξημερώματα ο αντισυνταγματάρχης Γιόζεφ Ζάλμινγκερ διοικητής στο 98^ο Σύνταγμα

Ορεινών Κυνηγών της 1^{ης} Μεραρχίας Ορεινών Καταδρομών «Εντελβίαις» και ο οδηγός του Άντον Μπάντερ σκοτώνονται σε ενέδρα ανταρτών του ΕΔΕΣ από την ομάδα του Κοτσούδη στο δρόμο της εθνικής οδού Ιωαννίνων - Άρτας στην τοποθεσία Ασβεσταριά, δίπλα στον Λούρο ποταμό, κοντά στα Πλατανάκια, τρία χιλιόμετρα βορειώς του χωριού Κουκλέσι.

Η αντίδραση του 22^{ου} Σώματος Ορεινών Καταδρομών και της 1^{ης} Μεραρχίας Ορεινών Καταδρομών «Εντελβίαις» με έδρα τα Ιωάννινα ήταν άμεση, καθώς ο επικεφαλής αυτού του στρατιωτικού σχηματισμού υποστράτηγος Χούμπερτ Λανς εξέδωσε τη διαβόητη διαταγή αντιποίνων σώματος όπως αναφέρεται στην ημερήσια διαταγή της 1^{ης} Οκτωβρίου 1943. Με συνοπτική διαδικασία αποφασίστηκε αμέσως όπως εφαρμοστούν αυτά τα τρομερά αντίποινα στον οικισμό των Λιγκιάδων, στο χωριό των Λιγκιάδων για να λειτουργήσουν φοβικά και κατοχικά απέναντι στο κοινό αίσθημα στους κατοίκους των Ιωαννίνων. Η τύχη πλέον των αθώων κατοίκων του χωριού των Λιγκιάδων ήταν προδιαγεγραμμένη.

Το χωριό αποτελούσε τον ιδανικό στόχο αντιποίνων για τη γερμανική ναζιστική βαρβαρότητα καθώς ήταν ορατό και με γυμνό μάτι από την πόλη των Ιωαννίνων, αλλά και σε όλο το λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων. Ξημέρωνε Κυριακή 3 Οκτωβρίου 1943 όταν οι περισσότεροι Λιγκιάδιτες άφησαν πίσω το χωριό τους και τράβηξαν να πάνε στους Μουγκλιούς, στις Καρυές και να ραβδίσουν τα καρύδια, σε έναν οικισμό που είχαν φτιάξει πριν από τον πόλεμο στην πίσω πλευρά από το βουνό Μιτσικέλι. Λίγο αργότερα εκείνο το μοιραίο πρωινό πέντε στρατιωτικά φορτηγά από τα Ιωάννινα με σχεδόν έναν λόχο καταδρομείς της «Εντελβίαις» έφτασαν μέχρι τον δρόμο εκεί κάτω στο Στρούνι και στη συνέχεια άρχισαν να σκαρφώνουν από τα μονοπάτια για να φτάσουν στο χωριό. Ήταν δεν ήταν 2.00' το μεσημέρι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία Πρόεδρε, με όλον τον σεβασμό προς το υπόμνημα και στο θέμα που αναφέρετε και στους ανθρώπους που βρίσκονται εδώ και μας παρακολουθούν, παρακαλώ λίγο να συνοτμεύσετε την τοποθέτησή σας. Υπάρχουν δέκα επίκαιρες ερωτήσεις για να συζητηθούν στη συνέχεια.

Ευχαριστώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Να αφιερώσουμε, κύριε Πρόεδρε, έναν μικρό μόνο χρόνο γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ξέρετε πολύ καλά ότι είπαμε ότι θα μιλήσετε δεκαπέντε λεπτά.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Έχετε δικιο, αλλά χρειάστηκε λίγο παραπάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Έπρεπε να κάνετε έναν προϋπολογισμό του χρόνου σας. Λυπάμαι που το αναφέρω. Με όλον τον σεβασμό στο κείμενο που αναφέρεστε, αλλά εγώ είμαι υποχρεωμένος. Έχω δέκα Βουλευτές και αντίστοιχους Υπουργούς για τη συνέχεια με τις επίκαιρες ερωτήσεις.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν υπάρχει κάποιος αυτή τη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Έχουμε ενημερώσει και αναμένουν όλοι.

Παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τώρα εγώ είμαι σε μια άδεια, πάντως, Βουλή με κανέναν Βουλευτή και κανέναν Υπουργό και με τους ανθρώπους...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Υπάρχει ένας κανόνας. Οι κανόνες ισχύουν στις δημοκρατίες τις οποίες επικαλείστε όλοι. Ο κανόνας που υπάρχει στη δημοκρατία λέει ότι υπάρχει ένας χρόνος για την τοποθέτηση του καθενός, με την ανοχή πάντα της ιδιαιτερότητας της συνεδρίασης. Παρακαλώ, δεν θέλω να συνεχίσουμε. Παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ωραία, επειδή δεν είναι θέμα μάχης, όμως, αυτό, επιτρέψτε μου να διαβάσω τι έγινε εκείνη την ημέρα, γιατί με σταμάτηστε ακριβώς σε αυτό το σημείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Διαβάστε το υπόμνημα των ανθρώπων και αμέσως μετά παρακαλώ να διακόψετε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Να. Σας παρακαλώ να σεβαστείτε αυτό στο οποίο αναφέρομαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Όλοι οι προηγούμενοι συνάδελφοί σας, οι οποίοι μίλησαν και αυτοί και έκαναν αναφορά στην Εθνική Αντίσταση, είχαν τη δυνατότητα να υπερβούν τον χρόνο τους, όμως, τον σεβάστηκαν. Το μόνο που ζητώ είναι να έχουν όλοι ίση μεταχείριση εδώ μέσα. Ο Προεδρεύων αναφέρεται σε διακόσιους ενενήντα εννέα Βουλευτές.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Είναι απόντες αυτοί οι διακόσιοι ενενήντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Οι προλαλήσαντες τήρησαν όλοι τον χρόνο, με την ανοχή που τους έδωσα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε, το επεσήμανα ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Υποβαθμίζουμε τη σημερινή συνεδρίαση με αυτό που κάνουμε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μα, με έχετε διακόψει εδώ και τρία λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ναι, αλλά σας παρακαλώ είπα ότι δεν θα πρέπει η υπέρβαση να ξεπερνά ένα όριο. Τα πέντε λεπτά γίνανε είκοσι ένα, όταν σας διέκοψα και βλέπω ότι δεν υπάρχει ένα όριο στο να σταματήσουμε. Αλλιώς ο Προεδρεύων δεν έχει κάποιο ρόλο εδώ.

Παρακαλώ συνεχίστε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Λυπάμαι πάρα πολύ γι' αυτό που κάνετε.

Θα αναφερθώ, διαβάζοντας το υπόμνημα των κατοίκων των Λιγκιάδων, στις μαρτυρίες για την ημέρα εκείνη. Καταλαβαίνω ότι όταν παίρνουν σάρκα και οστά αυτά που έγιναν, είναι πιο δύσκολο να εξηγούν κάποιοι γιατί δεν διεκδικούν τις αποζημιώσεις και γι' αυτό δεν θέλουν να αναφέρονται.

«Εκείνο το μοιραίο πρωινό πέντε στρατιωτικά φορτηγά από τα Ιωάννινα με σχεδόν έναν λόχο καταδρομείς της «Εντελβάις» έφτασαν μέχρι τον δρόμο εκεί κάτω στο Στρούνι και στη συνέχεια άρχισαν να σκαρφαλώνουν από τα μονοπάτια για να φτάσουν στο χωριό. Ήταν δεν ήταν 2.00' το μεσημέρι όταν οι λιγοστοί κάτοικοι που είχαν μείνει στο χωριό είδαν τους καταδρομείς της «Εντελβάις» και πραγματικά αιφνιδιάστηκαν με την απρόσμενη παρουσία τους. Οι περισσότεροι κάτοικοι εκείνη την ημέρα ήταν γυναίκες που παρέμειναν στο χωριό με τα παιδιά τους μέσα στα σπίτια τους και δεν προσπάθησαν να φύγουν, γιατί ήθελαν να υπερασπιστούν το βιος τους για να μην το κάψουν, όπως έκαναν οι Γερμανοί και σε άλλα χωριά, όπως είχαμε ακούσει και για τα χωριά του Ζαγοριού και της Κόνιτσας. Οι καταδρομείς της «Εντελβάις» διασκορπίστηκαν μέσα στο χωριό και άρχισαν να μαζεύουν τον κόσμο από τα σπίτια τους και να τον συγκεντρώνουν μπροστά στο σχολείο. Όσες γυναίκες αρνούσαν, τις έσπρωχναν, τις χτυπούσαν με κλωτσιές και με τους υποκόπανους των όπλων τους. Τους μάζεψαν όλους με το ζόρι στο σχολείο, καμμία ενηνηταριά ανθρώπους, γέροντες, γερόντισσες, γυναίκες, κοπέλες, παιδιά, κορίτσια, ακόμα και μωρά τριών μηνών και έβαλαν δύο, τρεις καταδρομείς με τα γερμανικά αυτόματα να τους φυλάνε. Οι υπόλοιποι καταδρομείς της «Εντελβάις» μπήκαν στα σπίτια και άρχισαν το κλέψιμο, κάνοντας πλιάτσικο. Και τι δεν κουβάλησαν στην αυλή του σχολείου. Ρούχα, φλοκάτες, βελόντζες, προικιά κοριτσιών κ.λπ., όσπου ήρθε ο λοχαγός τους, ο Άλφρεντ Σρέπελ, διοικητής του 79^{ου} Εφεδρικού Τάγματος της «Εντελβάις», κρατώντας στο χέρι του ένα ορειβατικό μπαστούνι πεζοπορίας, δίνοντας διαταγές. Και τότε έδωσε την εντολή του χαλασμού. Το 1945 ο σεμνός δάσκαλος αείμνηστος Κώστας Παπαγεωργίου κατέγραψε τα γεγονότα της φρίκης και τη βαρβαρότητα του ναζισμού που βίωσαν οι κάτοικοι του χωριού και τον Ιούνιο του 1947 εξέδωσε ένα μικρό βιβλιαράκι όπου αναφέρει: «Ξεχύθηκαν σε ομάδες από δύο τρεις καταδρομείς «Εντελβάις» η κάθε μια και αρπάζοντας από καμμία δεκαριά γυναικόπαιδα τραβούσαν τον ανήφορο κατά τα σπίτια. Τους γέρους τους πήραν όλους μαζί έξω και με υποκόπανο, κλωτσιές, βρισιές, σπρωξίες, τους τράβηξαν κατά το σπίτι του Π. Τσιρίκη εκεί μπάζοντάς τους στο κελάρι τους πιστόλιζαν και τους άφηναν. Άλλοι τραβούσαν τα γυναικόπαιδα και τα θέριζαν με το αυτόματο, άλλα πήγαιναν στον τόπο, άλλα έφεταν πληγωμένα, παρασέρνοντας ζωντανά και τα μικρά που κρατούσαν στην αγκαλιά τους. Μια μάνα πληγωμένη για να κάνει το μικρό της να σωπάσει μισοσηκώθηκε και το έβαλε

στο βυζί. Περνώντας ένας Γερμανός τη βλέπει ζωντανή και τη σκοτώνει μαζί με το μικρό».

Η Ελένη Χολέβα μια από τους τέσσερις επιζώντες της φρικτής σφαγής καταθέτει τη συγκλονιστική μαρτυρία της. «Στο δρόμο όσες γυναίκες ξέκοβαν να φύγουν, έτρεχαν, τις έπιαναν από τα μαλλιά και με κλωτσιές τις γύριζαν πάλι στο σωρό. Φτάκαμαν στο σπίτι του Χολέβα. Μας έμπασαν όλους μέσα στο κελάρι και βάρεσαν με το πολυβόλο μέσα στο σωρό. Οι άλλοι έπεφταν ολόγυρα. Εμένα μια σφαίρα τρύπησε το πορτοφόλι με τα λεφτά και βρήκε το παιδί μου τον Αλέξη στο κεφάλι, του τίνανε τα μυαλά και μου γέμισαν το πρόσωπο και τα στήθια. Ήμουν πνιγμένη στα αίματα. Ήρθαν κάμποσες φορές οι Γερμανοί και γάζωσαν τον σωρό γιατί άκουγαν ακόμα μικρά ζωντανά να κλαίει πλακωμένα ανάμεσα στους σκοτωμένους. Οι δολοφόνοι καταδρομείς της «Εντελβάις» ολοκλήρωσαν τη φρίκη της ναζιστικής βαρβαρότητας βιάζοντας και δύο νεαρά κορίτσια μέσα στις αχυροκαλύβες και αφού τις ατίμασαν, έβαλαν φωτιά στις αχυροκαλύβες και τις έκαψαν τις κοπέλες, τις έκαναν στάχτη. Το χωριό καιγόταν ολόκληρο και αργά το απόγευμα, όταν ο ήλιος πήγαινε να δύσει, οι δολοφόνοι καταδρομείς της «Εντελβάις» αποχώρησαν, αφήνοντας πίσω τους μισοκαμένα πτώματα, στάχτες και αποκαΐδια, κουβαλούσαν μαζί τους ό,τι έκλεψαν από το χωριό, ό,τι μπορεί να φανταστεί κανείς.

Το ίδιο βράδυ της 3^{ης} Οκτωβρίου του '43 και ενώ ο θάνατος περιδίδε στα αποκαΐδια των Λιγκιάδων, ο υπολοχαγός Καρλ-Χάιντς Ροτφούε επικεφαλής της GFP 621 στα Γιάννενα (Geheime – Feld – Polizei), της γερμανικής στρατιωτικής μυστικής αστυνομίας, αλλά και αξιωματικός του γραφείου, υπεύθυνος στο τμήμα για την κατάσταση του εχθρού και καταπολέμησης των συμμοριών, σημείωνε στο πολεμικό ημερολόγιο της πρώτης ορεινής μεραρχίας ορεινών καταδρομών «Εντελβάις» τη συμπληρωματική βραδινή αναφορά αναφέροντας ψευδώς ότι υπήρξε ασθενής εχθρική αντίσταση. «Το 79^ο Εφεδρικό Τάγμα -εντός εισαγωγικών, έτσι έλεγε ο Γερμανός- αναφέρει την ολοκλήρωση της επιχείρησης εναντίον των Λιγκιάδων και του Στρουνίου. Οι Λιγκιάδες και τα Υψώματα κατελήφθησαν παρά την ασθενή εχθρική αντίσταση. Πενήντα άμαχοι που είχαν εν μέρει κρυφτεί στις κατοικίες τους εκτελέστηκαν, το χωριό πυρπολήθηκε».

Μετά από τον πόλεμο, στις 18 Απριλίου 1956, η ελληνική κυβέρνηση διά του Ελληνικού Γραφείου Εγκλημάτων Πολέμου, διευθυντής Τούσης, ζήτησε από την τότε Δυτική Γερμανία και την Εισαγγελία της Βόννης να ασκηθεί ποινική δίωξη εναντίον των υπαιτιών της σφαγής των Λιγκιάδων. Ο διευθυντής Τούσης δήλωσε τότε λανθασμένα -δεν γνωρίζουμε για ποιους λόγους- ότι οι Λιγκιάδες καταστράφηκαν στις 4 Ιουνίου 1943. Στη συνέχεια οι γερμανικές εισαγγελικές αρχές ακολούθησαν μια λανθασμένη γραφειοκρατική τακτική με ανακρίβειες στις ημερομηνίες και στα ονόματα των δολοφόνων της «Εντελβάις», με αποτέλεσμα η αρχική έρευνα να μην καταλήξει πουθενά.

Το 1957 διακόπτεται η αρχική έρευνα της Εισαγγελίας του Μονάχου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ, ολοκληρώστε άμεσα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ολοκληρώνω.

Την 1^η Ιανουαρίου 1960 διακόπτεται και η δεύτερη έρευνα της Εισαγγελίας του Μονάχου. Ωστόσο τα στρατιωτικά πολεμικά ημερολόγια της «Εντελβάις» φωνάζουν από μόνα τους και αναφέρουν ξεκάθαρα ότι η επιχείρηση στους Λιγκιάδες πραγματοποιήθηκε από τους άντρες του 79^{ου} Εφεδρικού Τάγματος των Ορεινών Καταδρομών της «Εντελβάις» στις 3 Οκτωβρίου 1943. Παρ' όλα ταύτα οι γερμανικές εισαγγελικές αρχές, ενώ έχουν το αποδεικτικό υλικό μπροστά τους δεν μπαίνουν καν στον κόπο να τα μελετήσουν και να κάνουν την ταυτοποίηση.

Κυρίες και κύριοι, μένει μία σελίδα του υπομνήματος που δεν θα τη διαβάσω, αλλά θα τη δώσω και στους κοινοβουλευτικούς συντάκτες και στη δημοσιότητα. Οι τεχνικές της συγκάλυψης, οι τεχνικές της υπόθαλψης υπήρχαν από τότε. Μπερδεύτηκε ο υπεύθυνος του Πολεμικού Γραφείου και του Γραφείου Εγκλημάτων Πολέμου δήθεν και έδωσε άλλη ημερομηνία. Ήταν, όμως, η δεκαετία που ο Κωνσταντίνος Καραμανλής αμνήστευε τους ναζί

και αποφυλάκιζε ακόμα και τον μεγαλοσφαγέα Μέρτεν. Η δικαιοσύνη απαιτεί αλήθεια, η ειρήνη προϋποθέτει δικαιοσύνη και οποιαδήποτε τιμή στην Εθνική Αντίσταση δεν μπορεί να είναι ούτε διεκπεραιωτική ούτε χωρίς μνήμη.

Εγώ θέλω να ευχαριστήσω τους ανθρώπους από τις Λιγκιάδες, τις κόρες του Λάκη Σάντα, τον κ. Χρήστο Οικονόμου γιατί η παρουσία τους εδώ, σε αντίθεση με την απουσία της Βουλής, που κατά τα άλλα πρέπει να βιαστούμε για να ξεκινήσει κάτι χωρίς Βουλευτές, είναι η πραγματική τιμή στην Εθνική Αντίσταση. Εμείς πιστεύουμε ότι μόνο με διεκδίκηση, μόνον με επιμονή στην ιστορία και στη μνήμη μπορούμε να λεγόμαστε άξιοι συνεχιστές αυτών των ένδοξων προγόνων, αυτών των ανθρώπων που με ελάχιστα μέσα, χωρίς εγγυήσεις, με υψηλό φρόνημα, με αγάπη για τον άνθρωπο και την ελευθερία αντιστάθηκαν στο ναζιστικό ζυγό και μας έκαναν περήφανους. Γιατί στην αντίσταση και στην ελευθερία βρίσκεται η περηφάνια και η ύπαρξη ενός λαού και της ανθρωπότητας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος», δώδεκα μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 3^ο Δημοτικό Σχολείο Αργοστολίου του Νομού Κεφαλληνίας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η αναφορά στην Επέτειο της Εθνικής Αντίστασης.

Πριν εισέλθουμε στη συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων, θα κάνουμε μια διακοπή μικρής διάρκειας.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)
(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπή της συνεδρίασης.

Εισερχόμεστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό της η Γενική Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα πως σχετικά με τη συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου τη Δευτέρα 2 Δεκεμβρίου 2024, οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής:

Η υπ' αρ. 244/25-11-2024 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρίστο Δήμα.

Οι υπ' αρ. 240/24-11-2024 και 242/25-11-2024 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από την Υφυπουργό Εξωτερικών κ. Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου.

Οι υπ' αρ. 220/18-11-2024 και 250/25-11-2024 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από την Υφυπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Ζωή Μακρή.

Οι υπ' αρ. 232/19-11-2024 και 235/20-11-2024 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από την Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Αλεξάνδρα Σδούκου.

Οι υπ' αρ. 233/19-11-2024 και 248/25-11-2024 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Διονύσιο Σταμενίτη.

Η υπ' αρ. 239/22-11-2024 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Κωνσταντίνο Κυρανάκη.

Η υπ' αρ. 247/25-11-2024 επίκαιρη ερώτηση που απευθύνεται προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Χρήστο Σταϊκούρα δεν θα απαντηθεί λόγω αναρμοδιότητας.

Πρώτη θα συζητηθεί η τρίτη με αριθμό 244/25-11-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β' Δυτικής Αττικής της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» κ. Χρήστου Τσοκάνη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Να διαγραφεί ο απαράδεκτος φόρος που επιβλήθηκε στην πρωταθλήτρια ΑΜΕΑ από την Ελευσίνα για χρηματοδότηση, που εξασφάλισε μετά από μεσολάβηση της Κυβέρνησης για την ανάκτηση του σπιτιού της».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρίστος Δήμας.

Κύριε Τσοκάνη, έχετε τον λόγο για να θέσετε το ερώτημα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΚΑΝΗΣ: Καλησπέρα σας και συγγνώμη για την καθυστέρηση.

Εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας φέρνουμε με τη μορφή της επίκαιρης ερώτησης ένα πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί με τη συντοπίτισά μας και πρωταθλήτρια Διονυσία, η οποία παραλίγο να βρεθεί στον δρόμο μέσα από τη διαδικασία εφαρμογής των νόμων για τους πλειστηριασμούς και την κατασχέση της πρώτης κατοικίας, για τους οποίους ο ΣΥΡΙΖΑ, η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ όλο το προηγούμενο διάστημα έχουν βάλει πλάτη και έχουν υλοποιήσει.

Μετά από αγωνιστικές διεργασίες και την έκφραση αλληλεγγύης απέναντι στο πρόβλημα της Διονυσίας από όλο τον λαό της Ελευσίνας και της δυτικής Αττικής, από σωματεία, ομοσπονδίες, ενώσεις και συλλόγους εκφράστηκε η οργή και η αγανάκτηση του κόσμου της δυτικής Αττικής και της Ελευσίνας μπροστά στον ενδεχόμενο να χάσει την κατοικία της η πρωταθλήτρια συντοπίτισά μας με προβλήματα υγείας.

Παρ' όλα αυτά, όμως, μετά από παρέμβαση της Κυβέρνησης εξασφαλίστηκε ένα ποσό που έκανε δυνατή την τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων, έτσι ώστε να παραμείνει η κατοικία στη Διονυσία. Όμως, εκείνο που ανακαλύψαμε τόσο εμείς όσο και η ίδια η Διονυσία είναι ότι επιβαρύνθηκε με το ποσό των 47.800 ευρώ στις οφειλές της προς τη ΔΟΥ, διότι το ποσό αυτό της δόθηκε με τη μορφή δωρεάς, οπότε επιβαρύνθηκε ο λήπτης με φόρο 40%. Μάλιστα, στο παραπάνω δεν έχασε και το ποσό αυτό, ούτως ώστε να το τραβήξει πρώτα η ΑΑΔΕ πριν πάει στην τράπεζα.

Ρωτάμε, λοιπόν, την Κυβέρνηση, η οποία θεωρούμε ότι εκτίθεται με αυτή την εικόνα, όπως έχει διαμορφωθεί, τι μέτρα μπορεί

να πάρει συγκεκριμένα το Υπουργείο Οικονομικών, ώστε να διαγραφεί αυτός ο φόρος που επιβλήθηκε αδικώς στη Διονυσία και την οικογένειά της, μια πρωταθλήτρια σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, έτσι ώστε να μπορέσει να σταθεί στα πόδια της και να συνεχίσει τη ζωή της.

Αυτή είναι η ερώτηση, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Υπουργέ, κύριε Δήμα, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Η περίπτωση του πλειστηριασμού του σπιτιού της πρωταθλήτριάς μας που περιγράψατε είναι πράγματι σημαντική. Όμως, πριν αναφερθώ ειδικότερα σε αυτή την περίπτωση, οφείλω να υπενθυμίσω τόσο σε εσάς, κύριε συνάδελφε, όσο και στο Σώμα τι έχει προβλέψει ήδη η πολιτεία και τι έχει θεσμοθετηθεί τα τελευταία χρόνια γι' αυτές τις περιπτώσεις. Το πρόβλημα της υπερχρέωσης καλούνται να αντιμετωπίσουν νοικοκυριά, ιδιώτες και επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως της ιδιότητας αυτών ως οφειλετών, συνοφειλετών ή εγγυητών τόσο στο πλαίσιο των έκτακτων προβλημάτων που ανέκυψαν τα τελευταία χρόνια, όπως αυτό της πανδημίας του κορωνοϊού ή άλλων έκτακτων φυσικών καταστροφών, αλλά φυσικά και ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης των τελευταίων ετών.

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνει υπ' όψιν του τις οικονομικές δυνατότητες των πολιτών και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε όλο το εύρος της οικονομίας -δεν είναι οι ίδιες- και το ότι η λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης και η παροχή οικονομικών διευκολύνσεων για την περαιτέρω στήριξή τους είναι καταλυτικής σημασίας για την κοινωνική συνοχή και για την αντιμετώπιση των απρόσμενων εξελίξεων των τελευταίων ετών. Έτσι, παρά τις δυσκολίες και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, έχει ήδη προβεί σε στοχευμένες ενέργειες και πλήθος μέτρων ανακούφισης και διευκόλυνσης όλων των οφειλετών και δανειοληπτών με πρωτεύοντα στόχο την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους.

Συγκεκριμένα, η πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες θεσπίζοντας αφ' ενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως είναι τόσο ο ν.4738/2020 που αναφέρεται στο νέο θεσμικό πλαίσιο ρύθμισης χρεών, πτώχευσης και απαλλαγής φυσικών και νομικών προσώπων από τα χρέη -είναι η λεγόμενη «δεύτερη ευκαιρία»- όσο και ο Κώδικας Δεοντολογίας του ν.4224/2013 και αφ' ετέρου προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων δανειοληπτών ή πολιτών οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες ευάλωτοτητας, όπως λόγου χάριν με τον ν.4916/2022 «Ενδιάμεσο πρόγραμμα κρατικής στήριξης πρώτης κατοικίας ευάλωτων νοικοκυριών».

Παραθέτω, εν συντομία, τα εργαλεία ρύθμισης που υφίστανται, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και που η εν λόγω οικογένεια είχε στη διάθεσή της και δυστυχώς, κύριε συνάδελφε, δεν χρησιμοποίησε.

Τα εργαλεία αυτά, λοιπόν, είναι: Εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών, δύναμι του οποίου μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας όλοι οι οφειλέτες -φυσικά και νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων και των πρώην ελεύθερων επαγγελματιών και όλων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, ευάλωτων οφειλετών- μπορούν με μία ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους, είτε είναι προς το δημόσιο -την ΑΑΔΕ και τη ΔΟΥ και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ΕΦΚΑ και ΚΕΑΟ- σε έως 240 δόσεις είτε προς τις τράπεζες και τους διαχειριστές δανείων σε έως 420 δόσεις.

Βάσει του ίδιου νόμου, του ν.4738/2020 υφίστανται και ειδικές πρόνοιες κρατικής στήριξης μέριμνας της πρώτης κατοικίας των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων τόσο στο στάδιο της ρύθμισης οφειλών όσο και στο στάδιο της πτώχευσης του προσώπου και της απαλλαγής των οφειλών. Είναι η λεγόμενη δεύτερη ευκαιρία. Στο στάδιο της ρύθμισης των οφειλών, το ιδιαίτερα αξιοσημείωτο για τους ευάλωτους οφειλέτες - δανειολήπτες είναι ότι με τον πρόσφατο ψηφισθέντα νόμο, τον ν. 5072/2023 εισάγονται ακόμα περισσότερες βελτιώσεις υπέρ αυτών, όπως είναι η τεκμαιρόμενη συναίνεση. Ενώ στο στάδιο της πτώχευσης και απαλλαγής

οφειλών -τη δεύτερη ευκαιρία- εάν κάποιος ευάλωτος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη δεύτερη ευκαιρία, κατά την οποία δεν ρευστοποιείται η πρώτη κατοικία του ευάλωτου, αλλά αυτή αποκτάται από έναν ιδιωτικό φορέα, τον φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης ακινήτων. Ο φορέας αυτός αποτελεί ζωτικό κομμάτι της λειτουργίας του πτωχευτικού νόμου, αποτελώντας το καταφύγιο για τους αδύναμους οφειλέτες που οδηγούνται σε πτώχευση ή σε αναγκαστική εκτέλεση, διατηρώντας ωστόσο την κατοικία τους.

Συνεχίζοντας, εισήχθη πρόγραμμα συνεισφοράς του δημοσίου με ωφελούμενους ευάλωτους οφειλέτες, είναι το λεγόμενο «ενδιάμεσο πρόγραμμα». Τα βασικά χαρακτηριστικά του είναι: Κρατική επιδότηση της δόσης του στεγαστικού δανείου των ευάλωτων οφειλετών, κρατική επιδότηση από 70 ευρώ έως 210 ευρώ μηνιαίως, κρατική επιδότηση μηνιαίας δόσης δανείων για δεκαπέντε μήνες, αναστολή μέτρων και πιστωτών, όπως είναι οι κατασχέσεις, οι πλειστηριασμοί και οι εξώσεις. Και το πρόγραμμα αυτό έχει ήδη ξεκινήσει μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας που έχει αναπτυχθεί από το Υπουργείο Οικονομικών από τις 15 Σεπτεμβρίου του 2022 –άρα, εδώ και δύο χρόνια- και το «ενδιάμεσο πρόγραμμα» βρίσκεται ακόμα σε ισχύ και έχει επεκταθεί μέχρι τον Μάρτιο του 2025.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Άλλωστε και εγώ βιάζομαι –όπως ξέρετε- αλλά τελειώνουμε, κυρία Πρόεδρε.

Νομίζω ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό θέμα και πρέπει να ακουστούν αυτά στο Σώμα.

Η εν λόγω πλατφόρμα διενεργεί σχετικούς ελέγχους –όπως για παράδειγμα, ελέγχους εισοδημάτων, περιουσίας- με σκοπό την πρόληψη, αντιμετώπιση των στρατηγικών κακοπληρωτών, άρα, σε μεγάλο βαθμό υπάρχει αυτή η ασφάλεια.

Κλείνοντας, όπως αντιλαμβάνεστε, με τα παραπάνω όλοι οι δανειολήπτες -οφειλέτες είτε είναι πρώην ελεύθεροι επαγγελματίες είτε είναι άτομα με ειδικές ανάγκες, έχουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τα χρέη τους και να αποφύγουν κατασχέσεις και πλειστηριασμούς μέσω των προστατευτικών διατάξεων του νέου νόμου, με αποτέλεσμα να μπορούν να τυχουν ρύθμισης ή απαλλαγής από τις οφειλές τους, ιδιαίτερα εφόσον ανήκουν στην κατηγορία των ευάλωτων οφειλετών.

Ειδικότερα θα μιλήσω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Τσοκάνη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΚΑΝΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είσατε Κυβέρνηση, είμαστε Αντιπολίτευση και μεταφέρουμε όσο μπορούμε περισσότερο το αίτημα του λαού, όχι μόνο της δυτικής Αττικής, της Ελευσίνας, του Ασπρόπυργου, των Λιοσίων, των Μεγάρων, αλλά της συντριπτικής πλειοψηφίας του ελληνικού λαού που βρίσκεται αντιμέτωπος με την κατάσταση των πλειστηριασμών.

Και μπροστά σε αυτό το αδιέξοδο, θέλουμε να αντιμετωπιστεί εδώ και τώρα η περίπτωση κατά την οποία όταν ένας οφειλέτης κινδυνεύει να χάσει το σπίτι του, βρίσκεται χρήματα από ένα συγγενικό του πρόσωπο, από ένα φιλικό πρόσωπο, από ένα σύλλογο, ένα σωματείο, μια ομοσπονδία, αυτό το ποσό το οποίο του δίνεται και λαμβάνει και καταβάλλει για να διατηρήσει την πρώτη κατοικία του, να είναι αφορολόγητο. Και ζητάμε από εσάς να προχωρήσετε, γιατί έχετε αυτή τη δυνατότητα, άμεσα στη λήψη ενός τέτοιου μέτρου που θα ελαφρύνει σημαντικά και την περίπτωση σαν της Διονυσίας, αλλά θα δώσει και τη δυνατότητα σε εκατοντάδες οφειλέτες που έρχονται αντιμέτωποι με τον κίνδυνο του πλειστηριασμού όταν κάποιος φίλος, συγγενής, συντοπίτης από το σωματείο του προσφέρεται να στηρίξει αυτή του την προσπάθεια και αυτή του δυσκολία, να είναι αφορολόγητη αυτή η παροχή.

Δεύτερον, το ζήτημα των πλειστηριασμών το αντιμετωπίζουν σήμερα επαγγελματίες που βρίσκονται σε αδιέξοδο, άλλοι έχουν

κλείσει τα μαγαζιά τους άλλοι όχι, συνταξιούχοι, μισθωτοί, ανάπηροι, χιλιάδες κόσμος που, δυστυχώς, έρχεται αντιμέτωπος με ένα οπλοστάσιο που όλα τα κόμματα του ευρωμονόδρομου το προηγούμενο διάστημα έχετε υλοποιήσει.

Αυτή τη στιγμή ο αγώνας που γίνεται είναι για να μείνει στη Διονυσία το σπίτι της και να μην επιβαρυνθεί περαιτέρω με τον φόρο δωρεάς. Και νομίζω ότι η Κυβέρνηση μπορεί να πάρει εδώ και τώρα τα απαραίτητα και τα αναγκαία μέτρα για να λυθεί το πρόβλημα και της Διονυσίας, αλλά και καθενός ο οποίος έρχεται αντιμέτωπος με αυτά τα αδιέξοδα.

Όσον αφορά για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό, αν δεν απαιτώμαι, μετά από τις πιέσεις και την ανάπτυξη του κινήματος στο πλευρό του Διονυσίας στη δυτική Αττική, αλλά και άλλων αναπήρων συνανθρώπων μας που έρχονται αντιμέτωποι με τον κίνδυνο του πλειστηριασμού και των κατασχέσεων, εντάχθηκαν πρόσφατα στο ζήτημα του εξωδικαστικού. Ο εξωδικαστικός συμβιβασμός –δεν το λέω για σας, το λέω και για όσους μας ακούνε- είναι μια πολύπλοκη διαδικασία με αβέβαιο αποτέλεσμα, που πρέπει να είσαι εντελώς στα πιο ευάλωτα νοικοκυριά –κάτω από 7.000 με 7.500 ευρώ ετήσιες απολαβές- έτσι ώστε να έχεις πιθανότητα να ενταχθείς σε αυτόν, όπου η ένταξη βγαίνει μέσα από έναν πολύπλοκο αλγόριθμο που δεν τον γνωρίζει κανένας. Χώρια ότι οποιοδήποτε νοικοκυριό θα πρέπει να απευθυνθεί σε κάποιο δικηγορικό –ή άλλο- γραφείο, ξεδεύοντας χρήματα, τα οποία δεν έχει, προκειμένου να της συντάξουν το φάκελο.

Για να μην πάμε, όμως, στο θέμα του εξωδικαστικού, νομίζω, ότι η Κυβέρνηση επιβάλλεται –και πρέπει- να ολοκληρώσει την πρωτοβουλία που μετά από την πίεση του κινήματος πήρε το προηγούμενο διάστημα, έτσι ώστε και να αφαιρεθεί ο φόρος που έχει επιβληθεί –τα 47.800 ευρώ- στη Διονυσία και να ανοίξει ο δρόμος έτσι ώστε μετά από την ενίσχυση όλων αυτών των ευάλωτων νοικοκυριών από διάφορους φορείς του κινήματος ή συγγενείς, φίλους, γνωστούς που προσφέρονται να στηρίξουν αυτό το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκονται, να μη φορολογούνται και να πηγαίνουν τα μισά σχεδόν χρήματα στα ταμεία του κράτους.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Δήμα, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Όλες οι προστατευτικές πρόνοιες που περιέγραφα στην πρωτολογία μου για τους ευάλωτους οφειλέτες δεν παρέχονται σε αυτούς αυτόματα και χωρίς καμμία ενέργεια, αλλά ο εκάστοτε οφειλέτης θα πρέπει προηγουμένως να εισέλθει στην ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα με σκοπό να εκδώσει τη βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, που αποδεικνύει ότι πληρούνται στο πρόσωπό του οι απαραίτητες προϋποθέσεις του νόμου, και εν γένει να προβεί από πλευράς του στις δικές του ανάλογες ενέργειες.

Θέλω να σταθώ εδώ, κύριε συνάδελφε, να σας πω ότι χιλιάδες μέχρι στιγμής συμπολίτες μας έχουν αξιοποιήσει τη συγκεκριμένη ρύθμιση. Ως γνωστόν, λοιπόν, το καλοκαίρι, πράγματι, η εν λόγω οικογένεια, δυστυχώς, έχασε την κύρια κατοικία της σε πλειστηριασμό. Αυτό, ωστόσο, συνέβη διότι ενώ είχε χρέη από πλευράς της, δεν έκανε καθόλου χρήση των προστατευτικών εργαλείων που η πολιτεία χορηγεί σε κάθε τέτοια περίπτωση προς στήριξη των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και προς διάσωση των κατοικιών τους, δηλαδή ακριβώς για περιπτώσεις σαν και αυτές της πρωταθλήτριας μας. Συγκεκριμένα, το εν λόγω ακίνητο αγοράστηκε μέσω του πλειστηριασμού από ιδιώτη, ο οποίος οκτώ μήνες πριν είχε αγοράσει το ακίνητο πίσω στην ίδια οικογένεια εάν και εφόσον η οικογένεια κατέβαλε τα χρήματα που ο ίδιος πλήρωσε κατά τη διαδικασία του πλειστηριασμού προκειμένου να το αποκτήσει. Και στο σημείο αυτό να επισημάνω ότι τη χρονική στιγμή που επετεύχθη η συμφωνία δεν μπορούσε να ακυρωθεί ο πλειστηριασμός και να επιστραφεί την ίδια στιγμή πίσω το ακίνητο, όπως και τα χρήματα που κατέβαλε ο ιδιώτης, καθώς είχε ήδη μεταγραφεί στο Υποθηκοφυλακείο.

Είναι γεγονός, όμως, ότι με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης –και ειδικότερα της αρμόδιας Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας της κ. Ζαχαράκη- βρέθηκε άμεση λύση στο πρόβλημα και η οικογένεια κατάφερε να πάρει πίσω το σπίτι της μέσω δωρεάς. Να διευκρινίσω ότι το ποσό των 47.000 ευρώ για το οποίο

μιλάμε τώρα, αφορά αποκλειστικά σε φορολογία επί της δωρεάς.

Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων ο ν.2961/2007 όπως ισχύει σήμερα, που αφορά την κύρωση του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια, στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 44 προβλέπει ότι η κτήση χρηματικών ποσών αιτία δωρεάς υπόκειται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται αυτοτελώς με συντελεστή 10% προκειμένου για δικαιούχους που υπάγονται στην πρώτη κατηγορία, 20% για δικαιούχους δεύτερης κατηγορίας και 40% για δικαιούχους της τρίτης κατηγορίας.

Εν προκειμένω, η περίπτωση της διακεκριμένης στους Ολυμπιακούς Αγώνες αθλήτριας Διονυσίας εμπίπτει στην τρίτη κατηγορία, στην οποία υπάγεται οποιοσδήποτε άλλος εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγενής ή εξωτικός του κληρονομούμενου ή του δωρητή. Να τονίσω εδώ ότι η απαλλαγή από τον φόρο δωρεάς παρέχεται μόνο στις περιπτώσεις που ορίζεται ρητά, περιοριστικά και με σαφήνεια στο άρθρο 43 του ν.2961/2001.

Συνεπώς, η φορολογική διοίκηση από τη στιγμή που η οικογένεια δεν αξιοποίησε τα εργαλεία που έχουμε θεσπίσει, δυστυχώς, δεν είχε άλλη επιλογή από το να ακολουθήσει αυτό το οποίο προβλέπει ο νόμος.

Το πραγματικό ερώτημα στην προκειμένη περίπτωση είναι πώς ενώ υπήρχε θεσμικό πλαίσιο -υπάρχει για την προστασία αυτών των περιπτώσεων- γιατί η οικογένεια της πρωταθλήτριας δεν έκανε χρήση αυτών των ρυθμίσεων; Η Κυβέρνησή μας, όπως ξέρετε, ενήργησε τάχιστα, ούτως ώστε να μη χάσει η οικογένειά της το σπίτι και να το επαναγοράσει. Δεν μπορεί, όμως, να προσπεράσει και να μην εφαρμόσει τον νόμο έναντι στον οποίο είμαστε όλοι ίσοι και κανείς δεν υπερτερεί.

Το έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών είναι να αναγνωρίζει την οικονομική αδυναμία των πολιτών και να θεσπίζει λύσεις στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, πλην, όμως, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Σε κάθε περίπτωση η Κυβέρνηση έμπρακτα βοήθησε, ώστε να βρεθούν τα χρήματα για να επαναγοραστεί η οικία της πρωταθλήτριας μας. Αντίστοιχη πρωτοβουλία, κύριε συνάδελφε, θα μπορούσε να λάμβανε και το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδος. Εκτός αν, για μία ακόμη φορά το Κομμουνιστικό Κόμμα απλώς μένει στα λόγια και όταν καλείται να συμπαρασταθεί έμπρακτα, δεν το κάνει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα συζητηθεί τώρα η έβδομη με αριθμό 240/24-11-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Προέδρου της Κ.Ο. «ΝΙΚΗ» και Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Δημητρίου Νατσιού προς τον Υπουργό Εξωτερικών με θέμα: «Αποτροπή παράνομης αλιείας στα ελληνικά χωρικά ύδατα».

Στην επίκαιρη ερώτηση θα απαντήσει η Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου.

Ο κ. Νατσιός έχει τον λόγο για να θέσει το ερώτημα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε. Κυρία Υφυπουργέ, είναι πολλά τα περιστατικά παράνομης αλιείας εντός των χωρικών μας υδάτων και σε αρκετές περιπτώσεις πολύ κοντά στις ελληνικές ακτές. Το Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο είναι πολύ ξεκάθαρα σε ό,τι αφορά τα κυριαρχικά μας δικαιώματα στη θάλασσα του Αιγαίου και σε αυτά περιλαμβάνεται το δικαίωμα της αποκλειστικής αλιείας εντός των χωρικών μας υδάτων.

Πρόσφατα κατέθεσα ερώτηση προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σχετικά με τις οδηγίες που έχουν δοθεί προς τις λιμενικές αρχές για την αντιμετώπιση των περιστατικών παράνομης αλιείας από Τούρκους ψαράδες εντός των χωρικών μας υδάτων, την τήρηση της νόμιμης διαδικασίας σε περίπτωση συλλήψεως Τούρκων ή άλλης εθνικότητας ατόμων για παράνομη αλιεία, καθώς και ποιες ποινικές συνέπειες αντιμετώπισαν οι δράστες. Ο Υπουργός στην απάντησή του μας ενημέρωσε ότι έχουν δοθεί σαφείς οδηγίες προς τις λιμενικές αρχές για τη σύνταξη εκθέσεων επιτήρησης -έτσι το ονόμασε- και τη συλλογή οπτικοα-

κουστικού υλικού σε περίπτωση που τουρκικά αλιευτικά συλλαμβάνονται επ' αυτοφώρω να παρανομούν, προκειμένου τα πειστήρια αυτά να διαβιβάζονται στο Υπουργείο των Εξωτερικών.

Συμπεραίνουμε, δηλαδή, από την παραπάνω απάντηση του Υπουργείου Ναυτιλίας ότι μέχρι τώρα δεν έχει γίνει καμμία σύλληψη όσων παράνομα αλιεύουν εντός των ελληνικών χωρικών μας υδάτων και απλώς καταγράφονται και αναφέρονται τα περιστατικά, γεγονός βεβαίως που αποθρασύνει τους Τούρκους.

Επειδή θεωρούμε ότι απεμπόληση του δικαιώματος της αποκλειστικής αλιείας, πάντοτε εντός των χωρικών μας υδάτων, πλήττει τόσο το κύρος της χώρας μας, όσο και τα συμφέροντα των Ελλήνων αλιέων, σας ρωτάμε:

Πρώτον, ποια είναι η τύχη των εκθέσεων επιτήρησης και του οπτικοακουστικού υλικού που λαμβάνεται από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής; Σκοπεύετε να τα αξιοποιήσετε ενώπιον των αρμοδίων ευρωπαϊκών οργάνων, προκειμένου να παύσει η παράνομη δραστηριότητα των Τούρκων αλιέων;

Και δεύτερον, ποια συγκεκριμένα μέτρα προτίθεται να αναλάβει η ελληνική Κυβέρνηση, προκειμένου να σταματήσουν τα φαινόμενα παράνομης αλιείας που βλάπτουν ευθέως και τα οικονομικά συμφέροντα της χώρας και κυρίως των ανθρώπων της καθημερινής πάλης, των Ελλήνων αλιέων;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει η Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου για την πρώτη τοποθέτηση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Είμαι σήμερα εδώ στη θέση του κυρίου Υπουργού Εξωτερικών, ο οποίος βρίσκεται στις Βρυξέλλες για τη συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών του ΝΑΤΟ.

Αναφορικά με την ερώτηση του κυρίου Βουλευτού, θα ήθελα να πω τα εξής: Το Υπουργείο Εξωτερικών παρακολουθεί στενά κάθε ζήτημα τουρκικής παραβατικότητας προβαίνοντας στις απαραίτητες κατά περίπτωση ενέργειες σε διπλωματικό επίπεδο, με γνώμονα πάντα την προσπάθεια των εθνικών συμφερόντων έναντι των παράνομων και προκλητικών τουρκικών ενεργειών.

Ειδικά ως προς το φαινόμενο της παράνομης αλιείας λαμβάνονται ασφαλώς και σε επιχειρησιακό επίπεδο όλα τα δυνατά μέτρα για την καταπολέμηση και αποτροπή του φαινομένου. Ειδικότερα, για το υλικό που συγκεντρώνεται σε συνεργασία με λοιπές κρατικές αρχές, αυτό αξιοποιείται για τη γνωστοποίηση και καταγγελία των εν λόγω περιστατικών σε μηνιαία βάση στην αρμόδια Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Δεδομένης μάλιστα της υπαγωγής των θεμάτων αλιείας στις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναδεικνύεται σταθερά εν προκειμένω η διάσταση της παραβίασης κοινοτικής νομοθεσίας από πλευράς τουρκικών αλιευτικών σκαφών, που δύναται να ενεργοποιήσει συναφώς τα προβλεπόμενα από την ευρωπαϊκή νομοθεσία μέτρα -κανονισμός 1005/2008- με στόχο την ανάσχεση της τουρκικής παραβατικότητας, ενώ υπάρχει και σχετική ενημέρωση εταίρων και συμμάχων.

Παράλληλα είναι αυτονόητο ότι διενεργούνται σε διμερές επίπεδο τόσο τακτικά όσο και έκτακτα διαβήματα διαμετρικά προς την τουρκική πλευρά, τα οποία κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της μόνιμης αντιπροσωπείας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα εν λόγω ζητήματα τίθενται εμφαντικά και στο πλαίσιο όλων των διμερών επαφών με απόλυτη αποσαφήνιση των θέσεων μας. Πέραν των αυτονόητων μέτρων που λαμβάνονται επί του πεδίου από ελληνικής πλευράς για την καταστολή του φαινομένου, ζητείται και η σύμπραξη των επίσημων τουρκικών αρχών, προκειμένου τέτοια φαινόμενα να προλαμβάνονται.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχετε τον λόγο, κύριε Νατσιέ, για τη δευτερολογία σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Διαβάσετε ένα άνευρο, άχρωμο, άοσμο και άγευστο κείμενο, το οποίο μάλλον δεν το πιστεύετε και εσείς προφανώς, γι' αυτό κ' αυτός ο τόπος της φωνής σας. Ανεπαρκέστατη η απάντησή σας! Έτσι μπορεί να χαρακτηριστεί.

Καταλαβαίνουμε ότι οι Τούρκοι αλιείς, με την δική σας -της Κυβέρνησης- εννοώ- απραξία, θα συνεχίσουν να παραβιάζουν όλους τους κανόνες του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Δικαίου περί αλιείας. Η κατάσταση αυτή υφίσταται λόγω της ολιγωρίας των αρμόδιων κρατικών αρχών. Γιατί είμαστε σίγουροι ότι εάν δίνετε αύριο κιόλας την κατάλληλη εντολή στο Λιμενικό και στα άλλα κρατικά όργανα, η παράνομη αλιεία στο Αιγαίο θα σταματούσε αμέσως.

Συνεπώς, η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά την Κυβέρνηση. Οι λιμενικοί μας διαβεβαιώνουν ότι αν δοθεί εντολή, ούτε σαρδέλα από τις μικρασιατικές ακτές δεν θα περάσει.

Είμαστε ίσως η μοναδική χώρα στον κόσμο που ανέχεται αλλοδαπούς παράνομους ψαράδες και δεν επεμβαίνει δυναμικά για να αποτρέψει τις ενέργειές τους. Το είδα με τα μάτια μου σε πρόσφατη επίσκεψή μου στη Σάμο, το βράδυ πολύ κοντά στις ακτές της Σάμου, με τεράστιους προβολείς, Τούρκοι ψαράδες να αλιεύουν παρανόμως. Κι εμείς πώς αντιδρούμε; Τους κατατρομάζουμε με εκθέσεις επιτήρησης. Αυτό μου θυμίζει εκείνο που μου έλεγαν οι μαθητές μου -όταν τα έβρισκαν σκούρα, θα έλεγα- «θα το πω στη μαμά μου». Προφανώς, μυσκοκλαίγεστε κι εσείς στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στη «μαμά σας», αλλά αυτή δεν σας ακούει.

Άλλες χώρες εξασκούν τα δικαιώματά τους, όπως προβλέπει η νομοθεσία τους. Καταθέτω στα Πρακτικά δημοσίευμα, σύμφωνα με το οποίο δέκα Βούλγαροι συνελήφθησαν για παράνομη αλιεία από τις ρουμανικές λιμενικές αρχές, ενώ κατασχέθηκαν και τα σκάφη τους. Τα σοβαρά κράτη έτσι πράττουν.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - Νίκη κ. Δημήτριος Νατσιός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η Κυβέρνηση διαλέγει τον δρόμο της αποσιώπησης αυτών των συμβάντων στο πλαίσιο των υποτιθέμενων ήρεμων νερών, όπως τα ονομάζετε, με τους γείτονες. Συνεχίζετε κι εδώ την ολέθρια κατευναστική πολιτική σας που οδηγεί σε αποθηρίωση και σύγκρουση, όπως διδάσκει και η Ιστορία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου με τον κατευνασμό των Συμμάχων εναντίον του Χίτλερ, που οδήγησε στο μακελειό του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Καλύτερα να ακούτε τον Θουκυδίδη, τον ημέτερο μεγάλο ιστορικό, ο οποίος έλεγε «το αντιπαλον δέος μόνον πιστόν ες ξυμμαχία» ή, για να το πω απλοαίκα κατά τον θυμόσφο λαό μας, «φοβάται ο Γιάννης το θεριό και το θεριό τον Γιάννη».

Αλήθεια, τι σχέση έχει η καλή γειτονία με την ανοχή της παρανομίας; Πείτε μας. Αντί να αναδείξετε το θέμα αξιοποιώντας το ως ένα χρήσιμο διαπραγματευτικό εργαλείο στη διπλωματική σας φαρέτρα, διαλέγετε να σιωπήσετε σε βάρος του εθνικού μας συμφέροντος και των Ελλήνων ψαράδων.

Το ίδιο κάνατε και στην περίπτωση της Ιταλίας, στην οποία δώσατε το δικαίωμα να ψαρεύει εντός των χωρικών μας υδάτων στο Ιόνιο. Προσέξετε το παράλογο που γίνεται στο Αιγαίο και στο Θρακικό Πέλαγος -έχω μιλήσει εκεί και με ψαράδες- που η κατάσταση όντως εκεί είναι αφόρητη. Οι Έλληνες αλιείς ωθούνται στην καταστροφή των ψαριών τους, κατ' εφαρμογή της ΚΑΠ, η οποία δήθεν είχε ως στόχο την αειφορία και την αποτροπή της υπεραλίευσης στη Μεσόγειο.

Επίσης, οι Έλληνες ψαράδες όταν παρανομούν τούς επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από τον Αλιευτικό Κώδικα, οι οποίες φτάνουν μέχρι και την κατάσχεση των σκαφών με τα οποία αλιεύουν παρανόμως. Πολλές φορές μάλιστα κινείται και ποινική διαδικασία σε βάρος τους, με βάση το άρθρο 400 του Ποινικού Κώδικα. Την ίδια ώρα οι Τούρκοι, εκτός του ότι αλιεύουν παράνομα εντός των χωρικών μας υδάτων, αγνοούν επιδεικτικώς τις συστάσεις του Λιμενικού Σώματος -του δικού μας εννοώ- αφού γνωρίζουν ότι δεν θα υποστούν καμμία συνέπεια. Μας ταπεινώνουν, μας εξευτελίζουν και εμείς, εσείς, η Κυβέρνηση δεν κάνει τίποτε. Δεν τους ασκείται καμμία ποινική δίωξη. Προβαίνουν και στη χρήση πρακτικών αλιείας που καταστρέφουν τους γόνους των ψαριών.

Να θυμίσουμε ότι ο Ποινικός Κώδικας με το άρθρο 404 δίνει τη δυνατότητα τιμωρίας των Τούρκων αλιέων. Για ποιο λόγο, κυρία Υπουργέ, αυτή η άνοση μεταχείριση των Ελλήνων και Τούρκων αλιέων εντός των χωρικών ελληνικών υδάτων; Σε τι αποσκο-

πεί; Είναι δυνατόν να τιμωρούνται οι απροστάτευτοι Έλληνες ψαράδες και να χαϊδεύετε τους θρασείς Τούρκους που πολλές φορές ψαρεύουν υπό την προστασία του Λιμενικού τους; Σας καταθέτω και σχετικά δημοσιεύματα.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - Νίκη κ. Δημήτριος Νατσιός καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Με όλα τα παραπάνω -και τελειώνω, κυρία Πρόεδρε- σύμφωνα και με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, μια άλλη διάσταση του θέματος, δεν είναι απορίας άξιο ότι μειώνονται τα αλιεύματα από τις ελληνικές θάλασσες. Συγκεκριμένα, μεταξύ του 2019 και του 2023 είχαμε μείωση κατά 24,7% των αλιευμάτων μας ή περίπου 20.240 τόνους ψαριών. Αυτές οι ποσότητες ψαριών λείπουν από την ελληνική αγορά. Βιώνουμε περίοδο φοβερής ακρίβειας και αντί να υποστηρίξουμε ένα σημαντικότατο κλάδο του πρωτογενούς τομέα, αναγκάζουμε τους αλιείς μας να εγκαταλείψουν το επάγγελμά τους. Θα καταντήσουμε χώρα με τόσες θάλασσες γύρω γύρω να περιτριγυρίζεται και εμείς να μην έχουμε αλιείς.

Κυρία Υφυπουργέ, είστε υπεύθυνοι ως Κυβέρνηση να εξασφαλίσετε τα εθνικά μας συμφέροντα και όχι να παριστάνετε τον Πόντιο Πλάτο. Προστατέψτε τους ψαράδες μας. Φερθείτε επιτέλους ως σοβαρό κράτος. Μην υποδύεστε τους τάχα σώφρονες. Το σώφρον του ανάνδρου πρόσχημα εστί. Είναι δειλία και όχι λογική στάση. Μην προσπαθείτε να εφαρμόσετε συμφωνίες τύπου Πρεσπών και στο θέμα της αλιείας στο Αιγαίο. Οι Έλληνες αλιείς και εμείς ως Νίκη ζητούμε να εξασφαλίσετε το δικαίωμα της αποκλειστικής αλιείας εντός των χωρικών μας υδάτων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Παπαδοπούλου, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Από άποψη αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εξωτερικών λαμβάνονται όλα τα μέτρα προκειμένου να ζητημα της παράνομης τουρκικής αλιείας να καταγραφεί σε ευρωπαϊκές εκθέσεις και κείμενα που αφορούν στην Τουρκία ως υποψήφια προς ένταξη χώρα. Άρα στο πλαίσιο αυτό είναι στο μέρος της μελέτης της Τουρκίας και της αξιολόγησής της ως υποψήφιας προς ένταξη χώρας.

Σε αυτό το πλαίσιο επισημαίνεται σταθερά η ανάγκη σεβασμού από τουρκικής πλευράς του Διεθνούς και του Ευρωπαϊκού Δικαίου, της εθνικής κυριαρχίας γειτονικών κρατών και των σχέσεων καλής γειτονίας ως προϋποθέσεων για την πρόοδο της ενταξιακής διαδικασίας.

Η χώρα μας λαμβάνει μέτρα τόσο σε επιτελικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο για την αντιμετώπιση πολυεπίπεδων απειλών, όπως αυτή της παράνομης αλιείας, σε όλες του τις διαστάσεις είτε αφορούν στην προάσπιση της κυριαρχίας είτε στην προστασία του περιβάλλοντος και οπωσδήποτε στα συμφέροντα των Ελλήνων αλιέων.

Το ζήτημα της παράνομης αλιείας όμως δεν αφορά μόνο την Ελλάδα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εμείς έχουμε πρόβλημα με την Τουρκία. Υπάρχει μεγάλος αριθμός κρατών μελών που αντιμετωπίζει παράλληλα προβλήματα. Και σε αυτό πολλές συζητήσεις γίνονται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εξετάζονται ενέργειες που μπορούν να συμβάλουν στην εξεύρεση αποτελεσματικών τρόπων για την αντιμετώπιση τεχνικών εμποδίων, όπως παραδείγματος χάριν η δυσκολία ταυτοποίησης των αλιευτικών προϊόντων που προέρχονται από παράνομη αλιεία.

Καταλαβαίνετε ότι αν κάποια στιγμή μπορέσουμε -και εργαζόμαστε πάρα πολύ σε αυτό- να ταυτοποιούνται τα προϊόντα που προέρχονται από παράνομη αλιεία, ούτως ώστε να μην εισάγονται στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτό αυτόματα θα δημιουργήσει πολύ μεγάλο αβαντάζ για τους Έλληνες αλιείς. Είναι μια συζήτηση την οποία κάνουμε με πολλά κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν παράλληλα προβλήματα και για να αναλάβουμε από κοινού δράσεις και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και σε εξειδικευμένους οργανισμούς, όπως ο περιφερειακός οργανισμός για τη διαχείριση των ιχθυοποθεμάτων στη Μεσόγειο,

πέραν βέβαια του γεγονότος ότι το θέμα τίθεται πάντοτε στους Τούρκους στο πλαίσιο κάθε διμερούς επαφής.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Περνάμε τώρα στην ένατη με αριθμό 242/25-11-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β' Πειραιώς της Κ.Ο. «ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ» κ. Αλέξανδρου Ζερβέα προς τον Υπουργό-Εξωτερικών με θέμα: «Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός της Ευρωπαϊκής Ενώσεως».

Κύριε Ζερβέα, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΕΡΒΕΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, πρόσφατα κατατέθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή οι χάρτες για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό. Ουσιαστικά γίνεται αποδεκτός ο χάρτης, τον οποίο εκπόνησε το Πανεπιστήμιο της Σεβίλλης το 2007.

Τι εστί θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός; Ουσιαστικά πρόκειται για την καταγραφή νησιών, νησίδων, βραχονησίδων και επίσης έχει σχέση με την οριοθέτηση θαλασσίων ζωνών, δηλαδή την οριοθέτηση της αιγιαλίδος ζώνης, της συνορεύουσας ζώνης, της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, με σκοπό την οργάνωση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, ώστε να εξυπηρετούνται διάφοροι οικολογικοί, οικονομικοί και κοινωνικοί στόχοι.

Ουσιαστικά με αυτόν τον τρόπο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μάς λύνει το θέμα, μας λύνει το πρόβλημα, γιατί έχουμε ήδη παραπεμφθεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τη μη εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας σχετικά με το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό. Μάλιστα, έχω υποβάλει και απλή ερώτηση, με ημερομηνία κατάθεσης 15-01-2024. Επομένως, η ερώτησή μου προς εσάς είναι σαφής και απλή: Η ελληνική Κυβέρνηση αποδέχεται τον χάρτη που ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή;

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την απάντησή σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ πολύ.

Ο χάρτης στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα MSP, Maritime Spatial Planning, έχει δημοσιευτεί προ πολλού καιρού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τελευταία επικαιροποίηση τον Απρίλιο του 2020-2024. Δεν είναι κάτι καινούργιο. Επιχειρεί να απεικονίσει: Πρώτον, θαλάσσιες ζώνες της χώρας μας οι οποίες έχουν καθιερωθεί με εθνική νομοθεσία και οριοθετηθεί βάσει διεθνών συνθηκών. Και δεύτερον, δυνητικά όρια θαλασσίων ζωνών σε περιοχές που δεν καλύπτονται μέχρι σήμερα από συμφωνίες οριοθέτησης, σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας.

Τα σχετικά στοιχεία, όπως επισημαίνεται άλλωστε στην ιστοσελίδα της πλατφόρμας, αντλήθηκαν από διάφορες διεθνείς ανοιχτές πηγές, οι οποίες φέρουν την ευθύνη της εγκυρότητας των παρεχόμενων δεδομένων. Εντούτοις, δεν απεικονίζονται με ακρίβεια τα όρια της ελληνικής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης που καθορίστηκαν, βάσει της σχετικής συμφωνίας οριοθέτησης με την Αίγυπτο, το 2020, καθώς και τα όρια των ελληνικών χωρικών υδάτων στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Η χώρα μας έχει αποδείξει εμπράκτως την προσήλωσή της στο Διεθνές Δίκαιο, όπως μαρτυρούν άλλωστε και οι πρόσφατες συμφωνίες οριοθέτησης με την Ιταλία και την Αίγυπτο και από την προσήλωση αυτή και τη δέσμευσή της διέπονται όλες μας οι ενέργειες.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα, με δέσμευση στο Διεθνές Δίκαιο και τις υποχρεώσεις ως κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εργάζεται συστηματικά για τη δημιουργία του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού και θα υποβληθούν εγκαίρως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Ζερβέα, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΕΡΒΕΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Με όλον τον σεβασμό προς το πρόσωπό σας και προς το αξίωμά σας, κυρία Υφυπουργέ, ουσιαστικά δεν μου απαντήσατε. Το ερώτημα είναι πολύ απλό: Αποδέχεται η ελληνική Κυβέρνηση τον συγκεκριμένο χάρτη ή όχι; Είναι πολύ απλό και πολύ εύκολο να απαντηθεί.

Ο κ. Γεραπετρίτης είχε πει σε πρόσφατη συνέντευξή του -και

πιστεύω ότι ασπάζεστε κι εσείς τα λόγια που θα αναφέρω- πως υπάρχουν τρεις δρόμοι: Ο δρόμος του πολέμου, ο δρόμος της ακινησίας και ο δρόμος του διαλόγου, όσον αφορά τις σχέσεις μας με την Τουρκία.

Κατά τη γνώμη μας υπάρχει ένας τέταρτος δρόμος. Είναι ο δρόμος της ενεργητικής εξωτερικής πολιτικής η οποία βασίζεται στο Διεθνές Δίκαιο, γιατί εμείς δεν ζητούμε κάτι περισσότερο, ζητούμε την εφαρμογή του Διεθνούς Δικαίου.

Επομένως, κατά τη γνώμη μας, πρέπει να γίνει αποδεκτός αυτός ο χάρτης και μετά να προβούμε σε επέκταση της αιγιαλίδος ζώνης μας στα δώδεκα ναυτικά μίλια, ορισμός συνορεύουσας ζώνης, ανακήρυξη Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης και μετά, ως έχουμε δικαίωμα, να προσφύγουμε στο Διεθνές Δικαστήριο του Αμβούργου, το οποίο είναι υπεύθυνο για τις θαλάσσιες διαφορές. Θεωρούμε ότι αυτή είναι η σωστή και εθνοπρεπής ελληνική πολιτική, η οποία -επαναλαμβάνω- θα βασίζεται στο Διεθνές Δίκαιο.

Με την ανοχή σας, κυρία Πρόεδρε και κυρία Υφυπουργέ, θα ήθελα να αναφερθώ σε κάτι τελευταίο. Είναι εκτός αντικειμένου, αλλά είναι πολύ σημαντικό.

Το Χαλέπι κατελήφθη προ δύο ημερών από τζιχαντιστές υποστηριζόμενους από την Τουρκία του κ. Φιντάν. Οι Ελληνολεβαντίνοι και οι Ελληνορθόδοξοι Σίιτες της περιοχής απευθύνουν την παρακάτω έκκληση προς όλους μας: «Προς τα αδέρφια μας στην Ελλάδα και την Κύπρο, σας καλούμε να προσευχηθείτε και να δράσετε, για να προστατέψετε τον λαό σας στο Χαλέπι. Είναι δικό σας. Αν οι πολιτικοί προσπαθούν να σας κάνουν να ξεχάσετε, θυμηθείτε πως δεν μπορείτε να εγκαταλείψετε ένα μέλος της οικογένειάς σας».

Κάνω, λοιπόν, έκκληση εκ μέρους τους, κυρία Υφυπουργέ, επειδή έχετε και ευαισθησία όσον αφορά την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να θέσετε το ταχύτερο δυνατόν το ζήτημα στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, ώστε να ληφθούν μέτρα προστασίας των ελληνογενών και χριστιανικών αυτών πληθυσμών της Συρίας. Να μην γίνει ανεκτή οιαδήποτε εγκληματική γενοκτονική ενέργεια από τους τζιχαντιστές.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Παπαδοπούλου, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Η θαλάσσια χωροταξία αποσκοπεί στη δημιουργία κατάλληλου και προβλέψιμου πλαισίου για τη βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη.

Πρόκειται για ένα κατά βάση τεχνικό ζήτημα για την εξυπηρέτηση πρακτικών θεμάτων και ως τέτοιο πρέπει να αντιμετωπίζεται. Η χώρα μας, ανταποκρινόμενη στις προβλεπόμενες υποχρεώσεις που απορρέουν από την οικεία ευρωπαϊκή νομοθεσία, έχει ήδη δρομολογήσει τον απαραίτητο συντονισμό μεταξύ των συναρμόδιων φορέων για την υλοποίηση των αναγκαίων βημάτων για την εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου και σύγχρονου πλαισίου του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού. Και όσον αφορά τον χάρτη που έχει δημοσιευτεί, ήδη σας είπα ότι υπάρχει ένα πρόβλημα. Δεν απεικονίζει τη συμφωνία με την Αίγυπτο. Άρα, αυτό κάπως πρέπει να διορθωθεί.

Όσον αφορά τους χριστιανούς στη Μέση Ανατολή, η χώρα μας πάντοτε στέκεται αρωγός στο πλαίσιο της υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά λόγω και των στενών δεσμών που έχουμε με όλο το χριστιανικό στοιχείο στη Μέση Ανατολή. Αυτό γινόταν πάντα, έγινε και στη διάρκεια του εμφυλίου στη Συρία και γίνεται κι αυτή τη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστούμε.

Πριν περάσουμε στην επόμενη ερώτηση, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα τα εξής:

Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Δεοντολογίας καταθέτει την έκθεσή της στην αίτηση της Εισαγγελικής Αρχής για τη χορήγηση άδειας άσκησης ποινικής δίωξης κατά Βουλευτή.

Επίσης, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και οι Βουλευτές του κόμματός του κατέθεσαν σήμερα 2-12-2024 πρόταση νόμου με θέμα: «Συλλογικές συμβάσεις εργασίας».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Τέλος, ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Δημοκρατικό Πατριωτικό Κίνημα- Νίκη κ. Δημήτριος Νατσιός και οι Βουλευτές του κόμματός του κατέθεσαν σήμερα 2-12-2024 πρόταση νόμου με τίτλο: «Ρυθμίσεις για την προστασία των δύο φύλων και της ανηλικότητας».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Ο Βουλευτής κ. Θεόδωρος Ρουσόπουλος ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 3-12-2024 έως 8-12-2024.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Τέλος, ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Οικονόμου ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 5-12-2024 έως 8-12-2024.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ακολουθεί η πρώτη με αριθμό 232/19-11-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Φθιώτιδας της Κ.Ο. της «ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ» κ. Ιωάννη Οικονόμου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Ανάγκη εξαιρέσης από το ποσοστό κάλυψης σε γη υψηλής παραγωγικότητας των δικαιούχων του προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι»».

Στην ερώτηση θα απαντήσει η Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Αλεξάνδρα Σδούκου.

Κύριε Οικονόμου, έχετε τα επόμενα δύο λεπτά για να θέσετε το ερώτημα.

ΙΩΑΝΝΗΣ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, η αντιμετώπιση του αυξημένου κόστους παραγωγής για τους αγρότες μας είναι ένας από τους κρίσιμότερους παράγοντες τόσο για την επιβίωση του αγροτικού κόσμου, όσο και για την ανθεκτικότητα του πρωτογενούς τομέα, ιδιαίτερα σε μια συγκυρία που η κλιματική αλλαγή μάς φέρνει αντιμέτωπους με πρωτόγνωρα φαινόμενα στην αγροτική παραγωγή.

Ένας από τους βασικούς συντελεστές κόστους -το ξέρετε καλά- είναι αυτός της ενέργειας. Είναι αλήθεια ότι η Κυβέρνησή μας τα τελευταία χρόνια -κι αυτό επίσης το γνωρίζετε καλά, έχετε εργαστεί γι' αυτό- έχει δώσει σημαντικές, θα έλεγα, ανάσες στους παραγωγούς τόσο σε ό,τι αφορά το ηλεκτρικό ρεύμα, με την πλήρη απορρόφηση των αυξήσεων την περίοδο της ραγδαίας αύξησης των τιμών, όσο και με την περσινή μας παρέμβαση με την οποία εξασφαλίσαμε χαμηλή τιμή εγγυημένη 9 ως 11 λεπτά για το ηλεκτρικό ρεύμα και οκτώ χρόνια επίσης χαμηλή τιμή, αλλά και με τη μονιμοποίηση της επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο.

Όμως, κύριε Υπουργέ, είναι τέτοια η πίεση που βιώνουν οι παραγωγοί μας και τόσες πολλές οι αβεβαιότητες, ώστε η ανάγκη για περισσότερες πηγές και περισσότερα εργαλεία συνεχούς μείωσης του κόστους είναι διαρκής. Γι' αυτό και ήταν εξαιρετικά εύστοχο και χρήσιμο το πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι».

Το πρόγραμμα αυτό επιχορηγεί τους αγρότες για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού στο χωράφι τους για αυτοκατανάλωση, με ή χωρίς αποζημίωση της πλεονάζουσας ενέργειας. Έχουν βγει οι οριστικοί πίνακες και αναμένεται μέσα στο επόμενο χρονικό διάστημα, με ένα περιθώριο δύο μηνών, ο ΔΕΔΔΗΕ να δώσει την οριστική προσφορά σύνδεσης.

Ωστόσο, κυρία Υπουργέ, στη Φθιώτιδα, αλλά φαντάζομαι και αλλού στην Ελλάδα, κατά το στάδιο αυτό διαπιστώνουν οι παραγωγοί ότι παίρνουν απορριπτική απάντηση από τον ΔΕΔΔΗΕ για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, λόγω του περιορισμού της γης υψηλής παραγωγικότητας. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι στην πατρίδα μου τη Φθιώτιδα και αλλού κανείς από τους τριακόσιους περίπου που υπέβαλαν τις αιτήσεις δεν θα μπορέσει να αξιοποιήσει αυτό το πρόγραμμα.

Εδώ, κυρία Υπουργέ, έχουμε το εξής παράδοξο. Από τη μία, έχουμε ένα πρόγραμμα που οι επιλέξιμοι ωφελοούμενοι είναι επαγγελματίες αγρότες. Θα έφτιαχναν το φωτοβολταϊκό στο χωράφι τους για να μειώσουν το κόστος χρήσης της γεωτρήσής τους, η οποία κατά κανόνα είναι στο χωράφι τους που αποτελεί

γη υψηλής παραγωγικότητας. Και εξαιτίας αυτού του λόγου, λόγω του περιορισμού που έχουν υπερβεί την επιτρεπόμενη έκταση για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, απορρίπτονται.

Θέλω, λοιπόν, κυρία Υπουργέ, να σας ρωτήσω αν προτίθεται η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει αυτή την παραδοξότητα και με μία της ρύθμιση να απαλλάξει μόνο γι' αυτό το πρόγραμμα από τον περιορισμό περί εγκατάστασης σε γη υψηλής παραγωγικότητας όσους έχουν κριθεί επιλέξιμοι από το πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι».

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τα επόμενα τρία λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Βουλευτά, ευχαριστώ για την ερώτηση, γιατί αναδείξατε ένα ζήτημα το οποίο, για να σας είμαι ειλικρινής, δεν είχε περιέλθει εις γνώση του Υπουργείου. Και ξετυλίγοντας το κουβάρι της διαδικασίας, διαπίστωσα και εγώ πως πράγματι σκοντάφτουμε πάνω σε έναν περιορισμό ο οποίος υπάρχει ήδη από έναν άλλο νόμο που έχουμε ψηφίσει, οπότε για να ξεπεράσουμε αυτό το θέμα που θέτετε, πράγματι πρέπει να έρθουμε και να φέρουμε μια σχετική ρύθμιση.

Για την ιστορία του θέματος, μια και το αναφέρατε, θα ήθελα και εγώ να θυμίσω στο Σώμα της Βουλής ότι από την άνοιξη περίπου του 2024 πράγματι προσπαθήσαμε να αντιμετωπίσουμε με ένα πλέγμα μέτρων και πολιτικών το ζήτημα του ενεργειακού κόστους για τους αγρότες. Η πιο σημαντική, η πιο μεγάλη παρέμβαση που κάναμε ήταν, όπως είπατε και εσείς -και έχει αξία να το επαναλάβω και από το Βήμα εδώ να το ακούσουν όλοι οι δικαιούχοι-, η θέσπιση ενός σταθερού ειδικού τιμολογίου, το τιμολόγιο «ΓΑΙΑ», το πρόγραμμα «ΓΑΙΑ», το οποίο προσφέρει σε μία δεκαετή διάρκεια μία σταθερή χρέωση για τα δύο πρώτα χρόνια, όπως είπατε, στα 9,3 λεπτά. Μιλάμε για εκατόν εβδομήντα έξι χιλιάδες διακόσιες είκοσι τέσσερις αγροτικές παροχές που έχουν σήμερα ευνοϊκές χρεώσεις ηλεκτρικού ρεύματος.

Η δεύτερη παρέμβαση που κάναμε -και αυτή έχει επίσης σημασία να την ακούσουμε- είναι η δυνατότητα που δώσαμε στους αγρότες να κάνουν ρύθμιση των οφειλών τους. Για τις οφειλές που δημιούργησαν από ανεξόφλητους λογαριασμούς κατανάλωσης μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2023 προβλέψαμε με υπουργική απόφαση μία δεκαετή ρύθμιση σε εκατόν είκοσι δόσεις με μηδενικό επιτόκιο. Και προτρέπω, όσοι δεν το έχουν κάνει, να το χρησιμοποιήσουν.

Το τρίτο μέτρο -και έρχομαι τώρα στο προκείμενο- είναι το πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι», όπου θέλαμε επικουρικά να βοηθήσουμε τους αγρότες που ήθελαν να μειώσουν το ενεργειακό τους κόστος και ήθελαν να βάλουν ένα μικρό φωτοβολταϊκό στο χωράφι τους. Πρέπει να πω ότι αυτό αγκαλιάστηκε πάρα πολύ από τον αγροτικό κόσμο, ένα πρόγραμμα 30 εκατομμυρίων, όπου επιδοτούσαμε με 30% την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού. Να πω ότι είχαμε συνολικά πέντε χιλιάδες τριακόσιες τριάντα εννέα αιτήσεις. Αυτές ισοδυναμούσαν με ένα συνολικό ποσό 55 εκατομμυρίων. Έχει υπερβεί τα 30 εκατομμύρια που είχαμε. Έχουμε εγκεκριμένες τρεις χιλιάδες εκατόν ογδόντα δύο και πράγματι έχει προκύψει το εξής πρόβλημα.

Σας θυμίζω ότι το 2022 εκδώσαμε μια υπουργική απόφαση, όπου εκεί βάλαμε ένα μέγιστο όριο φωτοβολταϊκών που μπορούν να εγκατασταθούν σε αγροτεμάχια γης υψηλής παραγωγικότητας ανά περιφερειακή ενότητα. Βάλαμε έναν περιορισμό: Ήταν 0,5 για τα νησιά και 0,8 για τις υπόλοιπες περιοχές. Σε αυτόν τον πίνακα μπορεί κανείς να δει σε κάθε περιφερειακή ενότητα το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Δηλαδή στη Φθιώτιδα βλέπετε ότι οι καλλιεργούμενες εκτάσεις είναι 1.359.372 στρέμματα. Και είπαμε ότι στο 0,8 αυτής της έκτασης μπορούν να επιτραπούν φωτοβολταϊκά, δηλαδή, όπως λέει το πινακίδι, στα 10.875.

Υποθέσαμε ότι 1 μεγαβάτ θέλει περίπου δεκατέσσερα στρέμματα, άρα μήπκε εδώ πέρα ένα πλαφόν, ότι πάνω από τόσα μεγαβάτ δεν μπορεί κανείς να κάνει αίτηση για να εγκαταστήσει φωτοβολταϊκά σε γη υψηλής παραγωγικότητας. Και γιατί το κάναμε αυτό; Νομίζω όλοι το καταλαβαίνετε. Βάλαμε αυτά τα ποσοστά για να προστατεύσουμε την αγροτική γη, γιατί θέλουμε

βεβαίως τις ΑΠΕ, αλλά τις θέλουμε με κανόνες και με σεβασμό στον πρωτογενή τομέα που έχουμε ανάγκη.

Αυτό, λοιπόν, το όριο στη Φθιώτιδα πράγματι φαίνεται ότι έχει καλυφθεί. Όχι μόνο στη Φθιώτιδα, και σε άλλες έξι περιοχές έχουμε μηδέν πλέον όριο και προφανώς δεν μπορούμε να το αφήσουμε έτσι, κύριε Οικονόμου, γι' αυτόν τον λόγο θα δώσουμε μία λύση με νομοθετική ρύθμιση, που επειδή τώρα ξεπέρασα κατά πολύ τον χρόνο, αν θέλετε, θα σας την περιγράψω λίγο στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Οικονόμου, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ (ΓΙΑΝΝΗΣ) ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, η απάντησή σας θα γίνει δεκτή με ικανοποίηση και με ανακούφιση, όπως καταλαβαίνετε, από τον αγροτικό κόσμο και στη Φθιώτιδα και στους υπόλοιπους έξι νομούς. Δείχνει ότι η Κυβέρνησή μας έχει και τα αντανakλαστικά, αλλά και την αντίληψη, όπου διαπιστώνονται παραδοξότητες, να τις διορθώνουμε με τρόπο που να είναι απολύτως συμβατός με τη φιλοσοφία της πολιτικής μας, με τις πολιτικές μας αρχές, αλλά και με το σκεπτικό σχεδιασμού των εργαλείων που υποστηρίζουν αυτή τη φιλοσοφία.

Το πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» σχεδιάστηκε για να υποστηρίξει τους παραγωγούς για να ρίξουν το κόστος αξιοποίησης της γεωτρύσης. Η γεωτρύση είναι σε γη υψηλής παραγωγικότητας. Δεν μπορεί αυτή τα δύο πράγματα να συνδυαστούν, αν τους βάζουμε κάτω από τον περιορισμό που σωστά είχε μπει για το ποσοστό αξιοποίησης γης υψηλής παραγωγικότητας. Τώρα που η πολιτική απόφαση, λοιπόν, έχει ληφθεί, θα την ακούσω με ενδιαφέρον στη δευτερολογία σας. Μένει από τα συναρμόδια Υπουργεία -φαντάζομαι το δικό σας και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης- να κάνουν γρήγορα τις ενέργειες, γιατί, κυρία Υπουργέ, οι προθεσμίες τρέχουν.

Με την ευκαιρία, θα ήθελα να σταθώ σε αυτό που περιγράψατε και που φαντάζομαι θα πείτε και στη δευτερολογία σας. Η ρύθμιση, η εξαίρεση που ζητώ είναι μόνο για τους αγρότες και μόνο γι' αυτό το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Τα χωράφια και η καλλιέργισιμη γη και μάλιστα αυτή της υψηλής παραγωγικότητας οφείλει κυρίως να αξιοποιείται για την καλλιέργεια τροφίμων και ζωοτροφών. Δεν υποτιμάς καθόλου -και κανείς άλλωστε νομίζω την ανάγκη ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη θετική τους συμβολή, τόσο στο ενεργειακό μείγμα της χώρας μας, όσο και γενικότερα στην οικονομία.

Από την άλλη, όμως, πρέπει να κατανοήσουμε -συνεχώς να το έχουμε ως συνείδηση- τους κινδύνους που συνεπάγεται η ανεξέλεγκτη μετάβαση από την καλλιέργεια της γης για παραγωγή τροφίμων σε φωτοβολταϊκά και τις πολλαπλές αρνητικές συνέπειες, τόσο για την επισιτιστική ασφάλεια της χώρας μας, όσο και για την παραγωγική της ικανότητα, αλλά και για τη δημογραφική σύνθεση της περιφέρειας, κυρία Υπουργέ, ειδικά όταν μιλάμε για τον ελληνικό πρωτογενή τομέα που χαρακτηρίζεται από σημαντικές διαρθρωτικές αδυναμίες, όπως, για παράδειγμα, ο πλήρης κατακερματισμός και η συνεχώς μειούμενη για διάφορους λόγους καλλιέργισιμη γη.

Νομίζω ότι η μέριμνα για να μη χάνονται εκτάσεις που μπορούν να αξιοποιηθούν για την παραγωγή τροφίμων, τόσο μέσω αυστηρών ορίων σαν κι αυτά που έχουμε βάλει για την αξιοποίησή τους για άλλους λόγους, για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, όσο και μέσω των ελέγχων για να τηρούνται τα όρια αυτά, γιατί υπάρχουν κατά καιρούς διάφορες καταγγελίες, ενστάσεις, απορίες, ερωτηματικά ότι καταστρατηγούνται αυτά τα όρια, αλλά όχι μόνο, και με τα αναγκαία κίνητρα για να εξακολουθούν να μένουν οι αγρότες στην παραγωγή και να αξιοποιούν τουλάχιστον τη γη υψηλής παραγωγικότητας και όχι μόνο για την καλλιέργεια και για την παραγωγή τροφίμων και αγαθών, νομίζω ότι αυτή η μέριμνα πρέπει να είναι διαρκής και να είναι προτεραιότητά μας. Η Ελλάδα οφείλει να έχει στρατηγική επισιτιστικής ασφάλειας και στρατηγική στήριξης των αγροτών. Η διάσταση της μείωσης του ενεργειακού κόστους είναι μια βασική προτεραιότητα αυτής της στρατηγικής.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τα επόμενα τρία λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ναι, κύριε Οικονόμου, όπως προείπα, θα ήταν λάθος να αφήσουμε τους αγρότες να χάσουν τις επιδοτήσεις για ένα πρόγραμμα που εμείς οι ίδιοι βγάλαμε για να τους υποστηρίξουμε. Ευχαριστώ που το αναφέρατε και εσείς. Να το τονίσω και εγώ ότι δεν αναφερόμαστε σε οποιονδήποτε ιδιώτη ή εταιρεία που θέλει να επενδύσει σε γη υψηλής παραγωγικότητας. Αναφερόμαστε ρητά και μόνο στον αγρότη αυτόν που δικαιούται να λάβει από το πρόγραμμα τη σχετική χρηματοδότηση και που λόγω αυτού του πλαφόν που έχουμε βάλει κινδυνεύει να το χάσει.

Όπως σας ανέφερα, είναι έξι οι περιφερειακές ενότητες. Είναι η Καβάλα, η Φλώρινα, τα Γιάννενα, το Κιλκίς, η Ευρυτανία και η Φωκίδα. Έχουμε πεντακόσιες εγκεκριμένες αιτήσεις που δεν μπορούν να λάβουν όρους σύνδεσης, έχει καλυφθεί το όριο. Αυτές οι πεντακόσιες αιτήσεις αθροίζουν 14,28 μεγαβάτ, οπότε προφανώς θα δώσουμε τη λύση. Έχουμε μιλήσει με το αρμόδιο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης για να προχωρήσουμε σε σχετική νομοθετική ρύθμιση. Μάλιστα, την έχουμε ετοιμάσει τη νομοθετική ρύθμιση. Κοιτάζουμε τις τελευταίες λεπτομέρειες για να έρθουμε να την καταθέσουμε και να μπορέσουν γρήγορα και οι άνθρωποι που δικαιούνται να εγκαταστήσουν το μικρό φωτοβολταϊκό, να το κάνουν άμεσα για να έχουν το όφελος στη μείωση του ενεργειακού τους κόστους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστούμε.

Ακολουθεί η δεύτερη με αριθμό 235/20-11-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Κοζάνης της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» κ. Παρασκευά Κουκουλόπουλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Πολλαπλά επιζήμια η απόσυρση του ΑΗΣ Μελίτης».

Έχετε τα επόμενα δύο λεπτά, κύριε Κουκουλόπουλε, για να θέσετε το ερώτημα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Η θέση του ΠΑΣΟΚ είναι νομίζω γνωστή εδώ και χρόνια για το ενεργειακό. Είμαστε κάθετα αντίθετοι στην υποκατάσταση του λιγνίτη με το εισαγόμενο και ρυπογόνο φυσικό αέριο, κυρία Υπουργέ, και πολύ περισσότερο βέβαια με τη διαδικασία βίαιης απολιγνιτοποίησης, που επέβαλε ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα από το 2019 και μετά με πρωτοβουλία του και σήμερα και τότε Πρωθυπουργών και ζωντανία.

Η βασική μας αντίθεση εστιάζεται σε δύο σημεία. Πρώτον, στο θέμα της εξάρτησης, δεν υπάρχει κανένας λόγος να είναι εξαρτημένη η χώρα και να υπόκειται σε πέταγμα πεταλούδας κάθε φορά που κάτι γίνεται στις αγορές. Και, δεύτερον, γιατί ο μεγάλος ασθενής, όπως λέει και ο φετινός προϋπολογισμός της ελληνικής οικονομίας, παραμένει το ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών και η επιλογή σας για αντικατάσταση ενός εγχώριου καυσίμου με ένα εισαγόμενο συμβάλλει τα μέγιστα σε αυτή την εξέλιξη.

Εμείς πιστεύουμε ότι ο λιγνίτης πρέπει να αντικατασταθεί σταδιακά με έναν ορίζοντα πέραν του '30 με την ανάπτυξη των ΑΠΕ σε συνδυασμό με αποθήκευση. Και είναι μια ολοκληρωμένη οπτική που διασφαλίζει αφ' ενός μεν τον δίκαιο χαρακτήρα της μετάβασης για τις λιγνιτικές περιοχές και αφ' ετέρου βέβαια διασφαλίζει μια ομαλή ενεργειακή μετάβαση σε καθεστώς ενεργειακής ασφάλειας και εφοδιασμού.

Η εξέλιξη μας έχει δικαιώσει με όσα ζήσαμε στην πρόσφατη κρίση. Και δικαιώνεται ξανά η θέση μας, αφ' ενός μεν με τα προβλήματα που υπάρχουν στις ΑΠΕ αφού ένα μεγάλο μέρος ήδη το πετάμε όπως ξέρετε, γιατί δεν έχει προχωρήσει η αποθήκευση -δικαιώνεται πίκρα η θέση του ΠΑΣΟΚ- και αφ' ετέρου τα σύννεφα που μαζεύονται ξανά στο ενεργειακό χάρτη δείχνουν ότι είναι λάθος η πολιτική που ακολούθησε η Κυβέρνηση.

Τούτων δοθέντων σας ρωτώ τι πρόκειται να γίνει με τον ΑΗΣ Μελίτης, όπου σε μια γραπτή μου ερώτηση πριν από ένα, δύο μήνες μου είχατε απαντήσει ότι στις 31 Δεκεμβρίου κλείνει. Δεν υπάρχει επίσημη ενημέρωση. Πριν δύο εβδομάδες σε αυτή την

Αίθουσα ο κ. Σκυλακάκης είπε ότι ίσως να πάει και αργότερα. Υπάρχει μια αβεβαιότητα -λέει- διότι υπάρχουν θέματα ενεργειακής ασφάλειας και λοιπά.

Το ερώτημα είναι σαφές και ευθύ. Έχετε σκοπό να παρατείνετε τη λειτουργία του ΑΗΣ Μελίτης δεδομένου ότι υπάρχουν ζητήματα ενεργειακής ασφάλειας σύμφωνα με τα λεγόμενα του Υπουργού του κ. Σκυλακάκη; Και από την άλλη υπάρχουν δύο μείζονα γεγονότα. Από τη μία είναι η έκθεση Ντράγκι που κρούει τον κώδωνα του κινδύνου ότι ναι μεν η Ευρώπη πρέπει να μείνει πιστή στην πράσινη μετάβαση, αλλά όχι να διακινδυνεύσει την ανταγωνιστικότητά της ιδιαίτερα στον τομέα της βιομηχανίας και από την άλλη οι δασμοί, που ήδη εξαγγέλθηκαν χθες από τον νεοεκλεγέντα Πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών, που δημιουργούν ένα γκριζό τοπίο που ενδέχεται να επιφέρει τεράστιες αλλαγές στην τιμή του αερίου και να ζήσουμε ξανά μία κρίση μικρότερη ή μεγαλύτερη -δεν ξέρω- από αυτή που ζήσαμε πριν δύο χρόνια, όταν και αναγκαστήκαμε να προσφύγουμε μαζικά στο λιγνίτη και πάλι για να γλιτώσουμε δισεκατομμύρια πραγματικά τότε από τον κρατικό προϋπολογισμό, γιατί ήταν πολύ, πολύ φθηνότερος από το φυσικό αέριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Σδούκου, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Κουκουλόπουλε, μου κάνει εντύπωση η ερώτησή σας. Δεν ξέρω αν πηγαίνετε στις γειτονιές, πηγαίνετε στα καφενεία της περιοχής, χτυπάτε στην πλάτη εκεί τους κατοίκους, τους εργαζόμενους, τους κλείνετε το μάτι ότι αν ήμασταν εμείς, το ΠΑΣΟΚ κυβέρνηση, θα κρατάγαμε -μη στεναχωριέστε- άλλα δέκα, είκοσι, τριάντα χρόνια εδώ τα εργοστάσια. Αυτό είναι μια νοστορπία που μου κάνει εντύπωση. Και πίστευα ότι ως Βουλευτής και ως εκπρόσωπος αυτού του τόπου, αυτό που σας ενδιαφέρει πρωτίστως είναι το εθνικό συμφέρον. Και νομίζω ότι αυτό που ζητάνε εν τέλει και οι άνθρωποι εκεί είναι η αλήθεια.

Θέλω να μου πείτε όσο δούλεψε -επειδή τα ξέρετε καλά, κύριε Κουκουλόπουλε- η Μελίτη μέσα στο 2024; Γιατί έρχεστε εδώ και μας λέτε ότι θα έπρεπε να συνεχίσει να δουλεύει και δεν ξέρουμε τι μας γίνεται. Πόσο δούλεψε μέσα στο 2024, πείτε μου; Να σας πω εγώ. Από τον Ιανουάριο μέχρι και τώρα παρήγαγε το 0,84% της συνολικής παραγωγής όλων των συμβατικών μονάδων. Δηλαδή από τον Ιανουάριο μέχρι σήμερα είχαμε από όλες τις λιγνιτικές μονάδες και από όλες τις μονάδες φυσικού αερίου συνολικά 19.050 γιγαβατώρες και είχαμε το εργοστάσιο της Μελίτης που συνέβαλε με 160 γιγαβατώρες.

Και ξέρετε για ποιον λόγο δούλεψε; Σίγουρα το ξέρετε. Δούλεψε όχι γιατί ήταν φθηνή η μονάδα και άρα μπήκε στο σύστημα. Αλλά γιατί έπρεπε να συνεχίσει να τεθεί σε λειτουργία η συγκεκριμένη έστω και για λίγο. Γιατί, κύριοι Βουλευτές; Γιατί ο λιγνίτης που ήταν στην αυλή του σταθμού εκεί, αυτοαναφλεγόταν, καιγόταν, μόνος του και έπρεπε να τον χρησιμοποιήσουμε. Αυτή η μονάδα, κύριε Κουκουλόπουλε, το ξέρετε πολύ καλά ότι είναι ακριβή. Γιατί έρχεστε και λέτε διαρκώς και διαρκώς για την ανάγκη συνέχισης της λειτουργίας; Πόσο κοστίζει για να δουλέψει αυτή η μονάδα; Κοστίζει 130 με 150 ευρώ τη μεγαβατώρα. Θέλετε αυτά να τα πληρώνουν οι Έλληνες πολίτες;

Από τη μια λέτε ότι οι λιγνιτικές μονάδες είναι ακριβές στο σύστημα και άρα αυξάνουν τις τιμές ενέργειας, που δεν θέλουμε οι Έλληνες πολίτες να πληρώνουμε ακριβά το ρεύμα. Από την άλλη φωνάζετε γιατί δεν παραμένει σε λειτουργία αυτή η ακριβή μονάδα. Από τη μια επίσης φωνάζετε και λέτε γιατί δεν δουλεύουν εδώ πέρα φωτοβολταϊκά στην περιοχή και από την άλλη θέλετε να μείνει λιγνιτική και ξέρετε πολύ καλά ότι όσο δουλεύει μια λιγνιτική μονάδα στο τοπικό δίκτυο αναγκάζονται και περικόπτονται και τα φωτοβολταϊκά.

Εγώ θα έλεγα να αφήσουμε τα λαϊκίστικα, να πούμε την αλήθεια. Και η αλήθεια είναι ότι αυτή η μονάδα είναι ακριβή. Μας αρέσει, δεν μας αρέσει πρέπει να κλείσει. Και σε ό,τι αφορά τον κόσμο, κύριε Κουκουλόπουλε, επειδή κι εγώ είμαι από εκεί και ξέρω πόσο περήφανοι είναι οι άνθρωποι του μόχθου, δεν νομίζω ότι θέλει κάποιος εκεί να κάθεται και να μη δουλεύει και να πληρώνεται. Οι άνθρωποι θέλουν να δουλεύουν εκεί, όχι να κάθονται με μια κλειστή μονάδα να πληρώνονται και να μη δουλεύουν.

Είναι αρκετά αξιοπρεπείς.

Και αυτό στο οποίο πράγματι όλοι πρέπει να βοηθήσουμε είναι στην επόμενη μέρα στη δημιουργία θέσεων εργασίας, σε όλη αυτή την κοινωνική διάσταση που νομίζω ότι και με το πρόγραμμα του Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης αλλά και με πληθώρα άλλων μέτρων και πολιτικών προσπαθούμε και στεκόμαστε και είμαστε εκεί δίπλα στους ανθρώπους.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει ο κ. Κουκουλόπουλος για τη δευτερολογία του.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ ήμουν πολύ σαφής, κυρία Υπουργέ, και αφήστε τα περί λαϊκισμού. Μόνο η «Πτολεμαΐδα 5» που συνειδητά καθυστερήσατε να τη βάλετε σε λειτουργία εάν δούλευε -ήταν προγραμματισμένο να δουλεύει από τον Δεκέμβριο του 2020 και μετά βίας μπήκε την άνοιξη φέτος σε λειτουργία- το δεκαοκτάμηνο της ενεργειακής κρίσης, θα είχε γλιτώσει ο κρατικός προϋπολογισμός ένα 20%, δηλαδή, από τα 8 δισεκατομμύρια, το 1,6. Και γλίτωσε πάρα πολλά λεφτά ο κρατικός προϋπολογισμός τις λιγνιτικές μονάδες που βάλατε. Εξάλλου ξέρετε ότι τα δικαιώματα ρύπων μένουν στη χώρα. Δεν πάνε κάπου αλλού. Το ξέρετε και αυτό. Γνωρίζω άριστα το ενεργειακό. Μη μου κάνετε τέτοιες αναφορές σε ό,τι αφορά τον λιγνίτη.

Τι εννοείτε όταν λέτε ότι υπάρχει θέμα ενεργειακής ασφάλειας; Δεύτερον, τουλάχιστον για ένα με δύο χρόνια μέχρι να ηρεμήσει το τοπίο στις διεθνείς αγορές, σκοπεύετε να κρατήσετε τη μονάδα να λειτουργεί ή έστω και σε ένα καθεστώς ψυχρής εφεδρείας και να μη φύγει ο κόσμος;

Έρχομαι όμως στο θέμα των επιπτώσεων που είναι το δεύτερο σκέλος της ερώτησής μου. Διότι το κλείσιμο στις 31 Δεκεμβρίου δεν συνιστά απάντηση, αυτό που μου είπατε μόλις τώρα για τον κόσμο της περιοχής που μου λέτε ότι θέλει να ακούσει την αλήθεια.

Εάν δεν σας τα έχουν πει καλά, θα σας τα πω εγώ. Εκατόν εξήντα εργαζόμενοι είναι οι μόνιμοι της ΔΕΗ. Πρέπει να πάνε στα πέντε σημεία του ορίζοντα σταματώντας τη λειτουργία. Θα μείνουν δεκαπέντε-είκοσι για να διαχειριστούν τη διαδικασία σκραπ και μετά κατεδάφισης της μονάδας. Εκατόν είκοσι είναι αυτοί που δουλεύουν μέσω εργολάβων και εκατόν τριάντα στα ορυχεία του Προσηλίου, άρα διακόσιοι πενήντα. Μην αναφέρω και τον τζίρο στην τοπική αγορά που γίνεται για συντηρήσεις και αγορές διαφόρων πρώτων υλών από τον σταθμό.

Και όλα αυτά σε μια περιοχή στην οποία ο Πρωθυπουργός ακριβώς πριν τρία χρόνια είπε ότι εξασφαλίστηκαν 7,5 δισεκατομμύρια για να στηρίζουν τη μετάβασή μας σε μια νέα εποχή και μέχρι τώρα έχουν επενδυθεί από ιδιωτικό και δημόσιο τομέα 7,5 μηδενικά. Πώς θέλετε να δουν οι πολίτες τις απολύσεις;

Και, μάλιστα, είναι τόσο παντελής η έλλειψη σχεδίου, κυρία Υπουργέ, που -προσέξτε- ψηφίσαμε δικό σας νομοσχέδιο πριν είκοσι μέρες για να επιτρέπεται η μεταφορά προσωπικού από ΔΕΗ σε ΔΕΔΔΗΕ. Σωστά;

Βγήκε μια σχετική προκήρυξη, λοιπόν, και ενώ έχει κενά ο ΔΕΔΔΗΕ Φλώρινας, είναι ένας από τους νόμους της χώρας που δεν προβλέπει να πάει κανείς στον ΔΕΔΔΗΕ Φλώρινας. Ούτε αυτό δεν έχετε φροντίσει. Τόσο πολύ φροντίζετε για την περιοχή.

Εγώ, λοιπόν, θέλω να σας πω τούτων δοθέντων ότι ο κόσμος της περιοχής για τον οποίο μιλήσατε έχει μια απορία γιατί δεν γίνεται τίποτα και βλέπει ότι είναι μόνο άδικη και τίποτα άλλο η μετάβαση. Και υπάρχουν και δύο επιπλέον παράμετροι: Βλέπει κάθε μέρα να μετατρέπεται σε πρίζα για φωτοβολταϊκά και αιολικά η περιοχή του που δεν αφήνουν τίποτα ως προστιθέμενη αξία στην περιοχή -ένα- και, δεύτερον, βλέπει με απορία να γίνεται τόση κουβέντα για το περιβάλλον και την πράσινη μετάβαση και το ορυχείο της Αχλάδας να έχει σύμβαση μέχρι το 2028 για να τροφοδοτεί σταθμό σε απόσταση τριάντα χιλιομέτρων στη βόρεια Μακεδονία πεπαλαιωμένης τεχνολογίας ιδιαίτερα ρυπογόνο για να απορούν οι άνθρωποι. Τι ακριβώς γίνεται, λέει; Η ίδια η Κυβέρνηση που θέλει να σταματήσει τον λιγνίτη δίνει για μια γειτονική χώρα δικαίωμα να καίει σε μια πολύ πιο ρυπογόνα μονάδα μέχρι το 2028;

Αυτά τα ερωτήματα είναι που δεν μπορείτε να απαντήσετε

στον κόσμο και δημιουργείτε ένα περιβάλλον, το οποίο αμφισβητεί αυτή καθαυτή τη μετάβαση και αυτό είναι ιδιαίτερα αρνητικό και για την περιοχή και για εσάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Έχετε τον λόγο, κυρία Σδούκου, για τη δευτερολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τα ίδια ερωτήματα, κύριε Κουκουλούπουλε, απαντάμε διαρκώς και διαρκώς κάθε φορά. Μάλλον εσείς δεν θέλετε να τα κατανοήσετε και να τα καταλάβετε.

Απαντώ, λοιπόν, για άλλη μια φορά συγκεκριμένα στην ερώτηση που κάνατε, τι κάνουμε με τη Μελίτη. Δεν αλλάζει κανονικά στον σχεδιασμό κάτι. Ό,τι ισχύει στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, στο ΕΣΕΚ, που έλεγε ότι πρέπει να κλείσει 31, δεν ανατρέπεται αυτή η στρατηγική. Αυτό που κάνουμε και θα το φέρουμε με νομοθετική ρύθμιση είναι να κρατήσουμε τη Μελίτη σε ψυχρή εφεδρεία μέχρι τις 31 Μαρτίου για τρεις μήνες. Θα δουλέψει μόνο αν κριθεί ότι κινδυνεύει η ευστάθεια του συστήματος.

Και αυτό γιατί το λέμε; Το αξιολογεί έτσι ο ΑΔΜΗΕ γιατί τον επόμενο χειμώνα ουσιαστικά θα έχουμε νέες θερμικές μονάδες και θα έχουμε και την αποθήκευση που θα μας δώσουν την εφεδρεία που χρειαζόμαστε, που δεν την έχουμε αυτή τη στιγμή σε απόλυτη επάρκεια. Δεν ξέρουμε τι θα γίνει με το ενδεχόμενο του αν έχουμε μια παρατεταμένη ανομβρία, που μπορεί αυτή να περιορίσει τη διαθέσιμη υδροηλεκτρική ισχύ που χρειάζεται για να μπορέσουμε να καλύψουμε τις εποχικές αιχμές. Για αυτόν τον λόγο το κάνουμε αυτό. Έχουμε μια αύξηση της ζήτησης, επίσης, που προκύπτει από τα βόρεια σύνορά μας λόγω της ανάγκης τροφοδότησης και της Ουκρανίας. Επίσης, δεν έχει εξασφαλιστεί ακόμη ο χρονικός ορίζοντας λήξης της δοκιμαστικής λειτουργίας της μονάδας φυσικού αερίου στον Άγιο Νικόλα και στην Κομοτηνή.

Οπότε γι' αυτούς τους λόγους, καθαρά τεχνικούς λόγους, με νομοθετική ρύθμιση θα έρθουμε να δώσουμε τη δυνατότητα να παραμείνουν σε ψυχρή εφεδρεία και να χρησιμοποιηθεί ενδεχομένως αν και όταν για τις ανάγκες που περιέγραψα.

Σε ό,τι αφορά τους εργαζόμενους και με πάρα πολύ σεβασμό στους ανθρώπους και από την απάντηση της ΔΕΗ που έχει στείλει, η ΔΕΗ, όπως μας έχει ενημερώσει, έχει ήδη εγκρίνει ένα πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου για όλο το προσωπικό που υπηρετεί στις μονάδες υπό απόσυρση. Αυτό το πρόγραμμα έρχεται και καλύπτει ένα σημαντικό μέρος και των τακτικών αποδοχών και των ασφαλιστικών εισφορών μέχρι την ημερομηνία συνταξιοδότησής τους. Το ανθρώπινο δυναμικό που δεν θα το επιλέξει αυτό, όπως ξέρετε, μπορεί να αξιοποιηθεί στις άλλες δραστηριότητες, στις άλλες υποδομές που έχει η ΔΕΗ και σε συναφείς δραστηριότητες της ΔΕΗ ή του ΑΔΜΗΕ. Αυτό που, επίσης, έκανε είναι ότι έχει εγκρίνει και ένα πρόγραμμα μεταθετότητας μέσα στο οποίο αποφασίστηκε να προκηρυχθούν διακρίσεις κενές οργανικές θέσεις ανά την επικράτεια. Υπάρχει μοριοδότηση με αντικειμενικά κριτήρια. Υπάρχουν και άλλες ογδόντα πέντε θέσεις σε ΔΕΗ και ΔΕΔΔΗΕ και αναμένουμε και σε όλη την Ελλάδα. Οπότε ας μη δημιουργούμε τις εντυπώσεις ότι δεν υπάρχει σχέδιο για τους ανθρώπους και τους εργαζόμενους.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ (ΠΑΡΙΣ) ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο ΔΕΔΔΗΕ Φλώρινας έχει κενά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Και σχέδιο εθελούσιας και πρόγραμμα μεταθετότητας υπάρχει για να μπορούν να πάνε όπου υπάρχουν άλλες ανάγκες αυτή τη στιγμή.

Και, βεβαίως, υπάρχει και κάτι ακόμη σημαντικό ότι μπορεί το προσωπικό να λαμβάνει με απόφαση της ΔΕΗ και μια δωρεάν επιμόρφωση και επανακατάρτιση για να μπορεί να μετακινηθεί σε νέα αντικείμενα. Επομένως η μέριμνα για τους εργαζόμενους υπάρχει και θα συνεχίσει να υπάρχει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ακολουθεί η πέμπτη με αριθμό 239/22-11-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Λέσβου της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» κ. Παναγιώτη Παρασκευαΐδη προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με θέμα: «Αδυναμία εγγραφής δικαιωμάτων στην κτη-

ματογράφηση των Τοπικών Κοινοτήτων Αφάλωνα και Σκοπέλου με αποκλειστική ευθύνη του Ελληνικού Κτηματολογίου - Αναγκαία η χορήγηση παράτασης και ρύθμισης».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Κωνσταντίνος Κυρανάκης.

Κύριε Παρασκευαΐδη, έχετε τον λόγο να θέσετε το ερώτημά σας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Βρισκόμαστε σαν νησί σε πολύ δύσκολη κατάσταση από πλευράς Κτηματολογίου. Πιστεύω ότι έχει ενημερωθεί ο Υπουργός, αλλά μέχρι τώρα λύση δεν έχει δοθεί.

Και να αναφερθώ για ένα λεπτό μόνο στο ιστορικό. Το 1998 δόθηκε η ανάθεση στην εταιρεία, στο «Κτηματολόγιο», για να κάνει το κτηματολόγιο. Μετά από έντεκα χρόνια, το 2011, η τότε κυβέρνηση παραλαμβάνει το κτηματολόγιο χωρίς να κοιτάξει αν ήταν σωστό ή λάθος, νομιμοποιώντας έτσι τους τους εργολάβους. Όταν μετά από μερικούς μήνες είδαν ότι δεν λειτουργούσε τίποτα, το 90% ήταν όλα λάθος, προσκάλεσαν, τέλος πάντων, μίτινγκ να δουν τι θα γίνει και εκεί αναλαμβάνει το «Κτηματολόγιο» την ευθύνη και λέει: «Ναι, είναι δική μου ευθύνη που δεν έγινε σωστή μελέτη και θα το διορθώσω».

Μετά από οκτώ χρόνια, κυρία Υπουργέ, το 2019 αναθέτει σε δύο εταιρείες τη διόρθωση, να διορθώσουν τα τεράστια λάθη διότι δεν λειτουργούσε τίποτα. Οι εταιρείες αυτές μετά από ένα χρονικό διάστημα ενός έτους καταθέτουν τα όπλα και λένε «δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα διότι δεν μπορούμε να επικοινωνήσουμε με τους ανθρώπους και λοιπά με χίλιες δικαιολογίες».

Εκτός αυτού σήμερα βρισκόμαστε και στο εξής αδιέξοδο: Στα διοικητικά όρια της Μόριας που έγινε το 2003 το Κτηματολόγιο πέρασε μέσα στο Κτηματολόγιο μέσα στα διοικητικά όρια του Αφάλωνα και όταν το 2019 πήγαν οι Αφαιωνιάτες να εγγραφούν με τα στοιχεία τους και με τις ιδιοκτησίες τους στο Κτηματολόγιο, τους λένε ότι αυτά είναι εγγεγραμμένα στους Μοριανούς, σε άλλα ονόματα ή και σε αγνώστους.

Το ίδιο έγινε και στο Σκόπελο με τον Μεσαγρό. Μπήκαν, δηλαδή, του Σκοπέλου στο Μεσαγρό. Αυτοί οι άνθρωποι δεν μπορούν να τα τακτοποιήσουν, αλλά δεν είναι αυτό το θέμα. Όταν πάνε στο Κτηματολόγιο, τους λένε «πάτε δικαστικά». Τα κτήματά μας εκεί είναι μικρά κτήματα δύο, τριών στρεμμάτων, τα οποία κοστίζουν 4.000-5.000 χιλιάδες. Είναι μικρά κτήματα με ελαιόδεντρα και το στρέμμα πάει γύρω στα ένα με δύο χιλιάδικα το ελαιόδεντρο. Για να τα διορθώσουν χρειάζεται να πουλήσουν το κτήμα και να τα δώσουν δικαστικά. Σας άκουσα ότι δώσατε λύσεις μη δικαστικές, αλλά υπάρχει αυτό το αδιέξοδο με τα διοικητικά όρια των χωριών. Πρέπει να βρεθεί λύση εκεί πέρα για το πώς θα τα διορθώσουν.

Εκτός αυτού, εγώ μπορώ να προτείνω λύσεις εξωδικαστικές που μπορούν να εφαρμοστούν. Παραδείγματος χάριν, όταν το 90% των κτημάτων είναι λάθος και εγώ πήγα έτσι δοκιμαστικά γιατί είχα ένα κτήμα και έβαλα ένα μηχανικό να μετρήσει, μου λέει το δικό σου το κτήμα το έχει ένα χιλιόμετρο μακριά και αυτό -γιατί είπα ότι θέλω να αγοράσω δίπλα ένα κτήμα- το έχει σε άλλο μέρος. Δεν υπάρχει περίπτωση να τα βρείτε. Η μόνη λύση είναι η επανακτηματογράφηση στην περιοχή μας. Εγώ προτείνω να οριστεί μια τριμελής επιτροπή μηχανικών που ο καθένας θα πηγαίνει με το συμβολαίο του και το τοπογραφικό -ας επιβαρυνθεί ένα τοπογραφικό- για να το δίνουν να το μεταγράφουν.

Αυτά είχα να πω, κύριε Υπουργέ και περιμένω να μας ενημερώσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Κυρανάκη, έχετε τον λόγο για τα επόμενα τρία λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Μακάρι, κυρία Πρόεδρε, σε τρία λεπτά να μπορούσαμε να λύσουμε το πρόβλημα που ταλαιπωρεί εδώ και δεκαετίες τους πολίτες της Λέσβου.

Κύριε Παρασκευαΐδη, ξέρω ότι και εσείς και οι συνάδελφοί σας απ' όλα τα κόμματα έχετε ειλικρινές ενδιαφέρον για το ζήτημα και γι' αυτό θα μεταβώ στη Μυτιλήνη τις επόμενες μέρες, για να μπορέσουμε να κάνουμε μια διευρυμένη σύσκεψη. Ωστόσο, από τη μέχρι στιγμής δράση μας και από τις μέχρι στιγμής διατάξεις που έχουν ψηφιστεί, οι πολίτες της Λέσβου έχουν ήδη δυνατό-

τητες να διορθώσουν εξωδικαστικά. Τα έχουμε πει αρκετές φορές μέσα σε αυτήν την Αίθουσα, αλλά ξαναλέω για τους πολίτες του νησιού που ενδεχομένως να μας ακούν σήμερα, ποιες δυνατότητες έχουν.

Όταν ένα ακίνητο βρίσκεται σε λειτουργούν Κτηματολόγιο, όπως αυτό που σωστά λέτε ότι τα πρώτα χρόνια του 2000 -2003- ολοκληρώθηκε με πάρα πολλά λάθη -όπως και οι περισσότερες πιλοτικές μελέτες εκείνης της εποχής έχουν πάρα πολλά λάθη, τα οποία πασχίζουμε εμείς, η δική μας γενιά, να τα διορθώσουμε- τι μπορούν να κάνουν; Δεν χρειάζεται να πάνε στο δικαστήριο, εκτός αν συγκρούονται και δεν υπάρχει συνεννόηση, με κάποιον γείτονά τους. Δηλαδή, αν αυτός ο οποίος φαίνεται στο Κτηματολόγιο ως πραγματικός ιδιοκτήτης, παρά την πραγματικότητα και παρά τη νομιμότητα, επιμένει ότι ο ίδιος είναι ιδιοκτήτης. Δηλαδή, έχουμε ένα ακίνητο το οποίο είναι αγνώστου και έχω νόμιμο τίτλο και έχω και τοπογραφικό από παλαιότερα. Δεν χρειάζεται να βγάλω καινούργιο, μπορεί να έχω από παλαιότερο τοπογραφικό. Αυτά τα δύο μου αρκούν, ώστε το «αγνώστου» να γίνει «γνώστου» και να εγγραφεί στη δική μου περιουσία, να εγγραφεί στα δικά μου κτηματολογικά στοιχεία.

Είτε έχω, λοιπόν, παλιό συμβόλαιο μεταγεγραμμένο στο παλιό υποθηκοφυλακείο είτε έχω αποδοχή κληρονομιάς είτε έχω μια δικαστική απόφαση χρησιμότητας -ένα από αυτά τα τρία- μου αρκεί, για να μπορέσω να εγγράψω ξανά το δικαίωμά μου. Τώρα, υπάρχει κι η περίπτωση, όπως είπατε -με διευρυμένα λάθη έχει διαπιστωθεί- να έχουμε λάθος τετραγωνικά ή να είναι μετατοπισμένο το ακίνητο, να είναι αλλού τα όριά του. Να έπρεπε να είναι δίπλα στο τάδε ποτάμι, ας πούμε, και να είναι κάποια μέτρα πιο μακριά. Αυτό απαιτεί μία χωρική μεταβολή, δεν απαιτεί δικαστήριο. Δηλαδή είμαι εγώ ιδιοκτήτης του τάδε ακινήτου, κάνω μία αίτηση χωρικής μεταβολής στην οποία προσκομίζω το τοπογραφικό το σωστό -αυτό που μου έχει φτιάξει ο μηχανικός- και εφόσον αυτό το τοπογραφικό συμπίπτει με τον παλιό μου τίτλο, περνάει η χωρική μεταβολή και αλλάζει, διορθώνεται, χωρίς δικαστήριο.

Τα δικαστήρια που τα έχουμε; Όταν διαφωνούν δυο γείτονες ή διαφωνεί, ενδεχομένως, το δημόσιο με αυτόν ο οποίος αιτείται τη χωρική μεταβολή.

Σε κάθε περίπτωση δεσμεύομαι ότι θα βρίσκομαι στη Λέσβο τις επόμενες μέρες. Νομίζω, μαζί με τον συνάδελφό σας τον κ. Αθανασίου, θα έχετε την πρωτοβουλία των κινήσεων και του διαλόγου, για να δώσουμε απαντήσεις και να βρούμε και άλλες λύσεις για όσους το επιθυμούν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Παρασκευαΐδη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ: Αυτό μας ικανοποιεί, διότι ο Υπουργός θα έρθει στη Μυτιλήνη και πραγματικά θα τα συζητήσουμε εκτενέστατα και με μεγαλύτερη δυνατότητα όλα αυτά τα προβλήματα.

Τώρα, το πρόβλημα είναι ότι μέσα στα διοικητικά όρια κάποιου άλλου δήμου έχουν μπει όρια κάποιας άλλης κοινότητας και όταν πάνε να τα μεταγράψουν εκεί, είναι μεταγεγραμμένα. Δεν ξέρω τι λύση θα μπορέσουμε να δώσουμε. Πιθανώς, να τη βρούμε εκεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ο κ. Κυρανάκης έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Κύριε συνάδελφε, αυτό το υπαρκτό πρόβλημα θα λυθεί, διότι, προχθές το Σάββατο, έληξε η κτηματογράφηση και στην υπόλοιπη περιοχή της Λέσβου. Άρα, λοιπόν, σύντομα ολόκληρη η Λέσβος θα είναι σε λειτουργούν κτηματολόγιο. Άρα, τα όρια δεν θα έχουν σημασία. Θα λειτουργεί ολόκληρη η Λέσβος όπως και η υπόλοιπη Ελλάδα, μέσα στους ίδιους κανόνες, θα έχουν τις ίδιες δυνατότητες και τις ίδιες δυνατότητες διόρθωσης πάνω απ' όλα.

Άρα, λοιπόν, το πρόβλημα υπήρχε τόσα χρόνια, διότι η μισή Λέσβος ήταν στη κτηματογράφηση και η μισή Λέσβος ήταν από παλιά στο λάθος κτηματολόγιο. Τώρα που θα λειτουργούν υπό ενιαίους κανόνες, θα τα διορθώσουμε όλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστούμε.

Ακολουθεί η τρίτη με αριθμό 233/19-11-2024 επίκαιρη ερώτηση

πρώτου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ-ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Βασιλείου Κόκκαλη, προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Ιδιαίτερα ανησυχητικό το έλλειμμα στο ισοζύγιο των αγροτικών προϊόντων».

Ο κ. Κόκκαλης έχει τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι πράγματι ιδιαίτερα ανησυχητικό το έλλειμμα στο ισοζύγιο των αγροτικών προϊόντων. Είναι αλήθεια, ότι για πρώτη φορά μετά από τρία χρόνια, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, στο πρώτο εννεάμηνο του 2024, καταγράφεται έλλειμμα, ύψους 35.000.000 ευρώ, σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2023, στο οποίο υπήρχε πλεόνασμα 432.000.000 ευρώ.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία του Συνδέσμου Ελληνικών Επιχειρήσεων Εξαγωγής Διακίνησης Φρούτων Λαχανικών και Χυμών, κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2024, η αξία των εισαγωγών των αγροτικών προϊόντων αυξήθηκε κατά 6% και ανήλθε στα 8,2 δισεκατομμύρια έναντι 7 δισεκατομμύρια το αντίστοιχο διάστημα του 2023.

Ιδιαίτερη αύξηση -προσέξτε- προκύπτει στις εισαγωγές οπωροκηπευτικών κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2024, σύμφωνα πάντα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, όπου οι εισαγωγές οπωροκηπευτικών αυξήθηκαν κατά 6,6% -σε όγκο, δηλαδή, εξακόσιους ετήνια τόνους- και κατά 12,9% σε αξία, δηλαδή, επιπλέον αύξηση 650.000.000 ευρώ.

Είναι έκδηλη αυτή η ανησυχία. Αυτές οι εισαγωγές, ειδικά των οπωροκηπευτικών, κύριε Υπουργέ, προέρχονται από τρίτες χώρες, βάσει βέβαια, συμβάσεων που έχει υπογράψει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Καταλαβαίνετε, ότι ο αθέμιτος ανταγωνισμός εις βάρος των ελληνικών προϊόντων, είναι καταφανής, με αποτέλεσμα το εισόδημα των αγροτών να συρρικνώνεται ακόμη περισσότερο. Ήδη, οι αρνητικές συνέπειες της εμπορικής συμφωνίας, μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της «Μερκοσούρ», προκαλεί ήδη σοβαρές ανησυχίες, διότι τα περισσότερα εξ αυτών των προϊόντων έρχονται χωρίς την τήρηση συγκεκριμένων περιβαλλοντικών προτύπων, όπως συμβαίνει με τα ελληνικά, δηλαδή, με τα ευρωπαϊκά προϊόντα.

Εν όψει όλων αυτών, ερωτάστε: Ποια είναι τα μέτρα που σκοπεύει να πάρει η Κυβέρνηση, ώστε να αντιστραφεί, αφ' ενός, αυτό το έλλειμμα στο ισοζύγιο εξαγωγών-εισαγωγών αγροτικών προϊόντων, αλλά εν τέλει και επί σκοπό, όπως προστατευθεί το εισόδημα των αγροτών μας, των ανθρώπων του πρωτογενούς τομέα, δηλαδή και οι αγρότες, αλλά και οι κτηνοτρόφοι;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο κ. Διονύσιος Σταμενίτης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε, τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ είναι σε γνώση μας και ως εκ τούτου μπορώ καταρχήν να επιβεβαιώσω τη γενική εικόνα του ελλειμματικού ισοζυγίου.

Πράγματι, η περίοδος Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου του 2024, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, έκλεισε με έλλειμμα κατά 35 εκατομμύρια ευρώ, ενώ η αντίστοιχη περίοδος του 2023 είχε κλείσει με πλεόνασμα 432,7 εκατομμύρια ευρώ. Εστιάζοντας, δε, στον τομέα των οπωροκηπευτικών όπου οι εισαγωγές εμφανίζουν αύξηση σε αξία -998 εκατομμύρια το 2024 έναντι 875 εκατομμυρίων το 2023.

Αποφεύγετε, όμως, να αναφέρετε το γεγονός ότι είχαμε αύξηση των εξαγωγών, δηλαδή 2,6 δισεκατομμύρια το 2024, ενώ είχαμε 2,3 δισεκατομμύρια το 2023. Το πλεόνασμα για τα φρούτα και λαχανικά το 2024 ανήλθε σε 1,6 δισεκατομμύρια, ενώ για το 2023 σε 1,47 δισεκατομμύρια ευρώ. Δηλαδή, είχαμε αύξηση του πλεονάσματος των οπωροκηπευτικών κατά 123 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή 8,4%. Και μάλιστα αυτό οφείλεται, κυρίως, στο ότι οι εξαγωγές μας είναι υψηλότερης αξίας έναντι των εισαγωγών.

Υπάρχει, όμως, και ακόμη ένα στοιχείο που είτε δεν έπρεπε στην αντίληψή σας είτε αποφεύγετε να το αναφέρετε. Αυτό είναι η κα-

τηγορία «έλαια και λίπη». Με μια προσεκτική ματιά παρατηρεί κανείς ότι στη συγκεκριμένη κατηγορία εξακολουθούμε να έχουμε πλεόνασμα, αλλά κατά πολύ συρρικνωμένο. Συγκεκριμένα, οι εισαγωγές εμφανίζουν μικρή μείωση -338 εκατομμύρια το 2024 έναντι 375 εκατομμυρίων το 2023- αλλά οι εξαγωγές εμφανίζουν πολύ μεγάλη μείωση -770 εκατομμύρια το 2024 έναντι 1,2 δισεκατομμυρίων το 2023. Δηλαδή το 2023 είχαμε πλεόνασμα 839 εκατομμύρια ευρώ και το 2024, μόλις, 432,7 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή μείωση κατά 48,4%.

Όταν το συνολικό έλλειμμα είναι 35 εκατομμύρια, κατανοεί κανείς εύκολα ότι, αν δεν υπήρχε η παραπάνω μείωση των εξαγωγών σε έλαια και λίπη, θα ήμασταν ξανά πλεονασματικοί το 2024. Και γνωρίζουμε όλοι ότι η μείωση εξαγωγών στη συγκεκριμένη κατηγορία οφείλεται στη μειωμένη παραγωγή λόγω γενικευμένης ακαρπίας του προηγούμενου χρόνου, που είχε ως αποτέλεσμα την εγχώρια απορρόφηση των προϊόντων αυτών.

Ειδικά εσείς, κύριε συνάδελφε, το γνωρίζετε καλά το θέμα της ακαρπίας. Άρα ο κύριος παράγοντας του ελλειμματικού ισοζυγίου είναι συγκυριακός. Η αγροτική παραγωγή από τη φύση της έχει διακυμάνσεις. Η ελιά είναι emblematico προϊόν της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας μας. Ως εκ τούτου, ο συντελεστής βαρύτητας είναι μεγάλος στα οικονομικά μεγέθη. Άλλωστε οι καιρικές συνθήκες επηρέασαν τις αποδόσεις και των άλλων καλλιεργειών και εν μέρει ευθύνονται για τις αυξημένες εισαγωγές και μειωμένες εξαγωγές και άλλων προϊόντων.

Αυτό δεν σημαίνει ότι σηκώνουμε τα χέρια ψηλά. Αντίθετα, η τόνωση των εξαγωγών των αγροτικών προϊόντων αποτελεί έτσι κι αλλιώς ζητούμενο της Κυβέρνησής μας, ασχέτως της συγκεκριμένης μείωσης που εμφανίζεται το 2024. Είναι ένα ζητούμενο που απαιτεί στρατηγική, ολιστική αντιμετώπιση και μεσομακροπρόθεσμους στόχους, γιατί σκοπός δεν είναι να αντιμετωπίσουμε το φαινόμενο μιας χρονιάς, αλλά να καθιερώσουμε τα ελληνικά προϊόντα στις αγορές του εξωτερικού. Και πώς θα επιτευχθεί αυτό; Με εκμεταλλεύσεις παραγωγικές, ανταγωνιστικές, ανθεκτικές και βιώσιμες. Δηλαδή, με μείωση του κόστους παραγωγής και βελτίωση της ποιότητας του παραγόμενου προϊόντος, το οποίο θα σας εξηγήσω πώς σχεδιάζουμε να το κάνουμε στη δευτερολογία μου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κόκκαλης για τη δευτερολογία του.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ, στην πρωτολογία αναφερθήκαμε και οι δύο σε νούμερα, σε αριθμούς και στατιστικά. Συμφωνήσατε ότι είναι πρόσκαιρο. Μάλλον συμφωνήσατε για το έλλειμμα στο ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων, εισαγωγών και εξαγωγών. Εξ όσων, όμως, κατάλαβα -διορθώστε με αν κάνω λάθος- είπατε ότι αυτό είναι πρόσκαιρο και οφείλεται στην κλιματική κρίση, στην ακαρπία.

Θέλω να το πείτε ευθέως. Δηλαδή, δεν υφίσταται αθέμιτος ανταγωνισμός σήμερα από τις εισαγωγές από τρίτες χώρες; Δεν έρχονται οπωροκηπευτικά και φρούτα από τρίτες χώρες, βάσει εμπορικών συμφωνιών; Δεν υπάρχει αυτός ο αθέμιτος ανταγωνισμός σε βάρος των ελληνικών προϊόντων; Δεν το έχετε ακούσει; Το ακούτε τώρα πρώτη φορά από εμένα; Δεν νομίζω.

Συνεπώς, θέλω στη δευτερολογία σας να επαναλάβετε -μπορεί εγώ να έχω κάνει λάθος- ότι αυτό το έλλειμμα στο ισοζύγιο είναι πρόσκαιρο και οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην κλιματική κρίση. Διότι εμείς πιστεύουμε ότι οφείλεται βέβαια και στην κλιματική κρίση, αλλά και στον αθέμιτο ανταγωνισμό που δέχονται τα δικά μας προϊόντα από τις εισαγωγές από τρίτες χώρες.

Και γιατί δέχονται τον αθέμιτο ανταγωνισμό, κύριε Υπουργέ; Διότι δεν τηρούνται γι' αυτά τα προϊόντα τα ίδια περιβαλλοντικά πρότυπα τα οποία τηρούνται για τα ευρωπαϊκά, είτε είναι ελληνικά είτε είναι ιταλικά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Σταμενίτη, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε συνάδελφε, κοιτάξτε, σας εξήγησα, διαβάζοντας απόλυτα τα νούμερα, ότι αυτή η διαφορά από το 2023 στο

2024 ή από το 2022 στο 2023, οφείλεται στο γεγονός ακαρπίας της ελιάς και έτσι, ενώ εσείς αναφέρετε ότι η χώρα μας ήταν για τρία χρόνια πλεονασματική, είχαμε αυτό το ζήτημα αυτήν τη συγκεκριμένη χρονιά, που συνέπεσε με τη σημαντική μείωση εξαγωγών στον συγκεκριμένο τομέα.

Άρα, λοιπόν, το γεγονός ότι από τρεις χρονιές πήγαμε στην τέταρτη με έλλειμμα, οφείλεται καθαρά στη μείωση παραγωγής. Αυτό είναι δεδομένο και το γνωρίζετε καλά, καθώς ήσασταν και Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης.

Το ότι εισάγονται προϊόντα από τρίτες χώρες με συμφωνίες που κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση με τρίτες χώρες, αυτό είναι γεγονός. Αλλά εδώ να διευκρινίσουμε για τους καταναλωτές ότι όλοι οι έλεγχοι και ό,τι ισχύει για τα ελληνικά προϊόντα και τα ευρωπαϊκά, όσον αφορά τα υπολείμματα, ισχύει και για τις τρίτες χώρες. Και γίνονται έλεγχοι παντού. Θα το ξέρετε και πολύ καλύτερα από εμένα, καθώς διατελέσατε και στο συγκεκριμένο Υπουργείο.

Άρα, λοιπόν, ελέγχονται τα προϊόντα με βάση έναν συγκεκριμένο αλγόριθμο ανάλογα με τα ευρήματα που έχουμε. Προφανώς, υπάρχει ζήτημα για τις καλές καλλιεργητικές πρακτικές και αυτό είναι ένα ζήτημα που έχουν θέσει οι ευρωπαίοι αγρότες πέρσι που κάνανε τις έντονες διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις. Και είναι κάτι που το έχουμε θέσει εμείς και ο κ. Τσίπρας στη Σύνοδο Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και είναι ένα ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Τώρα, όμως, σας είπα και πριν ότι θα σας αναλύσω τι ακριβώς κάνουμε εμείς για να μπορέσουμε να αυξήσουμε την ποιότητα των προϊόντων και να κάνουμε τη γεωργική παραγωγή πιο βιώσιμη, πιο ανθεκτική και ανταγωνιστική σε τρίτες χώρες και είπαμε ότι έχουμε πάρει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες.

Η πρώτη πρωτοβουλία είναι οι νέοι γεωργοί. Δίνει κίνητρα σε νέους ανθρώπους να ασχοληθούν στον πρωτογενή τομέα, ανα νεώνει ηλικιακά τον αγροτικό πληθυσμό. Ο προϋπολογισμός είναι 410 εκατομμύρια ευρώ. Ήδη έχει δημοσιοποιηθεί η πρόσκληση. Και την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, στην πρόσκληση, πήραμε και τους επιλαχόντες.

Σχέδια βελτίωσης, όπου ενισχύουμε την υιοθέτηση νέων πρακτικών και τεχνολογιών που βελτιώνουν την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα των γεωργικών παραγωγών, με προϋπολογισμό 150 εκατομμύρια ευρώ.

Σχέδια βελτίωσης ειδικά για θερμοκήπια. Τουλάχιστον 600 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα μισά από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, για να έχουμε πιο ανθεκτικές καλλιέργειες στα καιρικά φαινόμενα, πιο αποδοτικές ανά στρέμμα και λιγότερο κοστοβόρες.

Μέτρο ΠΕ 5.2 όπου αποζημιώνει το απολεσθέν κεφάλαιο και ενισχύει την κατασκευή σταβλικών εγκαταστάσεων όπου είχαμε προβλήματα είτε στον «Ντάνιελ» είτε στον «Ηλία» είτε στην πανύλη είτε στην ευλογία.

Ευφυής γεωργία. Εξορθολογίζει, άρα και περιορίζει, τις ανάγκες σε νερό και λίπανση με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών, οδηγώντας στην παραγωγή φθηνότερου και ποιοτικότερου προϊόντος, προϋπολογισμού 33 εκατομμυρίων ευρώ.

Εξωστρεφής γεωργία. Αναβάθμιση της πλατφόρμας του εξαγωγικού εμπορίου, εθνική βάση δεδομένων εισαγωγών από τρίτες χώρες, πλατφόρμα ανάλυσης δεδομένων εισαγωγών και εξαγωγών -άρα, ακριβέστερη εικόνα και πληρέστερος έλεγχος- καινοτόμες τεχνολογίες για την προβολή του ελληνικού σήματος και σύνδεση των αγροδιατροφικών προϊόντων με τις διεθνείς αγορές. Σύνδεση προσφοράς και ζήτησης εργασίας. Ο προϋπολογισμός του είναι στα 20 εκατομμύρια ευρώ.

Και χαλαζιακή προστασία. Το επεκτείνουμε το μέτρο και στις περιοχές τις δικές σας, αλλά και στην υπόλοιπη Ελλάδα, ώστε να προστατέψουμε τις παραγωγές από τα έντονα φαινόμενα.

Επιχειρησιακά προγράμματα οργανώσεων παραγωγών για την προώθηση, βελτίωση και εμπορία προϊόντων. Ογδόντα έξι προγράμματα παρέχουν δράσεις εμπορίας και δώδεκα προγράμματα δράσεις προώθησης.

Μόνιμη θεσμοθέτηση επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης αγροτικού πετρελαίου.

Και επίσης το σημαντικότερο είναι το πρόγραμμα «ΓΑΙΑ», το

πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ» και το πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι», παρεμβάσεις που μειώνουν το κόστος παραγωγής.

Τι σημαίνουν όλα αυτά; Ότι η Κυβέρνησή μας δεν λειτουργεί αποσπασματικά με δήθεν μαγικές κινήσεις, αλλά με ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο, με στοχευμένες πολιτικές για την αύξηση ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων και την καθιέρωση τους στις αγορές και το αποτύπωμα θα φανεί στο σύνομο μέλλον.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Πριν περάσουμε στην επόμενη επίκαιρη ερώτηση, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης διαβίβασε στη Βουλή, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος και τον ν.3126/2003 «Ποινική Ευθύνη Υπουργών», όπως ισχύουν, την 28.11.2024 ποινική δικογραφία που αφορά στον πρώην Υπουργό Προστασίας του Πολίτη Παναγιώτη Θεοδωρικάκο και τη 2.12.2024 ποινική δικογραφία που αφορά στον πρώην Υφυπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού Ελευθέριο Αυγενάκη και ποινική δικογραφία που αφορά τους πρώην Υπουργούς Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών.

Συνεχίζουμε τώρα με την τέταρτη με αριθμό 248/25-11-2024 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Προέδρου της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ» και Βουλευτή Μεσσηνίας κ. Αλέξανδρου Χαρίτση προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Αδιαφορία της Κυβέρνησης για τις ζημιές στην ελαιοκαλλιέργεια λόγω της ανομβρίας».

Κύριε Χαρίτση, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (ΑΛΕΞΗΣ) ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα και από το Βήμα της Βουλής να εκφράσω τα συλλυπητήριά μου στις οικογένειες των θυμάτων της πρόσφατης κακοκαιρίας, όπως επίσης και την αλληλεγγύη και τη συμπαράστασή μας σε όλους τους συμπολίτες μας οι οποίοι πλήττονται αυτές τις ώρες που μιλάμε από τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Μίλησα και με τις αυτοδιοικητικές αρχές και στη Λήμνο και στη Ρόδο. Από αύριο το πρωί κλιμάκιο και του κόμματός μας, με επικεφαλής τον Γραμματέα Γαβριήλ Σακελλαρίδη, θα βρεθεί στα νησιά που έχουν πληγεί, όπως βεβαίως υπάρχουν και άλλες περιοχές ή Χαλκιδική και η Πιερία. Έχουμε ένα ακόμη μεγάλο κύμα καταστροφών από πλημμύρες.

Και το λέω αυτό και θα μου επιτρέψετε, κύριε Υπουργέ, να το συνδέσω και με την ερώτησή μου. Η ερώτησή μου αφορά την ανομβρία. Αφορά το ακριβώς αντίθετο φυσικό φαινόμενο. Αφορά τις τεράστιες καταστροφές οι οποίες έχουν γίνει στις ελαιοκαλλιέργειες στην περιοχή μου, στη Μεσσηνία, αλλά και σε όλη την Ελλάδα, στη γειτονική Λακωνία, στην Κρήτη, στην Στερεά Ελλάδα, στη Βόρεια Ελλάδα, επειδή όλο το προηγούμενο διάστημα, για περισσότερους από έξι μήνες, είχαμε εκτεταμένα φαινόμενα καύσωνα, υψηλών θερμοκρασιών και τελικά ανομβρίας. Βλέπουμε αυτά τα ακραία καιρικά φαινόμενα και από τη μία και από την άλλη πλευρά τα οποία μας δείχνουν ότι η κλιματική αλλαγή είναι εδώ, είναι παρούσα. Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα.

Και το ερώτημα, λοιπόν, είναι τι κάνουμε και τι κάνει η ελληνική πολιτεία και τι κάνει η ελληνική Κυβέρνηση και τι κάνει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης για να προστατευθεί η ελληνική παραγωγή από αυτά τα φαινόμενα.

Δεν μπορεί, κύριε Υπουργέ, η κλιματική αλλαγή να χρησιμοποιείται από τον Πρωθυπουργό και τους Υπουργούς της Κυβέρνησης μόνο ως ένα άλλοθι όταν έχουμε καταστροφές και την ίδια στιγμή να μη γίνεται τίποτα για να αντιμετωπίσουμε αυτή τη νέα πολύ δύσκολη πραγματικότητα.

Κι επειδή θέλω η κριτική μου να είναι πολύ τεκμηριωμένη, αναφέρομαι συγκεκριμένα στο ζήτημα του κανονισμού του ΕΛΓΑ, ο οποίος, δυστυχώς, ακόμη και σήμερα δεν έχει προσαρμοστεί στις νέες ανάγκες, δεν έχει προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα.

Ανέτρεξα, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, στα πρακτικά της Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου στις 28 Ιουλίου 2020, πριν από περισσότερα από τέσσερα χρόνια δηλαδή, κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης τότε ο κ. Βορίδης, παρών και ο τότε Πρόεδρος του ΕΛΓΑ. Τι λέει, λοιπόν, ο τότε

Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, συνάδελφός σας -και στην ίδια Κυβέρνηση βεβαίως είστε-; Λέει ότι ο κανονισμός του ΕΛΓΑ πρέπει να αναμορφωθεί και ότι περιμένει μια αναλογιστική μελέτη. Αυτά έλεγε τότε ο Υπουργός.

Λέει και κάτι άλλο, ότι έχει γίνει μια έρευνα αγοράς για την ιδιωτική αντασφάλιση, γιατί βεβαίως για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας όλες οι λύσεις οδηγούν τελικά στον ιδιωτικό τομέα. Οι ασφαλιστικές εταιρείες, όμως, δεν έδειξαν ενδιαφέρον γι' αυτό το προϊόν. Όπως λέει ο κ. Βορίδης, ο προκάτοχός σας, έδειξαν ενδιαφέρον μόνο για τα μεγάλα θερμοκήπια, εκεί όπου συμφέρει η ιδιωτική αντασφάλιση. Κι αφού δεν υπήρξε ενδιαφέρον, η αναμόρφωση του κανονισμού του ΕΛΓΑ παραπέμφθηκε στις καλές νύχτες.

Ακούσαμε, όμως, και στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης από τον Πρωθυπουργό ότι ετοιμάζεται ένα μεγάλο πρόγραμμα επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα από funds, στα οποία μάλιστα θα παραχωρηθούν και δημόσιες γαίες στο πλαίσιο ενός τέτοιου προγράμματος. Για τι πράγμα ενδιαφέρονται αυτά τα funds; Πάλι για μεγάλα θερμοκήπια βεβαίως και μόνο. Τι ωραία που δένουν όλα!

Μεγάλα θερμοκήπια, λοιπόν, καλύπτουν οι ασφαλιστικές, μεγάλα θερμοκήπια δίνουμε και στους επενδυτές, ενώ και ο προκάτοχός σας, ο κ. Αυγενάκης -άκουσα πριν και για ποινική δίωξη, η οποία ασκείται σε βάρος του- τον Αύγουστο του 2023 δήλωνε ότι το πρώτο νομοσχέδιο που θα έφερνε στη Βουλή θα αφορούσε στην αναμόρφωση του κανονισμού του ΕΛΓΑ. Μάλιστα, βγήκε και σε διαβούλευση αυτό το νομοσχέδιο. Και τί έγινε από τότε ενάμιση χρόνο μετά; Απολύτως τίποτα!

Είναι σαφές νομίζω, κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, ότι το «μάρμαρο» όλης αυτής της κυβερνητικής αδράνειας σε ένα τόσο κρίσιμο ζήτημα το πληρώνει ο Έλληνας αγρότης, το πληρώνουν οι παραγωγοί που βιοπορίζονται από το ελαιόλαδο, το πληρώνει η μέση οικογένεια των παραγωγών, η οποία περιμένει να ζήσει από αυτό το εισόδημα.

Πρέπει, λοιπόν, σήμερα, κύριε Υπουργέ, να μας απαντήσετε και να μας απαντήσετε με σαφήνεια: Τι προτίθεται να κάνει το Υπουργείο άμεσα, σήμερα, για να αποζημιωθούν οι ελαιοπαραγωγοί, οι οποίοι έχουν δει την παραγωγή τους να καταστρέφεται τους τελευταίους μήνες; Και τι θα κάνετε μεσοπρόθεσμα, έτσι ώστε το σύστημα των αποζημιώσεων να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί από την κλιματική αλλαγή;

Συγκεκριμένα, λοιπόν, να μας πείτε με χρονοδιάγραμμα, με χρηματοδοτήσεις, ποιες θα είναι οι ενέργειες του Υπουργείου γι' αυτό το πολύ κρίσιμο ζήτημα, το οποίο αφορά χιλιάδες παραγωγούς σε όλη την Ελλάδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Σταμενίτη, έχετε τον λόγο να απαντήσετε.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε, κύριε Πρόεδρε, προτού μπω απευθείας στα τρία θέματα για να απαντήσω, να σας πω ότι αυτή η Κυβέρνηση δεν έχει άλλοθι την κλιματική κρίση και τις ζημιές. Όπως γνωρίζετε ή θα πρέπει να γνωρίζετε στις μεγάλες καταστροφικές ζημιές του «Ντάνιελ» και του «Ελίας» που έγιναν τον Σεπτέμβριο του 2023 έχουμε ήδη καταβάλει στους αγρότες παραγωγούς 320 εκατομμύρια από τον ΕΛΓΑ, καλύπτοντας την απώλεια φυτικής παραγωγής. Και φυσικά, έχουμε βγάλει και ένα πρόγραμμα, το 5.2 από το πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, με το οποίο κάνουμε ανασύσταση ζωικού κεφαλαίου και φυσικά, ανακατασκευή των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, οι οποίες έχουν καταστραφεί από αυτά τα έντονα φυσικά φαινόμενα. Και προφανώς και εδώ, όπου χρειαστεί, θα είμαστε παρόντες. Άρα, λοιπόν, εμείς δρούμε με σχέδιο.

Όσον αφορά αυτά που είπατε για τον κ. Βορίδη και τον κ. Αυγενάκη, πριν από μια βδομάδα ενημερώσαμε την Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου για το θέμα του ΕΛΓΑ και εκεί τοποθετήσαμε με ακρίβεια και με σχέδιο για το τι πρόκειται να κάνουμε. Πριν μία εβδομάδα!

Όσον αφορά τη δήλωση Αυγενάκη τον Αύγουστο του 2023 ότι το πρώτο νομοσχέδιο θα είναι ο ΕΛΓΑ, πράγματι αυτός ήταν ο σχεδιασμός. Αλλά οφείλω να σας θυμίσω ότι 6 Σεπτεμβρίου εί-

χαμε το τραγικό φαινόμενο του «Ντάνιελ» και του «Ελίας». Επομένως, έπρεπε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης να αντιμετωπίσει γι' αυτούς που κόπτεσθε, τους παραγωγούς, και να λύσει όλα τα ζητήματα. Και βρήκαμε 320 εκατομμύρια. Πήραν προκαταβολές και εξοφλήθηκαν για τα πορίσματα του ΕΛΓΑ και όπως σας είπα κάναμε και δύο σημαντικά σχέδια που αφορούν την ανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου και την αποκατάσταση των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ**)

Τώρα, σχεδιασμός, υποδομές, ελαιοπαραγωγοί, αναθεώρηση του κανονισμού του ΕΛΓΑ. Πρώτο θέμα: σχεδιασμός και υποδομές. Η διαχείριση των φυσικών πόρων είναι σύνθετη και απαιτεί μακροπρόθεσμη στρατηγική και συντονισμό πολλών θεσμών από πλευράς πολιτείας, Υπουργείο Περιβάλλοντος, Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης Εσωτερικών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με σχεδιασμό, συντονισμό δράσης, πρωτοβουλίες, πιλοτικές εφαρμογές, ενημερώσεις και χρηματοδότηση.

Προφανώς δεν μπορώ να αναφερθώ εδώ αναλυτικά στις αρμοδιότητες και στις δράσεις του κάθε Υπουργείου ούτε να αναπτύξω την στρατηγική και τον σχεδιασμό που έχει το κάθε Υπουργείο. Θα περιοριστώ μόνο στα καθ' ημάς. Κατ' εξαίρεση μόνο θα αναφέρω, αν και δεν είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου μας, στην πρωτοβουλία για ίδρυση Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας, στο πρότυπο του οποίου φιλοδοξούμε να ιδρυθούν και άλλοι τέτοιοι οργανισμοί σε άλλες περιφέρειες.

Για το Υπουργείο μας τώρα, η βέλτιστη διαχείριση του υδατικού αποθέματος αποτελεί στρατηγικό στόχο. Για την εξυπηρέτηση αυτού του στόχου χρησιμοποιούμε όλα τα διαθέσιμα μέσα και χρηματοδοτικά εργαλεία. Ενδεικτικά αναφέρω τη δράση 4.3.1 «Υποδομές Εγγείων Βελτιώσεων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, το τομεακό πρόγραμμα αγροτοανάπτυξης του Υπουργείου 2021-2025, το «Υδωρ 2.0», το μεγαλύτερο πρόγραμμα αρδευτικών έργων των τελευταίων πενήντα ετών, έργα τα οποία θα πραγματοποιηθούν μέσω ΣΔΙΤ, με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και το εθνικό ΠΔΕ.

Ήδη έξι μεγάλα αρδευτικά έργα έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με το ποσό των 192 εκατομμυρίων ευρώ και περιμένουμε τη συμβασιοποίηση γιατί έχει γίνει ανταγωνιστική διαδικασία και έχουμε προσωρινό ανάδοχο.

Επίσης, να σας αναφέρω την παρέμβαση Π3-73 «Έργα Υποδομών Εγγείων βελτιώσεων» του στρατηγικού σχεδίου της νέας ΚΑΠ, με προϋπολογισμό 350 εκατομμύρια για τη χρηματοδότηση νέων έργων εξοικονόμησης νερού, το έργο της «ευφούς γεωργίας» προϋπολογισμού 33 εκατομμυρίων ευρώ που φιλοδοξούμε να μεταβάλει τη λογική της ελληνικής καλλιεργητικής πρακτικής και που με την εγκατάσταση σύγχρονων τεχνολογιών γεωργίας ακριβείας θα εξορθολογίσει και επομένως θα περιορίσει τις ανάγκες σε νερό, με όφελος για το περιβάλλον και τον παραγωγό.

Αναφορικά με το έργο των υποδομών, να αναφέρω εδώ ποιος ο ρόλος μας:

Εξασφάλιση των πόρων εθνικών και ενωσιακών. Θυμίζω την επιτυχία του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη που εξασφάλισε 19,2 δισεκατομμύρια ευρώ για τη νέα ΚΑΠ, χωρίς καμία μείωση σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και είμαστε η μόνη χώρα που έχει συμβεί αυτό. Αξιοποίηση των εργαλείων-ευκαιριών που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Σχεδιασμός και ενεργοποίηση των κατάλληλων παρεμβάσεων. Έκδοση αντίστοιχων προσκλήσεων. Αξιοκρατική αξιολόγηση των προτάσεων για να μην υπάρχει σπατάλη πόρων.

Αντίστοιχα, η τοπική αυτοδιοίκηση είναι υπεύθυνη για τη χαρτογράφηση και ιεράρχηση των αναγκών της περιοχής της, τον σχεδιασμό των προς υλοποίηση έργων, τη διοικητική ωρίμανση αυτών των έργων και την πρωτοβουλία υποβολής των προτάσεων. Άρα η Τοπική Αυτοδιοίκηση προτείνει και το Υπουργείο μας χρηματοδοτεί.

Ως εκ τούτου στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-72-1.1 που προανέφερα, θα εκδοθεί το επόμενο διάστημα πρόσκληση και μπορεί η περιφέρειά σας να υποβάλει προτάσεις, ενώ στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στα έξι έργα που είπα, στο «Υδωρ», έχει ενταχθεί ένα συγκεκριμένο έργο της περιφέρειας σας, στο

οποίο θα αναφερθώ στη δευτερολογία μου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον Υφυπουργό κ. Σταμενίτη.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Χαρίτη, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (ΑΛΕΞΗΣ) ΧΑΡΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου να σας πω ότι δεν κόπτομαι, όπως είπατε, για τους παραγωγούς. Το είπατε με μια διάθεση αρνητική. Ενδιαφέρομαι και αγωνιώ γιατί γνωρίζω πάρα πολύ καλά ότι στη δικιά μου περιοχή, στη Μεσσηνία, το ζήτημα της ελαιοπαραγωγής δεν αφορά απλώς και μόνο έναν οποιονδήποτε κλάδο. Είναι ένα ζήτημα το οποίο αφορά όλη την τοπική οικονομία. Δεν μπορεί να υπάρξει τοπική ανάπτυξη, αν διαλυθεί η ελαιοπαραγωγή στη Μεσσηνία. Και αυτό αφορά και άλλες περιοχές. Αφορά και τη γειτονική Λακωνία, αφορά και την Κρήτη, αφορά και τη Στερεά Ελλάδα, αφορά και τη Λέσβο, αφορά και περιοχές της Βόρειας Ελλάδας. Δεν κόπτομαι, λοιπόν. Αγωνιώ για ένα πραγματικό πρόβλημα το οποίο αν δεν αντιμετωπιστεί, αν δεν επιλυθεί, θα έχει αυτό ως ντόμινο επιπτώσεις σε όλη την τοπική οικονομία. Γι' αυτό αγωνιώ.

Και μου χρησιμοποιήσατε ως επιχείρημα τον «Ντάνιελ»; Τι μου είπατε δηλαδή τώρα; Πώς απαντήσατε; Ότι, ξέρετε, ναι, το είχε εξαγγείλει ο κ. Αυγενάκης τον Αύγουστο του '23, μεσολάβησε ο «Ντάνιελ» και όλο το πρόγραμμα πήγε πίσω.

Καλά, ας βάλω στην άκρη τον «Ντάνιελ» τώρα, γιατί άμα αρχίσουμε να μιλάμε για τον «Ντάνιελ» και άμα θέλετε να πάμε μαζί στη Θεσσαλία, θα δείτε τι λένε εκεί οι παραγωγοί, τι λένε εκεί οι κάτοικοι στα χωριά που αναγκάστηκαν να φύγουν από τα σπίτια τους, θα δείτε τι λένε οι αυτοδιοικητικές αρχές, αλλά το αφήνω αυτό στην άκρη.

Ίσα ίσα, κύριε Υπουργέ. Εφόσον υπήρξε και η καταστροφή του «Ντάνιελ», θα έπρεπε να έχει επισπευστεί το πρόγραμμα για την αναθεώρηση του κανονισμού του ΕΛΓΑ, θα έπρεπε να έχουν χτυπήσει κουδούνες να καταλάβετε πως -όταν οι ίδιοι οι επιστήμονες λένε ότι ο «Ντάνιελ» ήταν το πρώτο φυσικό φαινόμενο στη χώρα μας, το οποίο αποδεδειγμένα οφείλεται στην κλιματική αλλαγή- εδώ έχουν αλλάξει τα πάντα! Και το χρησιμοποιείτε ως δικαιολογία για το ότι μετά από ενάμιση χρόνο δεν έχει προχωρήσει η αναθεώρηση του κανονισμού του ΕΛΓΑ;

Και έρχομαι πάλι όμως στο συγκεκριμένο ζήτημα των ελαιοπαραγωγών. Κοιτάξτε να δείτε. Η κατάσταση στον κλάδο -και σας το λέω με κάθε ειλικρίνεια και όσο πιο ψύχραιμα μπορώ- είναι αυτήν την στιγμή οριακή. Η κατάσταση είναι εξαιρετικά δύσκολη.

Έχω εδώ και θα καταθέσω δεκατρείς επιστολές και πρακτικά ψηφισμάτων δημοτικών συμβουλίων, συνεταιρισμών, αγροτικών συλλόγων, ενώσεων συλλόγων μόνο από την περιοχή της Μεσσηνίας. Είναι από τον Δήμο Τριφυλίας. Είναι από κοινότητες και αγροτικούς συνεταιρισμούς της περιοχής της Κορώνης. Είναι από τον Δήμο δυτικής Μάνης. Είναι από το Δημοτικό Συμβούλιο της Μεσσήνης. Είναι από την περιοχή της Χώρας. Είναι ομάδες παραγωγών, από τον «Νηλέα» στη Χώρα. Είναι από τον Δήμο Οίχαλίας. Όλοι οι δήμοι της περιοχής έχουν εκδώσει αντίστοιχα ψηφίσματα. Είναι από κοινότητες της περιοχής Κυπαρισσίας. Είναι από τον Αγροτικό Σύλλογο των Γαργαλιάνων. Είναι από την Ένωση της Μεσσηνίας που καλύπτει όλον τον νομό. Είναι από το Σύνδεσμο Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Επιχειρήσεων Ελλάδος.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Αλέξανδρος (Αλέξης) Χαρίτης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Υπάρχει μία διάχυτη αγωνία και υπάρχει ένας τεράστιος προβληματισμός, αλλά και ένας θυμός -επιτρέψτε μου να πω- για το γεγονός ότι η Κυβέρνηση δεν τους έχει αποζημιώσει και δεν έχει παρουσιάσει -όπως δυστυχώς δεν έχετε κάνει στην πρωτολογία σας και εσείς, ελπίζω να το κάνετε στη δευτερολογία σας, ειλικρινά το λέω ότι ελπίζω να το κάνετε- ένα σχέδιο για το πώς θα αντιμετωπιστεί αυτό το μεγάλο πρόβλημα.

Μόλις σήμερα ο πρόεδρος του Αγροτικού Συλλόγου Γαργαλιάνων σε δηλώσεις του μίλησε για ζημιές στην ελαιοπαραγωγή που φτάνουν στην περιοχή στο 60%. Αν χαθεί το 60% του εισοδήματος σε μια περιοχή που βασίζεται σχεδόν αποκλειστικά σε αυτή την παραγωγή, φαντάζεστε τι έχει να γίνει.

Λέω, λοιπόν, ότι εδώ χρειάζεται στρατηγική, χρειάζεται σχέδιο. Δεν μπορεί απλώς και μόνο να χρησιμοποιούμε την κλιματική αλλαγή ως άλλοθι. Χρειάζονται πόροι. Και μη με παραπέμψετε πάλι στην Ευρώπη. Δεν μπορεί για όλα τα αρνητικά να φταίει η Ευρώπη και όλα τα θετικά να τα πιστώνεται η Κυβέρνησή σας.

Κύριε Υπουργέ, τώρα -τώρα!- πριν να είναι πολύ αργά, αποζημιώστε τους παραγωγούς, τους ελαιοπαραγωγούς για την φετινή σοδειά και προχωρήστε χωρίς καμμία άλλη καθυστέρηση, άμεσα, στην αναμόρφωση του κανονισμού του ΕΛΓΑ.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Χαρίτση.

Έχετε τον λόγο, κύριε Υφυπουργέ.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, θα επαναλάβω αυτά που κάναμε και πώς αντιμετωπίσαμε και ποιες ενέργειες κάναμε για τον «Ντάνιελ» και όποτε θέλετε μπορούμε να το συζητήσουμε ακριβώς εδώ να το δείτε.

Οι παραγωγοί πήραν 320 εκατομμύρια, οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι, για την απώλεια ζωικής και φυτικής παραγωγής και βγήκαν δύο προγράμματα, το πρόγραμμα «5.2» για την ανασύσταση του φυτικού κεφαλαίου, ολοκληρώθηκε. Έγιναν οι αιτήσεις ύψους 30 εκατομμυρίων ευρώ. Επίσης, δώσαμε 42 εκατομμύρια για την απώλεια εισοδήματος, τη μελλοντική δηλαδή -φέτος και την επόμενη χρονιά- στα παρακάρλια και ήμασταν άμεσοι και στην προκαταβολή, αλλά και στην ολοκλήρωση αποκατάστασης των ζημιών.

Προχωράω στη δευτερολογία μου αναφέροντας συγκεκριμένα έργα τα οποία εμείς υλοποιούμε, εκμεταλλευόμενοι το μεγάλο χρηματοδοτικό εργαλείο που εξασφαλίσαμε για τη χώρα μας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αυτό αποτελεί μια προσωπική επιτυχία του Κυριάκου Μητσοτάκη. Τα έργα της Δράσης 4.3.1, που έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται συγκεκριμένα στην Πελοπόννησο, είναι έργα μεταφερόμενα από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο συνολικού προϋπολογισμού 80,5 εκατομμυρίων.

Εξ αυτών στη Μεσσηνία έχουμε μελέτες φράγματος του Μιναγιώτικου αρδευτικού δικτύου Πύλου-Μεθώνης, προϋπολογισμού 1,5 εκατομμυρίου, κατασκευή φράγματος Φιλατρινού, προϋπολογισμού 10,4 εκατομμυρίων ευρώ. Μικρά έργα, συνολικού προϋπολογισμού 24,3 εκατομμυρίων ευρώ, εντάχθηκαν το 2023 και μεγάλα έργα, συνολικού προϋπολογισμού 192,4 εκατομμυρίων ευρώ, εντάχθηκαν το 2019. Στη Μεσσηνία τα αρδευτικά φράγματα Λεκάνης Φιλατρινού είναι προϋπολογισμού 58,2 εκατομμυρίων ευρώ.

Συμπεράσμα: Σχεδιάζουμε, χρηματοδοτούμε και υλοποιούμε. Γνωρίζετε ωστόσο ότι τέτοιου μεγέθους έργα απαιτούν χρόνο για να γίνουν και να αποδώσουν.

Εδώ να πω ότι το πλαίσιο της παρέμβασης Π3-73-1.1, που ανέφερα, θα εκδοθεί το επόμενο διάστημα με πρόσκληση, στην οποία η περιφέρειά σας μπορεί να υποβάλει προτάσεις, τις οποίες θα αξιολογήσουμε και θα τις χρηματοδοτήσουμε.

Δεύτερο θέμα είναι η ακαρπία ελιάς. Πράγματι η κλιματική αλλαγή προκαλεί ακαρπίες, κυρίως στις δενδρώδεις καλλιέργειες. Η έως τώρα εικόνα για την ελιά δείχνει ότι κατά τόπους υπάρχει μείωση παραγωγής σε διάφορες περιοχές της χώρας. Αν και τα πρώτα δείγματα εκεί που είχαμε παραγωγή, είναι ενθαρρυντικά όσον αφορά την περιεκτικότητα του ελαιοκάρπου σε λάδι, ωστόσο πριν την περίοδο της συγκομιδής δεν μπορούμε να έχουμε ακριβή εικόνα για την καλλιέργεια και το προϊόν. Οι υπηρεσίες του ΕΛΓΑ και του ΔΑΟΚ παρακολουθούν την εξέλιξή τους, οπότε πιο ακριβή στοιχεία θα έχουμε τους πρώτους μήνες του 2025. Έτσι γίνεται κάθε χρόνο.

Βάσει, λοιπόν, αυτών και δεδομένου ότι η ακαρπία δεν καλύπτεται ασφαλιστικά από τον ισχύοντα κανονισμό του ΕΛΓΑ, θα διερευνήσουμε την ύπαρξη κατάλληλου χρηματοδοτικού εργα-

λείου. Εφόσον οι περιφερειακές επιτροπές των ΚΟΕ αποστείλουν αίτημα ένταξης της ζημιάς στο ετήσιο πρόγραμμα και εφόσον πληρούνται οι θεσμικές και δημοσιονομικές προϋποθέσεις, θα εξεταστεί η ενίσχυσή τους στο πλαίσιο των ΚΟΕ. Διαφορετικά θα αναζητήσουμε πιθανά χρηματοδοτικά εργαλεία για ενίσχυση λόγω ξηρασίας μέσω Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όλα αυτά απαιτείται να είναι τεκμηριωμένα βάσει συγκεκριμένων στοιχείων και όπως σας είπα στις αρχές του 2025, όταν ολοκληρωθεί όλη αυτή η περίοδος θα το έχουμε. Άλλωστε αυτή ήταν η Κυβέρνηση η οποία στήριξε την ελιά με την πρωτοφανή ενίσχυση των 150 εκατομμυρίων κατά την περίοδο της πανδημίας.

Τρίτο θέμα, η αναθεώρηση του ΕΛΓΑ. Προφανώς, ναι, θα εκσυγχρονίσουμε το ασφαλιστικό σύστημα. Είναι άλλη μια πρωτοβουλία που αναλαμβάνουμε στο πεδίο του ασφαλιστικού συστήματος. Όμως το εγχείρημα είναι δύσκολο και απαιτήθηκε πολλή δουλειά: Δύο παράλληλες μελέτες της Παγκόσμιας Τράπεζας και της PWC, επικοινωνία με τους παραγωγούς, με τους εκπροσώπους τους, ανοικτή διαβούλευση η οποία ξεκίνησε τον Μάιο του 2024. Την ξεκίνησε ο κ. Αυγενάκης.

Και τα συμπεράσματα όλων αυτών τα έχουμε. Και έτσι, λοιπόν, καταρτίσαμε ένα σχέδιο που προβλέπει ψηφιακό και διοικητικό ανασχηματισμό του ΕΛΓΑ, αξιοποίηση των διαθέσιμων ενωσιακών εργαλείων μέσω του στρατηγικού σχεδίου της ΚΑΠ. Έδη έχουμε κάνει τις απαραίτητες ενέργειες και έχουμε δεσμεύσει 245 εκατομμύρια από αυτό το σχέδιο, ώστε να τα χρησιμοποιήσουμε για να ενισχύσουμε τον ΕΛΓΑ.

Προφανώς διερευνούμε νέες μορφές ασφάλισης νέους ασφαλιστικούς κινδύνους. Τα είπαμε και στην επιτροπή. Είναι θέμα συζήτησης με όλα τα κόμματα πώς ακριβώς θα αντιμετωπίσουμε το θέμα της ακαρπίας ή των ήπιων χειμώνων που οδηγούν σε ακαρπία. Δεν είναι η μόνη ξηρασία. Είναι και άλλα κλιματολογικά φαινόμενα τα οποία οδηγούν στο ίδιο αποτέλεσμα. Είναι και οι έντονες και άκαιρες βροχοπτώσεις που δημιουργούν μεγάλα προβλήματα στα σταφύλια.

Το νομοσχέδιο βρίσκεται στην τελική του ευθεία και άμεσα θα κατατεθεί προς την ψήφιση. Και να είστε σίγουροι ότι θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις των παραγωγών, όπως αυτές καθορίζονται κυρίως από την κλιματική αλλαγή και θα εξασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα και τη φερεγγυότητα του οργανισμού.

Γιατί εμείς ήμασταν αυτή η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη όπου την προηγούμενη πενταετία πλήρως 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ αποζημίωση στους παραγωγούς, όταν οι εισφορές των παραγωγών έφταναν μόλις τα 800 εκατομμύρια. Δηλαδή 700 εκατομμύρια από τον κρατικό προϋπολογισμό διοχετεύτηκαν στον ΕΛΓΑ, ώστε ο ΕΛΓΑ να πληρώνει εφάπαξ μία φορά αντί των τριών δόσεων που έκανε επί εποχής ΣΥΡΙΖΑ και αποζημιώνει δεκάοκτώ μήνες μετά την εκδήλωση του φαινομένου.

Συμπερασματικά, σχεδιάζουμε, χρηματοδοτούμε, υλοποιούμε, ενισχύουμε και τολμούμε. Είμαστε πάντοτε κοντά στους παραγωγούς με λύσεις όπως ήμασταν από την αρχή του 2019. Γι' αυτό και οι παραγωγοί αναγνωρίζουν την Κυβέρνηση Μητσοτάκη και τον ίδιο τον Πρωθυπουργό ότι είναι στην πλευρά τους και τους στηρίζει. Γι' αυτό και τον επιβραβεύουν με ποσοστά σε κάθε εκλογή.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ. Κύριε Πρόεδρε, 41%!

Πριν συνεχίσουμε, μία ανακοίνωση προς το Σώμα.

Δεν θα συζητηθούν κατόπιν συνεννόησης οι εξής ερωτήσεις:

Πρώτον, η πέμπτη με αριθμό 234/19-11-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Έβρου της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ» κ. Παράσχου Παπαδάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας με θέμα: «Ομολογία του κυρίου Υπουργού περί πληρότητας 30% στρατοπέδων στον Έβρο και 130% στην Πελοπόννησο, με επικείμενο το κλείσιμο εκατόν τριάντα επτά στρατοπέδων».

Επίσης, η δεύτερη με αριθμό 231/19-11-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Ε' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Αρκαδίας της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: Ο χρονισμός της απόσυρσης της μονά-

δας «Μεγαλόπολη 4» πρέπει να προσαρμοστεί στις ενεργειακές προκλήσεις καθώς και στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η περιοχή της Μεγαλόπολης.

Τρίτον, η έκτη με αριθμό 243/25-11-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Αθηνών της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ» κ. Αθανάσιου Ηλιόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Επιτακτική η ανάγκη επαναφοράς της αναστολής μείωσης της προσωπικής διαφοράς».

Τέταρτον, η έβδομη με αριθμό 241/25-11-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλαιτού Λάρισας της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» κ. Ευαγγελίας Λιακούλη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Σοβαρά ερωτηματικά γεννά η νέα ανάθεση στην ολλανδική ΗΥΑ μελετών για αντιπλημμυρικά έργα στη Θεσσαλία».

Πέμπτον, η όγδοη με αριθμό 249/25-11-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β3' Νοτίου Τομέα Αθηνών της Κ.Ο. «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ» κ. Σπυρίδωνα Μπιμπίλα προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Μη συμμόρφωση της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.Υ.Π.Α) με την κείμενη νομοθεσία σχετικά με την καταβολή του επιδόματος ανεργίας και του εποχικού επιδόματος».

Έκτον, η πρώτη με αριθμό 230/19-11-20204 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Λέσβου της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» κ. Χαράλαμπου Αθανασίου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Προβλήματα στην ελαιοπαραγωγή λόγω ανομβρίας και υψηλών θερμοκρασιών στη Νήσο Λέσβο».

Δεν θα συζητηθεί λόγω αναρμοδιότητας η έκτη με αριθμό 247/25-11-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλαιτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» κ. Αφροδίτης Κτενά προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την αντιπλημμυρική θωράκιση της Αττικής».

Θα συνεχίσουμε με την τέταρτη με αριθμό 220/18-11-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Για το σοβαρό στεγαστικό πρόβλημα των φοιτητών στα πανεπιστήμια της Κρήτης».

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, η κ. Ζέττα Μακρή.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η αναζήτηση στέγης έχει εξελιχθεί σε μια πολύ δύσκολη εξίσωση για χιλιάδες φοιτητές και τις οικογένειές τους βέβαια στην Κρήτη και πληρώνουν πολύ ακριβά τις δήθεν δωρεάν σπουδές. Χιλιάδες φοιτητές είτε έρχονται αντιμετώπι με πανάκριβα ενοίκια για σπίτια τρύπες και ερείπια είτε να μη βρίσκουν καν δωμάτιο λόγω της τουριστικής αξιοποίησης.

Την ίδια στιγμή οι φοιτητικές εστίες είναι ελάχιστες και με βάση τα στοιχεία καλύπτουν μόλις το 2,14% των φοιτητών της Κρήτης και ιδίως όσων είναι μακριά από τον τόπο κατοικίας τους. Και σαν να μη φτάνει αυτό, όσοι από τους νεοεισερχόμενους φοιτητές δικαιούνται δωμάτιο, βρίσκονται στον αέρα για τους πρώτους μήνες λόγω των αργών διαδικασιών αίτησης.

Η εικονική πραγματικότητα που εμφανίζει η Κυβέρνηση, δεν μπορεί να κρύψει την αλήθεια. Δηλαδή τι; Φοιτητικές εστίες μόλις για το 2% των φοιτητών που σπουδάζουν μακριά από το σπίτι τους. Για τους πρωτοετείς είναι ακόμα λιγότερες. Το μηνιαίο φοιτητικό στεγαστικό επίδομα είναι 166 ευρώ, 300 με 500 ευρώ είναι το ενοίκιο για γκαρσονιέρα. Έχουμε πάνω από το 50% αύξηση ενοικίων μέσα σε πέντε χρόνια. Σχεδόν οι μισοί φοιτητές, φοιτήτριες δυσκολεύονται ή αδυνατούν να πληρώσουν το ενοίκιο. Και όλα αυτά στο έδαφος της ακρίβειας και των νέων αυξήσεων στην τιμή του ρεύματος που καθιστά το πρόβλημα ακόμα πιο οξυμένο από ποτέ. Την ίδια στιγμή οι καταγγελίες για ακατάλληλα διαμερίσματα και εξώσεις το καλοκαίρι, όπως προανέφερα, για την τουριστική αξιοποίηση των δωμάτων πληθαίνουν.

Ειδικότερα στο Ηράκλειο μετά την πυρκαγιά των εστιών το 2018 δεν έχει ξεκινήσει καν η ανέγερση νέων εστιών. Στο ΕΛ-

ΜΕΠΑ οι μόλις διακόσιες ενενήντα έξι θέσεις στις εστίες δεν καλύπτουν τους χιλιάδες φοιτητές και ταυτόχρονα η στέγαση εκατόν σαράντα φοιτητών του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ηράκλειο σε ξενοδοχεία αποτελεί σταγόνα στον ωκεανό.

Επιπρόσθετα η αύξηση στο στεγαστικό επίδομα, το οποίο αφορά ελάχιστους και δεν ξεπερνά όπως σας είπα τα 166 ευρώ το μήνα, είναι κοροϊδία όταν τα ενοίκια στο Ηράκλειο και στο Ρέθυμνο φτάνουν τα 400 με 500 ευρώ ακόμη και για γκαρσονιέρες, ενώ με την ακρίβεια που σαρώνει το λαϊκό εισόδημα το κόστος σπουδών ξεπερνάει τα 1.000 ευρώ το μήνα.

Αντίστοιχη, βέβαια, είναι η κατάσταση και στον Νομό Λασιθίου για τους φοιτητές στο Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο Αγίου Νικολάου και Σητείας. Όσο για τη δημιουργία νέων φοιτητικών εστιών σε Ηράκλειο και Ρέθυμνο, με τη διαδικασία των ΣΔΙΤ, αυτό σημαίνει ότι θα λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, με ενοίκιο για τους φοιτητές, όταν και όποτε ολοκληρωθούν. Μάλιστα, υπολογίζεται ότι δεν θα καλύπτουν ούτε το 20% -και πολύ λίγο- όσων σπουδάζουν μακριά από το σπίτι τους.

Αναφορικά με το Πολυτεχνείο Κρήτης η πρυτανική αρχή εφαρμόζει επιπλέον κριτήρια-κόφτες, είτε ακαδημαϊκά, είτε όρια ηλικίας κ.ο.κ., τα οποία δεν επιτρέπουν σε πολλούς φοιτητές να κάνουν καν αίτηση για στέγαση. Είναι χαρακτηριστικό πως σε σύνολο τριακοσίων τεσσάρων θέσεων για δευτεροετείς φοιτητές και πάνω, μόνο εκατόν εβδομήντα δύο από τους διακόσιους σαράντα που έκαναν αίτηση στέγασης θα μπουν στις εστίες τελικά. Αντίστοιχα, για τους πρωτοετείς οι θέσεις που δίνονται είναι μόλις εξήντα δύο. Είναι, λοιπόν, φανερό ότι οι φοιτητές έχουν αφεθεί έρμαιο της αγοράς ακινήτων και το δικαίωμα στις σπουδές γίνεται ένα άπιαστο όνειρο.

Σας ρωτάμε, κυρία Υπουργέ: Τι μέτρα προτίθεστε να πάρετε για την άμεση έναρξη και την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής στις φοιτητικές εστίες και την εξασφάλιση δωματίων με ευθύνη του κράτους και των ιδρυμάτων για όσους δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να σπουδάσουν, με ταυτόχρονη γενναία αύξηση του στεγαστικού επιδόματος και απόδοσή του από την αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς σε περισσότερους δικαιούχους με βάση τις αυξήσεις στα ενοίκια; Επίσης, ρωτάμε για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας και των γεωτεμαχίων των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και κτηρίων του κράτους για την κατασκευή νέων, σύγχρονων εστιών στην αποκλειστική ευθύνη - επαναλαμβάνω- του κράτους χωρίς ΣΔΙΤ και ενοίκια και την άμεση επισκευή ή ανακαίνιση των υπαρχουσών εστιών, με ποιοτικές υπηρεσίες, επαρκή κρατική χρηματοδότηση και μόνιμο προσωπικό, χωρίς εργολάβους.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Συντυχάκη.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Κύριε Πρόεδρε, θα ξεκινήσω λέγοντας στον συνάδελφο ότι τα ποσοστά τα οποία αναφέρει υποθέτω ότι το αντιλαμβάνεται ότι δεν αποδίδουν την πραγματικότητα, γιατί σημασία έχει αν καλύπτεται το σύνολο των φοιτητών που έχουν ανάγκη, όχι το σύνολο των φοιτούντων. Δεν έχουν όλα τα παιδιά την ίδια ανάγκη. Υπάρχουν και παιδιά οικογενειών εξαιρετικά εύπορων. Δεν νομίζω ότι κι εσείς θα θέλατε να κάνουν χρήση τέτοιων δυνατοτήτων όταν δεν το δικαιολογεί η οικονομική κατάσταση της οικογένειας.

Θα επαναλάβω, λοιπόν, ότι τα ΑΕΙ είναι αυτοδιοικούμενα και η οργάνωση και η λειτουργία των φοιτητικών εστιών είναι αρμοδιότητα των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Η ενημέρωση, λοιπόν, -για να σας απαντήσω, κύριε συνάδελφε- που μας δίνει το Πολυτεχνείο Κρήτης είναι η εξής. Και οι αριθμοί που θα αναφέρω είναι συγκεκριμένοι και όχι ποσοστιαίοι, έτσι νομίζω ότι θα αποδώσουν καλύτερα σε αυτό που ρωτάτε και θα απαντήσουν χωρίς να μπορείτε να δικαιολογήσετε ότι αυτό αποτελεί μια εικονική πραγματικότητα.

Το Πολυτεχνείο της Κρήτης έχει τέσσερις φοιτητικές εστίες, τέσσερα συγκροτήματα κτηρίων, με συνολική δυναμικότητα τριακοσίων τριών θέσεων. Έχει ήδη ξεκινήσει η ανέγερση δύο νέων συγκροτημάτων κτηρίων με τα οποία θα προστεθούν ακόμη εκα-

τόν εξήντα οκτώ θέσεις και το εκτιμώμενο έτος χρήσης των νέων συγκροτημάτων είναι το ακαδημαϊκό έτος 2026 - 2027.

Τα κριτήρια στέγασης τα βάζει η ίδια η σύγκλητος και έχουν δύο χαρακτηριστικά: Το ένα είναι να είναι αδύναμοι οικονομικά οι φοιτητές -και έχω την εκτίμηση ότι θα συμφωνήσουμε και οι δύο σε αυτό- και το άλλο κριτήριο είναι ότι πρέπει να είναι φοιτητές κατά ιδιότητα, όχι μόνο κατά ιδιότητα, αλλά και στην πράξη, δηλαδή υπάρχουν και ακαδημαϊκά κριτήρια.

Εσείς αυτά, θα μου επιτρέψετε να πω με ευκολία, τα ονομάσατε «κόφτες» στην ερώτησή σας. Όταν σας εξηγήσω, όμως, ποια κριτήρια είναι ακριβώς, θα δείτε ότι μάλλον είστε άδικος και υπερβολικός.

Πρέπει, λοιπόν, ο φοιτητής να έχει περάσει ένα μάθημα από τα έξι του εξαμήνου. Δηλαδή δύο μαθήματα τον χρόνο. Και εργαζόμενος να είναι ο φοιτητής και κάποια δυσκολία να έχει με πρόβλημα υγείας, δύο μαθήματα τον χρόνο δεν είναι «κόφτης», δεν είναι υπερβολική απαίτηση, οπότε κακώς τα χαρακτηρίζετε έτσι.

Σύμφωνα με τον κανονισμό στέγασης που βάζει το Πολυτεχνείο Κρήτης πάλι, εάν ένας φοιτητής ξεπεράσει το έβδομο έτος σπουδών ή την ηλικία των είκοσι πέντε ετών δεν μπορεί να συνεχίσει να φιλοξενοείται. Νομίζω ότι αυτό απαντά και στην αγωνία σας ότι οι πρωτοετείς φοιτητές δεν βρίσκουν εύκολα ή όσο γρήγορα θα θέλουν στέγη.

Επίσης, η πρωτανεία ενημερώνει το Υπουργείο -για να απαντήσουμε στην ερώτησή σας- ότι δεν μένει καμμία θέση κενή. Αν υπάρχουν θέσεις κενές, λόγω οικονομικών κριτηρίων, τότε προκηρύσσονται εκ νέου με υψηλότερο εισοδηματικό κριτήριο. Υπάρχουν και θέσεις οι οποίες καλύπτονται με βάση κριτήρια αριστείας, θέσεις για φιλοξενούμενους του ιδρύματος, δηλαδή για συνεργάτες, ερευνητές, καθηγητές εσωτερικού και εξωτερικού, ώστε να ενισχυθεί η εξωστρέφεια του Ιδρύματος.

Συγκεκριμένα, τα στοιχεία της πρωτανείας είναι ότι από τις τριακόσιες τρεις θέσεις, οι είκοσι μία καλύπτονται με βάση την αριστεία, οι δώδεκα από επισκέπτες καθηγητές και οι είκοσι επτά αυτή τη στιγμή είναι υπό επισκευή και δεν χρησιμοποιούνται. Απομένουν διακόσιες σαράντα τρεις θέσεις που χρησιμοποιούνται όλες. Και θέλω να σας πω ότι το σύνολο των αιτήσεων ήταν διακόσιες ενενήντα δύο. Όπως καταλαβαίνετε, το 2% ή το 20% που αναφέρατε κατά περίπτωση δεν δικαιολογείται.

Το Πανεπιστήμιο της Κρήτης έχει τριακόσιες ογδόντα κλίνες στο Ρέθυμνο, τριακόσιες δέκα φοιτητικές κατοικίες και εβδομήντα σε ξενοδοχείο, εκατόν εξήντα κλίνες σε ξενοδοχείο που είναι στο Ηράκλειο, σύνολο πεντακόσιες σαράντα κλίνες. Τα ξενοδοχεία μισθώνονται με χρήματα τα οποία δίνει το ΙΝΕΔΙΒΙΜ, μέσω χρηματοδότησης, και μέσω του ΙΝΕΔΙΒΙΜ δίνονται στο Πανεπιστήμιο της Κρήτης. Φέτος, υπεβλήθησαν πεντακόσιες σαράντα μία αιτήσεις συμμετοχής στις εστίες. Εγκρίθηκαν πεντακόσιες σαράντα σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό φοιτητικών κατοικιών και το σύστημα μοριοδότησης. Οι τετρακόσιοι είκοσι δύο φοιτητές στεγάζονται. Οι υπόλοιποι είτε δεν αποδέχθηκαν την παροχή είτε περιμένουν μετεγγραφή και δεν την έχουν αποδεχθεί ακόμη. Επίσης, μετά από αιτήματα των φοιτητών, είκοσι δωμάτια μετατράπηκαν σε μονόκλινα για εξυπηρέτηση φοιτητών ΑΜΕΑ. Μετά τις μετεγγραφές ενδεχομένως θα προκύψουν καινούργιες ανάγκες. Θα γίνει ξανά επαναπροκήρυξη ώστε οι φοιτητές οι οποίοι θα δικαιούνται να έχουν τη δυνατότητα κι αυτοί να υποβάλουν αιτήσεις.

Το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο έχει διακόσιες ενενήντα έξι κλίνες στη φοιτητική εστία στο Ηράκλειο, είκοσι τρεις στη φοιτητική εστία στη Σητεία. Δεν έχει φοιτητικές εστίες στα Χανιά. Μετά από διαγωνιστική διαδικασία έχει οκτώ θέσεις στέγασης σε ξενοδοχειακές μονάδες, κάτι που δεν ισχύει για το Ρέθυμνο και τον Άγιο Νικόλαο, γιατί εκεί οι τοπικοί επιχειρηματίες δεν συμμετέχουν στους διαγωνισμούς.

Σε εξέλιξη είναι μελέτη για την ανέγερση νέου συγκροτήματος εστιών του ΕΛΜΕΠΑ στο Ηράκλειο με διακόσιες καινούργιες κλίνες. Είναι στο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΥΠΕΘΑ 2021 - 2025. Με βάση τα στοιχεία του ΕΛΜΕΠΑ για το ακαδημαϊκό έτος 2024 - 2025 υπεβλήθησαν τριακόσιες είκοσι δύο αιτήσεις εισδοχής. Εγκρίθηκαν οι διακόσιοι ενενήντα πέντε. Από αυτούς οι δια-

κόσιοι ογδόντα έξι στεγάζονται ήδη και οι υπόλοιποι θα παραλάβουν τα δωμάτιά τους στο αμέσως επόμενο διάστημα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ.

Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κυρία Υφυπουργέ, πιθανά έχετε ένα δίκιο διότι το σύνολο των φοιτητών στην Κρήτη, που είναι σαράντα οκτώ χιλιάδες φοιτητές για όλα τα ιδρύματα, και για το ΕΛΜΕΠΑ και για το Πανεπιστήμιο Κρήτης και για το Πολυτεχνείο Κρήτης, έχουμε βγάλει ένα ποσοστό της τάξεως του 2,14%, που μένει εκτός εστιών ή ξενοδοχείων ή ακόμα και εστιών που παραχωρεί η εκκλησία. Δώστε μας το δικό σας στοιχείο. Ποια είναι η κάλυψη;

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Έδωσα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Όχι, δεν δώσατε. Να μας πείτε την ποσοστιαία κάλυψη των φοιτητών στις φοιτητικές εστίες, πόσοι είναι οι φοιτητές, όχι με τα δικά σας κριτήρια, που δικαιούται πραγματικά να μένουν σε φοιτητικές εστίες και ποιο είναι αυτό το ποσοστό κάλυψης. Να μας δώσετε αυτό το στοιχείο. Δεν είναι 2,14%. Είναι 5%; Είναι 10%; Είναι 15%;

Να τα αφήσουμε κατά μέρους αυτά; Διότι κι εμείς έχουμε τα στοιχεία. Στο Πολυτεχνείο Κρήτης είναι εξήμισι χιλιάδες φοιτητές. Είναι όλα διακόσια πενήντα δωμάτια. Δώσατε περίπου ένα τέτοιο στοιχείο. Τα είκοσι ένα ανακαινίζονται. Άρα, είναι άδεια. Άλλα είκοσι δίνονται μόνο σε αριστούχους με κριτήρια αριστείας και για επισκέπτες του πανεπιστημίου. Δηλαδή μιλάμε για τριακόσιους τέσσερις φοιτητές. Είναι δυνατόν μόνο τριακόσιοι τέσσερις φοιτητές από τις εξήμισι χιλιάδες να έχουν ανάγκη από τη φοιτητική εστία; Όχι, βέβαια. Δώστε μας το ποσοστό κάλυψης. Κι όχι μόνο αυτό, πληρώνουν και ένα χαράτι 50 ευρώ κάθε φορά που μπαίνουν στο δωμάτιο. Και τώρα υιοθετείται και τα ακαδημαϊκά κριτήρια, με τα τριάντα ECTS κάθε χρόνο, για να δικαιούται ο φοιτητής ή η φοιτήτρια να μπορεί να μείνει. Χτίζονται κι άλλες. Οι εκατόν εξήντα οκτώ θέσεις πάλι δεν επαρκούν. Είναι σταγόνα στον ωκεανό μπροστά στο μέγεθος των πραγματικών αναγκών.

Αυτό που κάνετε, που λέτε «να έχουν περάσει και κάνα δυο μαθήματα», δηλαδή τώρα σας ο έπιασε ο πόνος; Γι' αυτό; Στην πραγματικότητα το κάνετε γιατί θέλετε να μειώσετε τον αριθμό των φοιτητών που δικαιούνται να κάνουν την αίτηση, γιατί αν πραγματικά σας ενδιέφερε θα έπρεπε να είχατε λυμένο το ζήτημα εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

Για τις εστίες του ΕΛΜΕΠΑ θέλω να αναφέρω τα εξής. Πάλι μιλάμε για είκοσι μία χιλιάδες πεντακόσιοι φοιτητές. Πιάστε λίγο το νούμερο. Μιλάμε για προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς. Μιλάμε για Ηράκλειο, Χανιά, Σητεία. Στον Άγιο Νικόλαο δεν υπάρχει απολύτως τίποτα. Στο Ρέθυμνο δεν υπάρχουν εστιακοί. Είναι τριακόσιοι ογδόντα ένας φοιτητές σε εστίες ή ξενοδοχεία ή παραχώρηση της εκκλησίας.

Βγάζω ένα ποσοστό κάλυψης 1,77. Δεν είναι έτσι. Συμφωνώ. Δώστε μας, λοιπόν, το πραγματικό νούμερο, το πραγματικό ποσοστό κάλυψης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εστιακοί φοιτητές του ΕΛΜΕΠΑ, οι οποίοι δεν έχουν ούτε δωρεάν αστική μετακίνηση, καλούνται να πληρώνουν επιπλέον για λειτουργίες μέσα στην εστία, δηλαδή πληρώνουν το πλυντήριο 2 ευρώ, πληρώνουν το στεγνωτήριο 1 ευρώ, πέρα από το ότι και οι υποδομές είναι παλιές στις συγκεκριμένες εστίες. Δεν το εξετάζουμε στη σημερινή επίκαιρη ερώτηση. Όταν θα έρθει η στιγμή θα το δούμε και αυτό.

Πανεπιστήμιο Κρήτης. Είκοσι χιλιάδες φοιτητές, προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί φοιτητές και διδακτορικοί. Εστίες, ξενοδοχεία για τριακόσιους σαράντα πέντε φοιτητές και στις δύο πόλεις Ηράκλειο - Ρέθυμνο. Και στις δύο πόλεις. Δώστε μου το ποσοστό κάλυψης. Πρέπει να μας τα δώσετε αυτά τα στοιχεία.

Σε κάθε περίπτωση, αυτό που σας ενδιαφέρει εσάς είναι το πώς θα προχωρήσετε την εμπορευματοποίηση της φοιτητικής μέριμνας την οποία βιώνουν σήμερα οι φοιτητές. Και ετοιμάζεστε, βεβαίως, να κατασκευάσετε εστίες από τον «ΑΚΤΩΡΑ». Αυτός πήρε τη δουλειά, με σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, 250 εκατομμύρια ευρώ, μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση, για τριάντα χρόνια εκμετάλλευση

με εκατοντάδες συγκροτήματα και στο Ρέθυμνο και στο Ηράκλειο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Εκεί θα δείτε πόσο θα πληρώσει ο φοιτητής.

Οι προτάσεις που έχουμε κάνει είναι πολύ συγκεκριμένες, κυρία Υπουργέ, και είναι μία πραγματική ανακούφιση. Είναι ένα πλέγμα προτάσεων που πιάνει το σύνολο των προβλημάτων που σας ανέφερα προηγουμένως. Ποιο είναι; Ότι θα πρέπει με αποκλειστική ευθύνη του κράτους και των ιδρυμάτων να εξασφαλιστούν δωμάτια κατ' αρχάς για τη διαμονή όσων δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να σπουδάσουν. Δεύτερον, να αξιοποιηθεί η περιουσία των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και κενά κτήρια του δημοσίου, χωρίς ΣΔΙΤ, με αποκλειστική ευθύνη του κράτους και άμεση επισκευή, ανακαίνιση των υπαρχουσών εστιών. Ποιοτικές υπηρεσίες χωρίς εργολάβους. Να υπάρξει μηνιαίο στεγαστικό επίδομα που να καλύπτει όλο το ποσό του ενοικίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, κλείστε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε. Οι προηγούμενοι μιλήσανε 100% παραπάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κι εσείς το ίδιο, κύριε συνάδελφε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κι εγώ, ναι, αλλά τους άλλους δεν τους διακόψατε διακόπτετε εμένα.

Λοιπόν, το μηνιαίο στεγαστικό επίδομα να καλύπτει όλο το ποσό του ενοικίου, εφόσον δεν υπερβαίνει τα 500 ευρώ. Αν το ύψος του ενοικίου υπερβαίνει τα 500 ευρώ να καλύπτεται μέρος αυτού με την καταβολή των 500 ευρώ. Και πάρα πολλές άλλες προτάσεις που, πραγματικά, ανακουφίζουν τον φοιτητή σήμερα. Δεν το θέλετε, ακριβώς, γιατί είσατε προσηλωμένοι στο πώς θα τα δώσετε στους ιδιώτες να κάνουν το δικό τους πάρτι με τις φοιτητικές εστίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Συντυχάκη.

Κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Εσείς πάντα είστε προσηλωμένοι στο να δώσετε την προετοιμασμένη απάντηση, γιατί όλα αυτά που με ξαναρωτήσατε και μερικά από τα στοιχεία που αναφέρατε τα είχα αναφέρει στην πρωτολογία. Ούτε τον χρόνο έχω ούτε ο Πρόεδρος θα μου επιτρέψει να τα ξαναπώ θα τα βρείτε όμως στα Πρακτικά.

Και να σας πω κάτι. Δεν είναι ποσοστό. Είναι πόσοι δικαιούχοι με βάση τα κριτήρια που το πανεπιστήμιο βάζει, όχι το Υπουργείο Παιδείας, που «δεν το έπιασε ο πόνος τώρα», έχει γενικώς πόνος γιατί ασκεί διοίκηση. Με βάση, λοιπόν, τα αυτοδιοικούμενα πανεπιστημιακά ιδρύματα, με βάση τα κριτήρια που βάζουν εκείνα, εκείνοι οι οποίοι ζητούν σε συντριπτικό ποσοστό, αν παρακολουθούσατε τα νούμερα, θα βλέπατε. Δείχνει ότι μάλλον δεν με ακούσατε και αυτό με στενοχωρεί γιατί δεν με έχετε συνηθίσει εσείς σε αδιαφορία στις απαντήσεις.

Θα σας πω ότι έχω σαφέστατη αντίρρηση στην προϋπόθεση επιτυχίας δύο μαθημάτων κατ' έτος και ότι διαφορετικά θα καταντήσουν οι εστίες να κατοικούνται από ανθρώπους οι οποίοι δεν έχουν καμμία σχέση με το Πανεπιστήμιο. Δεν είναι αυτός ο σκοπός και ο λόγος τους.

Τώρα θα πάω στο στεγαστικό επίδομα, γιατί εσείς μου είπατε να πιάσω το νόημα και εσείς όμως να πιάσετε τα στοιχεία που θα σας δώσω για να μη μείνετε ανικανοποίητος. Δεν λέω να συμφωνήσουμε αλλά να καταλάβετε ότι σας απαντώ.

Το στεγαστικό επίδομα, λοιπόν, όλων των φοιτητών από φέτος με νέα αύξηση για τους φοιτητές των περιφερειακών πανεπιστημίων έχει αυξηθεί από τα 1.500 στα 2.000 ετησίως και από τα 2.000 στα 2.500 σε περίπτωση συγκατοίκησης. Η ενημέρωση που έχουμε από τα ΑΕΙ για το '24 είναι ότι στο Πανεπιστήμιο της Κρήτης εγκρίθηκαν χίλιες εννιακόσιες ενενήντα εννέα αιτήσεις στεγαστικού επιδόματος για τους δικαιούχους, για να προλάβω την ερώτηση για το ποσοστό. Δεν ενδιαφέρει το ποσοστό. Οι δικαιούχοι πήραν; Ναι, πήραν όλοι, με συνολική χρηματοδότηση

4.062.500 ευρώ. Στο Πολυτεχνείο Κρήτης, τετρακόσιες τριάντα εννέα αιτήσεις στεγαστικού επιδόματος συνολικής χρηματοδότησης 892.500 ευρώ. Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, εγκρίθηκαν χίλιες είκοσι τρεις αιτήσεις στεγαστικού επιδόματος με συνολική χρηματοδότηση 2.084.000 ευρώ. Τι επιβάλλει εκεί -και ορθά- το πανεπιστήμιο ή το πολυτεχνείο; Να ελεγχθούν τα στοιχεία της φορολογικής δήλωσης και τα ακαδημαϊκά κριτήρια, δηλαδή αν έχει περάσει τα μισά μαθήματα του προηγούμενου έτους. Αυτό δεν ισχύει, βεβαίως, για τους πρωτοετείς γιατί εκεί ισχύουν μόνο τα οικονομικά κριτήρια.

Τώρα, για τη χρηματοδότηση των φοιτητικών εστιών έχει εκδοθεί ανακοίνωση πρόθεσης χρηματοδότησης για δράσεις ανάπτυξης, βελτίωσης, αναβάθμισης, εκσυγχρονισμού των φοιτητικών εστιών και των υποδομών σίτισης των ΑΕΙ προϋπολογισμού 70 εκατομμυρίων ευρώ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης '24 - '25 του ΥΠΑΙΘΑ. Το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο και το Πολυτεχνείο Κρήτης είναι δυνητικοί δικαιούχοι, όχι το Πανεπιστήμιο Κρήτης που δεν έχει δηλώσει ανάγκη συναφή με την πρόσκληση.

Στο εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του ΥΠΑΙΘΑ αναφέρονται πράξεις συνολικού προϋπολογισμού 11.830.901 ευρώ με τις εστίες του Πολυτεχνείου Κρήτης και του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου. Θα καταθέσω, κύριε συνάδελφε, στα Πρακτικά τον σχετικό πίνακα.

(Στο σημείο αυτό η Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Ζωή (Ζέττα) Μακρή καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επίσης, θυμίζω ότι η οικονομική διαχείριση και κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των εστιών ανήκει στο ΙΝΕΔΙΒΙΜ που υλοποιεί έργα συνολικού προϋπολογισμού 2.561.556 ευρώ για τη βελτίωση των εγκαταστάσεων των φοιτητικών εστιών στα ΑΕΙ της Κρήτης και θα παραθέσω και τον σχετικό πίνακα, κύριε Πρόεδρε, επίσης για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Ζωή (Ζέττα) Μακρή καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το ΙΝΕΔΙΒΙΜ έχει καταγράψει τα προβλήματα και τις ελλείψεις των εστιών και πρόκειται να υλοποιήσει έργα και μελέτες για τον εκσυγχρονισμό τους και θα γίνουν είτε μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, σε συνεργασία πάντοτε με το εκάστοτε ΑΕΙ.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, αναφέροντας ότι από τον συνολικό προϋπολογισμό 700 εκατομμυρίων ευρώ που η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη έχει παραχωρήσει για την ανέγερση νέων φοιτητικών εστιών μέσω ΣΔΙΤ εμάς μας ενδιαφέρει να ολοκληρώνονται, να ολοκληρώνονται σωστά, να είναι καλές, κατοικήσιμες, όπως δικαιούνται τα παιδιά μας. Δεν μας ενδιαφέρει, όπως εσάς, ποιος θα τα πάρει.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Μην το κάνετε αυτό σ' εμένα! Μην το κάνετε αυτό σ' εμένα! Σας παρακαλώ πάρα πολύ, Μην το κάνετε αυτό σ' εμένα. Σας παρακαλώ πολύ. Μην το κάνετε αυτό σ' εμένα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Θα πληρώσουν τα παιδιά!

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Μην το κάνετε αυτό σ' εμένα. Είναι ένας αήθης υπαινιγμός και θα ήθελα να το αποσύρετε. Θα ήθελα να το αποσύρετε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Όχι απέναντί σας!

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Απέναντι σε οιονδήποτε! Τι εννοείτε τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, εγώ τουλάχιστον δεν πρόσεξα, αλλά για να το λέει η Υπουργός, θα έχει δίκιο. Καλύτερα να το αποσύρετε.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Σας παρακαλώ πάρα πολύ τώρα! Εσείς

είστε ευπρεπής. Τι πράγματα είναι αυτά;

Σας ευχαριστώ για την προστασία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κάνετε κάτι;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Είπε ότι «εμάς μας ενδιαφέρει να γίνουν με σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα».

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Μάλιστα. Και εσείς τι κάνετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Εσείς τι κάνετε;

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Τι κάνετε;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Είπα ότι θα βάλουν το χέρι στην τσέπη να πληρώσουν!

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Όχι! Κάνετε έτσι!

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Τι είναι αυτό;

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Εντάξει!!

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Τι είναι αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, δεν είναι σωστή η χειρονομία.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Πάρτε το πίσω. Πάρτε το πίσω.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Εγώ να πάρω πίσω ποιο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Εσείς να το πάρετε πίσω, κύριε συνάδελφε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Εγώ να το πάρω πίσω; Ότι θα βάλουν βαθύτερα το χέρι στην τσέπη οι φοιτητές, όταν θα φτιαχτούν με σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα; Με συγχωρείτε. Είναι πολιτικός λόγος. Είναι πολιτική επιλογή.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Κανένας δεν είναι ανόητος εδώ μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Δεν έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε, εντάξει, φτάνει.

Ολοκληρώστε, κυρία Υφυπουργέ.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Σε εμάς, στο Υπουργείο μας και στην Κυβέρνησή μας τέτοιοι υπαινιγμοί και τέτοιες χειρονομίες...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Τι νομίζετε ότι υπονόησα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, δεν έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): ...είναι απαράδεκτο!

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Πάτε να βγείτε και από πάνω τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Συνυπακόλουθη, δεν έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Δεν υπονόησα τίποτα. Εγώ είπα ότι οι φοιτητές και οι γονείς τους θα βάλουν το χέρι στην τσέπη.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Οραία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Συνυπακόλουθη, δεν είναι συμπεριφορά αυτή. Δεν έχετε τον λόγο. Είναι απλό.

Ολοκληρώστε, κυρία Υφυπουργέ.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Σας ευχαριστώ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με εγκαλείτε και δεν έχω το δικαίωμα να απαντήσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Απαντήσατε, κύριε Συνυπακόλουθη. Δεν το δεχτήκατε, τελείωσε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Εντάξει!

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Νέα ήθη! Ειδικά από εσάς ομολογώ πραγματικά ότι δεν το περίμενα. Τι να σας πω; Δεν το περίμενα. Εξοργίζομαι, αλλά τέλος πάντων.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Σοβαρά; Σιγά τον πολυέλαιο!

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Σωπάτε καλέ! Σωπάτε καλέ, που σας ακούμε κάθε φορά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Συνυπακόλουθη, διευκρινίστηκαν όλα, τελείωσε.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Και να λέτε ό,τι θέλετε, ό,τι σας περνάει από το μυαλό; Και μου λέτε και «σιγά τον πολυέλαιο»; Στο σπίτι σας, στο κόμμα σας, στους συναδέλφους σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία Υφυπουργέ...

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Σε εμένα τα «σιγά τον πολυέλαιο», «σας έπιασε ο πόνος» και «πιάσ' το από την αρχή» δεν θα τα ξαναπείτε! Εντάξει; Ξέρω κι εγώ να μιλάω έτσι, άμα θέλω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κυρία Υφυπουργέ. Μην το συνεχίζουμε.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Για το πανεπιστήμιο, διακόσια πενήντα πέντε εκατομμύρια ευρώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Υφυπουργό.

Θα ολοκληρώσουμε με την όγδοη με αριθμό 250/25-11-2024 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλαιτού Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» κ. Παρασκευής Δάγκα προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Απαράδεκτη έως επικίνδυνη η κατάσταση για μαθητές, εκπαιδευτικούς και εργαζόμενους στο Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΕΕΚ) Πολλαπλά Αναπήρων στο Αιγάλεω».

Έχετε τον λόγο, κυρία συνάδελφε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Να είστε πιο αντικειμενικός, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Έχετε κάτι άλλο να μου πείτε;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Διότι διέκρινα έναν παροξυσμό απέναντί μου εδώ και κάποιο χρονικό διάστημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Μα τι λέτε, κύριε Συνυπακόλουθη; Τι πράγματα είναι αυτά που λέτε;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Δώσατε τον λόγο προηγούμενα σε Υπουργούς και Βουλευτές με διπλάσιο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Συνυπακόλουθη, πάντοτε παίρνετε τον διπλάσιο χρόνο και τριπλάσιο και έχετε παράπονα; Αν έχετε κάποιο παράπονο απέναντί μου, να απευθυνθείτε στον Πρόεδρο. Σας παρακαλώ πάρα πολύ.

Έχετε τον λόγο, κυρία συνάδελφε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΒΙΒΗ) ΔΑΓΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η κατάσταση που επικρατεί στο Ειδικό Εργαστήριο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για μαθητές με προβλήματα όρασης και πολλαπλές αναπηρίες στον Δήμο του Αιγάλεω είναι κυριολεκτικά εκρηκτική. Είναι απαράδεκτη ως επικίνδυνη για τους ενενήντα μαθητές και μαθήτρες, αλλά και για τους παιδαγωγούς εξαιτίας και της ακαταλληλότητας του συγκεκριμένου κτηρίου που είναι διώροφο -οι δύο αίθουσες είναι στον πρώτο όροφο χωρίς ασανσέρ-, αλλά και εξαιτίας κυρίως των τραγικών ελλείψεων σε ειδικό βοηθητικό προσωπικό, αλλά και λοιπό επισημονικό προσωπικό.

Και είναι αλήθεια πώς να ανταποκριθούν οκτώ άτομα ειδικό βοηθητικό προσωπικό στις ανάγκες των ενενήντα μαθητών που η πλειοψηφία τους κινείται με αμαξίδιο; Πώς να ανταποκριθούν ένας φυσικοθεραπευτής, ένας λογοθεραπευτής, ένας ψυχολόγος, ένας κοινωνικός λειτουργός, όταν οι ανάγκες των παιδιών απαιτούν σύνθετη επιστημονική παρέμβαση;

Και είναι κυριολεκτικά εγκληματικό να στριμώχνονται σε μια αίθουσα είκοσι παιδιά μαζί με τους εκπαιδευτικούς γιατί σε ένα τέτοιο περιβάλλον ελλοχεύει, κυρία Υπουργέ, σοβαρός κίνδυνος να υποτροπιάσουν, ακόμα και ατύχημα, παρά την ακούραστη προσπάθεια όλου του προσωπικού.

Είναι απαράδεκτο να έρχονται μαθητές από κάθε γωνιά της Αττικής εξαιτίας της τραγικής υποστελέχωσης και τις τραγικές έλλειψης ειδικών σχολείων, γιατί καταλαβαίνετε τι σημαίνει για ένα παιδί να ταξιδεύει δύο ώρες από τη Λούτσα για να πάει στο σχολείο του και αντίστοιχα δύο ώρες για να επιστρέψει;

Και, βέβαια, η απαξίωση και η συρρίκνωση της ειδικής αγωγής έχει υπογραφή, έχει την πολιτική και της σημερινής Κυβέρνησης, που ακολουθώντας τα βήματα των προηγούμενων κυβερνήσεων, τις αντιδραστικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης λογα-

ριάζει τις εκπαιδευτικές ανάγκες μαθητών, ατόμων με ειδικές ανάγκες, ατόμων με αναπηρίες ως κόστος αναγκάζοντας τους γονείς να χρυσοπληρώνουν, αφού διαχρονικά έχει στρωθεί το έδαφος για την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας που κυριαρχεί στη θεραπεία, την αποκατάσταση, αλλά βέβαια και στα τεχνητά βοηθήματα.

Με βάση αυτό ερωτάται η Κυβέρνηση τι θα κάνει για να καλυφθούν όλες οι ανάγκες σε προσωπικό και τη μονιμοποίηση των εργαζομένων και να στεγαστεί το σχολείο σε ένα σύγχρονο κτήριο που να καλύπτει πλήρως τις ανάγκες των μαθητών με πολλές αναπηρίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Δάγκα.

Κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα κάνω πολύ σύντομη αναφορά στους μόνιμους διορισμούς, τους πρώτους στα εκπαιδευτικά χρονικά για την ειδική αγωγή. Τα έχω πει πάρα πολλές φορές. Ο κύριος Πρόεδρος προήδρευε στις περισσότερες από αυτές. Είναι οι πρώτοι που έγιναν από την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη ήδη από την προηγούμενη τετραετία.

Από τις σχεδόν σαράντα χιλιάδες μόνιμους διορισμούς πέντε χιλιάδες επτακόσιες τριάντα τέσσερις είναι στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση και δύο χιλιάδες οχτακόσια μόνιμα μέλη ειδικού εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού.

Όταν άρχισαν οι διορισμοί, κυρία συνάδελφε, τον Μάρτιο του 2020 είχαμε οχτακόσια οχτώ μόνιμα μέλη ειδικού εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού. Τώρα αφού υπολογίσουμε και τις συνταξιοδοτήσεις και τις αφυπηρετήσεις είναι τρεις χιλιάδες τετρακόσιες είκοσι επτά.

Ειδικότερα για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση της Γ' Αθήνας, όπου ανήκει και το Εργαστήρι Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Μαθητών με Προβλήματα Όρασης και Πολυλαπλές Αναπηρίες, που είναι στο Αιγάλεω έχουν διοριστεί, δηλαδή είναι μόνιμα, τετρακόσια ογδόντα επτά εκπαιδευτικοί στη γενική εκπαίδευση, εκατόν είκοσι οχτώ εκπαιδευτικοί στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση, είκοσι πέντε μέλη ειδικού εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού.

Και επειδή, όπως ξέρετε, υπάρχουν πολλές φορές και έκτακτες εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως είναι η κύηση, η ασθένεια, στη δευτεροβάθμια ειδική αγωγή και εκπαίδευση το σχολικό έτος 2024-2025 έχουμε προσλάβει τρεις χιλιάδες τετρακόσιους είκοσι οχτώ αναπληρωτές εκπαιδευτικούς. Από αυτούς εκατόν εβδομήντα οκτώ είναι για τη Δευτεροβάθμια Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση στη Γ' Αθήνας που βρίσκεται το εργαστήρι που ρωτάτε. Συνολικά στην επικράτεια έχουμε επτά χιλιάδες πεντακόσια πενήντα εννιά μέλη ειδικού εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού ως αναπληρωτές και ενενήντα έξι είναι για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Γ' Αθήνας όπου ανήκει και το εργαστήρι.

Θέλω να σας πω τώρα για το ερώτημά σας για το ειδικό βοηθητικό προσωπικό. Στην πρώτη φάση προσλήψαμε η Περιφερειακή Διεύθυνση Αττικής ζήτησε να καλυφθούν έντεκα κενά ειδικού βοηθητικού προσωπικού στη Γ' Αθήνας όπου ανήκει το ΕΕΕΕΚ. Καλύφθηκαν και τα έντεκα. Στη δεύτερη φάση ζήτησε να καλυφθούν δεκαέξι κενά ειδικού βοηθητικού προσωπικού στη Γ' Αθήνας, όπου πάλι ανήκει το ΕΕΕΕΚ. Καλύφθηκαν και τα δεκαέξι.

Εδώ έχω τις σχετικές καταχωρήσεις στον ΟΠΣΥΔ -θα τις δώσω στα Πρακτικά- που φαίνεται ότι όσα κενά μας ζήτησε η Περιφερειακή Διεύθυνση Αττικής, δηλαδή ο κ. Νικολόπουλος, καλύφθηκαν.

Θέλω να σας πω ότι το σύστημα λειτουργεί ως εξής: Η περιφερειακή διεύθυνση που έχει ως διευθυντές έμπειρους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι έχουν ασκήσει και διοίκηση, δίνει τα κενά, καταχωρίζονται στο ΟΠΣΥΔ, όπως προκύπτει από χαρτιά που έχω εδώ μπροστά μου και, εν συνεχεία, το Υπουργείο κάνει τις προσλήψεις ανάλογα με τα κενά και τις πιστώσεις. Εδώ, λοιπόν, φαίνεται ότι όσα ζήτησε ο κ. Νικολόπουλος, ο οποίος επισημαίνω ότι είναι έμπειρος και παλιός με διοικητικά προσόντα εκπαιδευτικός, τόσα ακριβώς καλύφθηκαν.

(Στο σημείο αυτό η Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και

Αθλητισμού κ. Ζωή (Ζέττα) Μακρή καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τώρα έχουμε την τρίτη φάση. Για το ειδικό βοηθητικό και εκπαιδευτικό προσωπικό έχουν δηλωθεί δέκα κενά, τα οποία προφανώς και θα τα λάβουμε σοβαρώς υπ' όψιν.

Στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης Γ' Αθήνας μας ενημερώνει ότι υπηρετούν στο σχολείο εννέα μέλη ειδικού βοηθητικού προσωπικού. Υπηρετεί ένας λογοθεραπευτής, ένας φυσικοθεραπευτής, ένας ψυχολόγος, ένας κοινωνικός λειτουργός, είκοσι επτά μόνιμοι και δεκαοχτώ αναπληρωτές εκπαιδευτικοί. Υπάρχουν τα κενά, ένα κενό γεωπόνου, ένα κενό εκπαιδευτικού κοινωνικών επιστημών, ένα κενό καλλιτεχνικών.

Στη δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε, θα πω ειδικότερες λεπτομέρειες για να μην παίρνω περισσότερο χρόνο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Υφυπουργό.

Κυρία Δάγκα, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΒΙΒΗ) ΔΑΓΚΑ: Κυρία Υπουργέ, το καταλαβαίνετε ότι ενενήντα μαθητές που κινούνται με αμαξίδιο, που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, ότι δεν μπορούν αυτές οι ανάγκες να ικανοποιηθούν με το υπάρχον βοηθητικό προσωπικό. Και μιλάμε για τις ανάγκες που προκύπτουν με επιστημονικά κριτήρια και όχι με το κριτήριο του εξορθολογισμού των δαπανών, να μου επιτρέψετε, με το κριτήριο με το οποίο γίνονται και οι προσλήψεις, γιατί η απάντησή σας δεν δίνει λύση στην κραυγή αγωνίας που βγάζουν αυτή τη στιγμή και οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς όχι μόνο για την κατάσταση του σχολείου σήμερα, του Ειδικού Εργαστηρίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, αλλά και την ανασφάλεια που νιώθουν για το τι θα γίνει στο μέλλον με αυτά τα παιδιά μετά το σχολείο και ποια είναι η προοπτική που θα δώσει η Κυβέρνηση.

Δεν νομίζω ότι προοπτική είναι οι χυδαίες προτάσεις του Υπουργού Άμυνας τα παιδιά με αυτισμό να εκπαιδεύονται στα drones για να βοηθήνε σε πολεμικούς σκοπούς, δηλαδή να δολοφονούν άλλα παιδιά.

Και η Κυβέρνηση δεν είναι καινούργια, επειδή αναφερθήκατε στις προσλήψεις που έγιναν τα τελευταία χρόνια. Έχετε δοκιμασθεί και ως Κυβέρνηση όλα τα προηγούμενα χρόνια και στην ψήφιση του τρίτου μνημονίου που πετσόκοψε κατά 50% τις δαπάνες σε σχέση με την πρόσθετη στήριξη των Ατόμων Με Ειδικές Ανάγκες, των Ατόμων Με Αναπηρία, αλλά και στη στήριξη που έχετε δώσει ως αντιδραστικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και εμείς αναρωτιόμαστε: Ποια είναι η περιβόητη συμπεριληπτικότητα; Το να υπάρχουν «κόφτες» στην παράλληλη στήριξη και στους σχολικούς νοσηλευτές στο όνομα του εξορθολογισμού των δαπανών ή «κόφτες» των ΚΕΠΑ που με απαράδεκτα κριτήρια θεωρείται πολυτέλεια ένας άνθρωπος με αναπηρία να έχει ένα σπίτι ή οτιδήποτε άλλο ή τα απαράδεκτα κριτήρια της λειτουργικότητας ή υποστελέχωσης των ΚΕΔΑΣΥ; Αυτό είναι η συμπεριληπτικότητα; Συμπεριληπτικότητα είναι να ταξιδεύει ένα παιδί δύο ώρες για να πηγαίνει στο σχολείο; Και αυτό, βέβαια, δεν ισχύει μόνο για το συγκεκριμένο σχολείο, ισχύει για όλα τα ειδικά σχολεία, συνολικότερα για την ειδική αγωγή. Ή μήπως είναι συμπεριληπτικότητα η προώθηση των πλειστηριασμών και οι εξώσεις ακόμα και οικογενειών με Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες, ακόμα και αθλητριών και αθλητών με αναπηρίες;

Τα λέμε αυτά γιατί ουσιαστικά αυτή τη στιγμή όλο και περισσότερο δυναμώνει η οργή, η αγανάκτηση, η δυσάρεσκεια, η ανασφάλεια γονιών, εκπαιδευτικών για το μέλλον των παιδιών. Αυτό εκφράζεται καθημερινά. Γνωρίζετε τα προβλήματα. Έχουν απευθυνθεί σύλλογοι γονέων, οι σύλλογοι της Συντονιστικής Επιτροπής Αγώνα Αναπήρων που έχουν καταθέσει συγκεκριμένα ζητήματα. Έχετε ακούσει την αγωνία της μάνας που λέει «τι θα κάνω εγώ με το παιδί, όταν τελειώνει στις δώδεκα η ώρα το σχολείο γιατί δεν υπάρχει το απαραίτητο προσωπικό και πρέπει να είμαι σπίτι να το περιμένω»;

Για όλα αυτά, λοιπόν, θα εκφραστούν και αύριο στις 3 του Δεκέμβρη, που είναι η Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Ειδικές Ανά-

γκες, για να εκφράσουν με ακόμα μεγαλύτερη μαχητικότητα τη δική τους φωνή.

Διότι κριτήριο, κυρία Υπουργέ, είναι οι ανάγκες και όχι το κόστος για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών, με κριτήριο το όφελος των επιχειρηματικών ομίλων και ως πεδίο επιχειρηματικής δραστηριότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Δάγκα.

Η κυρία Υπουργός έχει τον λόγο.

ΖΩΗ (ΖΕΤΤΑ) ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Δεν ξέρω πού εμπλέκονται οι όμιλοι τώρα, για δημόσιο σχολείο μιλάμε. Εγώ δεν έκανα κανένα λόγο για εξορθολογισμό δαπανών. Εγώ σας είπα πως ό,τι ζήτησε ο κ. Νικολόπουλος, ως περιφερειακός διευθυντής εκπαίδευσης, τα έλαβα απολύτως. Θα εξηγήσω γιατί υπάρχουν αυτά τα ελάχιστα κενά, τα οποία επισημαίνετε στην ερώτησή σας.

Προσελήφθη γεωπόνος, δεν ανέλαβε υπηρεσία. Προσλήφθηκαν τέσσερις εκπαιδευτικοί κοινωνικών επιστημών και ένας εκπαιδευτικός καλλιτεχνικών, οι οποίοι υπηρετούν κανονικά. Στη δεύτερη φάση προσλήψεων, τα κενά του ενός γεωπόνου που δεν ανέλαβε, ενός εκπαιδευτικού κοινωνικών επιστημών και ενός καλλιτεχνικών, δεν τα είχε δηλώσει η αρμόδια Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας ως κενά. Τώρα, όμως, θα τα δηλώσει και το Υπουργείο θα κάνει το παν για να τα καλύψει.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Με ρωτάτε, επίσης, για τη μονιμοποίηση όλων των εργαζομένων. Θα πω για πολλοστή φορά ότι αυτοδίκαιη μονιμοποίηση αναπληρωτών δεν προβλέπεται με το ισχύον νομικό καθεστώς. Υπάρχει ο πίνακας του ΑΣΕΠ, κατά φθίνουσα σειρά διορίζονται για κενές οργανικές θέσεις ή προσλαμβάνονται για κενές λειτουργικές θέσεις. Αυτή είναι η διαδικασία που ισχύει. Δεν αλλάζει, δεν το επιτρέπει και το Σύνταγμα.

Σε ό,τι αφορά τα κτηριακά, θα σας πω κάτι που οι συνάδελφοί σας στο ΚΚΕ -και ο κ. Συνταχάκης που αποχώρησε και ο κ. Δελής- το ξέρουν καλά. Δεν είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας. Θα ρωτήσετε το Υπουργείο Εσωτερικών και θα πάρετε τις δέουσες απαντήσεις.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Υφυπουργό.

Ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 18.51' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τρίτη 3 Δεκεμβρίου και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: Νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ